

การพัฒนาชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์
แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา (ดนตรีศึกษา)

สิงหาคม 2560

การพัฒนาชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์
แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา (ดนตรีศึกษา)

สิงหาคม 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การพัฒนาชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์
แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา (ดนตรีศึกษา)

สิงหาคม 2560

DEVELOPMENT OF BASIC GUITAR INSTRUCTIONAL PACKAGE FOR MATHAYOM 1
JOSEPH UPATHAM SCHOOL, GIRL DEPARTMENT, SAMPRAN, NAKHONPATHOM

AN ABSTRACT
BY
NATTAKORN CHAKAROTHAI

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Art Education (Music Education)
at Srinakharinwirot University

August 2017

ณัฐกร ชาคโรทัย. (2560). การพัฒนาชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. ปรินญา-
นิพนธ์ กศ.ม. (ดนตรีศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุมปรินญานิพนธ์: ดร.นงนุช สุนทรชนผล.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่
มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่
1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2559
ที่เรียนวิชาดนตรี จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัด
นครปฐม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ (%)

ผลจากการวิจัย พบว่า ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม มีค่าประสิทธิภาพ
80.15/83.42 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนดไว้

ทั้งนี้ผลการทดลองที่เกิดขึ้น จึงสรุปได้ว่าชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้นที่ได้ถูกพัฒนาขึ้นนี้ เป็น
เครื่องมือที่สามารถใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Nattakorn Chakarothai. (2017). *Development of Basic Guitar Instructional Package for Mathayom 1 Joseph Upatham School, Girl Department, Sampran, Nakhonpathom*. Master Thesis, M.Ed. (Music Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Dr. Nuttika Soontorntanaphol.

The purpose of this research was to develop a basic guitar instructional package for mathayom 1, Joseph Upatham school, Girl department, Sampran, Nakhonpathom with an 80/80 standard of efficiency. The sample of this research included seventeen mathayom 1 students who were registered in music at Joseph Upatham school, Girl department, Sampran, Nakhonpathom in the second semester of academic year 2016. The research instrument was a basic guitar instructional package for mathayom 1, Joseph Upatham school, Girl Department, Sampran, Nakhonpathom. Data was analyzed by percentage (%).

The result of this research was to follows a basic guitar instructional package for mathayom 1 Joseph Upatham school, Girl department, Sampran, Nakhonpathom at 80.15/83.42, which was higher than an 80/80 efficiency.

According to the results of this research, teaching through the basic guitar instructional package will be beneficial for students and able to be performed efficiently by students.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การพัฒนาชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม
ของ
ณัฐกร ชาคโรทัย

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา (ดนตรีศึกษา)

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

วันที่.....เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2560

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ที่ปรึกษา

.....ประธาน

(อาจารย์ ดร.นงนุช สุนทรชนผล)

(รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิทย์ ชันธุศิริ)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.นงนุช สุนทรชนผล)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ฉานิก หวังพานิช)

ประกาศคุณประการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับความกรุณาจาก อาจารย์ ดร.นันทิกา สุนทรชนผล ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์หลักในการให้ความช่วยเหลือ คอยให้คำปรึกษา สนับสนุน และชี้แนะข้อมูลด้านการจัดทำชิ้นงานวิจัยให้แก่ศิษย์เป็นอย่างดี รวมทั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิขฉน์เศก ยานเดิม อาจารย์ ดร. ชนิตา ตั้งเดชะหิรัญ และอาจารย์ ดร. ฌานิก หวังพานิช ที่ได้ให้คำแนะนำ ตลอดจนชี้แนะข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการจัดทำเครื่องมือวิจัย

กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิทย์ ชันธิศิริ ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกที่ให้ความกรุณามาเป็นประธานกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

กราบขอบพระคุณผู้เขียนสาขาที่ได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุง แก้ไขเครื่องมือวิจัยแก่ ศิษย์จนเสร็จสมบูรณ์และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป อันได้แก่ อาจารย์ กิตติ เสวตกิตติกุล อาจารย์เดชา อินทากิรัต และ อาจารย์ธรรศตะวัน ไชแสง

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่น นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาดนตรีศึกษา รุ่นที่ 2 ทุกท่าน ที่ให้กำลังใจ และมอบมิตรภาพที่ดีตลอดระยะเวลาที่ศึกษาร่วมกัน

ขอขอบคุณน้องๆ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ สามพราน ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองเก็บข้อมูลจากงานวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

และโอกาสนี้กราบขอบพระคุณบิดา มารดา ผู้เป็นแรงผลักดันที่คอยให้การสนับสนุนและเป็นพลังที่ยิ่งใหญ่ในการดำเนินชีวิตเสมอมา ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กล่าวมา ณ ที่นี้

ณัฐกร ชาคโรทัย

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	7
ทักษะด้านกีตาร์.....	10
ทฤษฎีการเรียนรู้.....	15
ชุดการสอน.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	43
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	43
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	43
การดำเนินการทดลอง.....	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
คะแนนที่ได้จากการประเมินระหว่างเรียน.....	49
คะแนนที่ได้จากการประเมินหลังเรียน.....	55
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	58
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	58
สมมติฐานของการวิจัย.....	58
ขอบเขตของการวิจัย.....	59
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาข้อมูล.....	59
การดำเนินการทดลอง.....	59
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
สรุปผลการวิจัย.....	60
การอภิปรายผล.....	60
ข้อเสนอแนะ.....	62
บรรณานุกรม.....	64
ภาคผนวก.....	69
ภาคผนวก ก.....	70
ภาคผนวก ข.....	87
ภาคผนวก ค.....	94
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	151

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระศิลปะ ศ 2.1.....	8
2 มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระศิลปะ ศ 2.2.....	9
3 แสดงผลคะแนนที่ได้จากการประเมินระหว่างเรียน (E_1) จำนวน 4 ครั้ง.....	50
4 แสดงผลคะแนนที่ได้จากการประเมินระหว่างเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกีตาร์.....	51
5 แสดงผลคะแนนที่ได้จากการประเมินระหว่างเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การวอร์มนิ้วและการเล่นบันไดเสียง.....	52
6 แสดงผลคะแนนที่ได้จากการประเมินระหว่างเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การเล่นคอร์ดและจังหวะพื้นฐาน.....	53
7 แสดงผลคะแนนที่ได้จากการประเมินระหว่างเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การเล่นบทเพลงเบื้องต้น.....	54
8 แสดงผลคะแนนที่ได้จากการประเมินหลังเรียน (E_2)	56
9 แสดงการเปรียบเทียบผลคะแนนเฉลี่ยรวมระหว่างเรียน (E_1) และหลังเรียน (E_2)	57
10 ผลวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม.....	88
11 ผลวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบทดสอบและ วัตถุประสงค์การเรียนรู้.....	90

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
2 โครงสร้างและส่วนประกอบของกีตาร์.....	10
3 สัญลักษณ์เป็นภาพ.....	21
4 สัญลักษณ์แทนจังหวะโน้ต.....	22
5 การสร้างสรรค์.....	23

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ดนตรีเป็นสิ่งที่ทำให้จิตใจเราเบิกบานแจ่มใส ปราศจากความวุ่นวายสับสน และยังช่วยผ่อนคลายอารมณ์ของมนุษย์ ถือเป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่เกี่ยวข้องด้วยเรื่องของเสียง เป็นศิลปะที่เกิดขึ้นพร้อมกับธรรมชาติ ดนตรีเกิดขึ้นมาบนโลกพร้อม ๆ กับมนุษย์ ในยุคแรกที่มีมนุษย์ยังอาศัยอยู่ตามป่าเขา ตามถ้ำ มนุษย์รู้จักการร้องรำตามธรรมชาติ เช่น รู้จักปรบมือ เคาะหิน เคาะไม้ เป่าเขา ผีปาก และการเปล่งเสียงจากปากออกมา เสียงเพลงร้องของมนุษย์เพื่ออ้อนวอนพระเจ้าหรือสิ่งที่ตนนับถือให้ช่วยขจัดภัยต่าง ๆ และบันดาลความเป็นอยู่ให้มีความสุข ความอุดมสมบูรณ์ (สุเทพ อัสวาทิตย์. 2549: 1) ในอดีตมนุษย์ได้เรียนรู้เสียงดนตรีจากธรรมชาติ มีการนำสิ่งของจากธรรมชาติต่าง ๆ มาสร้างสรรค์เป็นเสียงดนตรี ไม่ว่าจะเป็นเหตุผลใดก็ตามมนุษย์กับดนตรีก็ยังเป็นของคู่กันเสมอ และทุกคงปฏิเสธไม่ได้ว่าตนเองเกิดมาแล้วไม่เคยฟังดนตรี หรือฟังเพลงเลย เพราะดนตรีได้แทรกอยู่กับชีวิตประจำวันของมนุษย์มาอย่างยาวนานแล้ว อีกทั้งดนตรีนั้นมีประโยชน์อย่างมากในการขจัดความวุ่นวายสับสน และผ่อนคลายจิตใจ

การศึกษาดนตรีจัดได้ว่าเป็นเรื่องสำคัญในการพัฒนาและขัดเกลาจิตใจของมนุษย์ ให้มีศักยภาพและสุนทรีย์ภาพ การศึกษาดนตรีได้บรรจุลงในหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน ทำให้เยาวชนที่ได้ศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานในโรงเรียนต่าง ๆ ได้เรียนรู้และศึกษาวิชาดนตรี โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิผลสองประการดังนี้ 1) เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และ 2) เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล (คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2551: 167-182) เห็นได้ว่าการศึกษาด้านดนตรีนั้นมีประโยชน์ กล่าวคือทำให้ก่อเกิดความคิดสร้างสรรค์ และความกล้าแสดงออก ตั้งตัวชีวิตที่หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้

ดนตรีมีอิทธิพลในหมู่วัยรุ่นเป็นอย่างมาก เช่นกลุ่มที่อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หรือช่วงอายุ 13-15 ปี ในด้านสติปัญญาของเด็กวัยนี้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผลได้แล้ว เริ่มมีระบบความคิด เด็กในวัยนี้สามารถเรียนรู้เรื่องราวทางดนตรีได้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากสติปัญญาพัฒนาไปอย่างมาก มีความเข้าใจในเรื่องของความรู้สึกของเพลง แนวคิดในด้านการประสานเสียงมืออย่างเด่นชัด ส่วนในด้านทักษะ การใช้กล้ามเนื้อต่าง ๆ มีมากขึ้น การเล่นดนตรีนั้นจึงดีขึ้นด้วย ในด้านเจตคติต่อดนตรี เด็กในวัยนี้ส่วนใหญ่ชอบเพลงร็อก หรือเพลงป๊อปที่ฟังสบายมีจังหวะเร้าใจ แต่ยังมีเด็กอีกกลุ่มหนึ่งที่ถูกปลูกฝังด้านดนตรีไทย และยังมีเด็กอีกกลุ่มที่ศึกษาดนตรีตะวันตกมาตั้งแต่เล็ก จะมีความรักความชอบเพิ่มพูนมากขึ้น การแสดงออกมีความละเอียดอ่อนมากขึ้น (ณรุทธ์ สุทธจิตต์.

2541: 36-37) จากแนวคิดที่กล่าวมาเกี่ยวกับดนตรีของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หรือช่วงอายุ 13-15 ปี นั้น ผู้เรียนกลุ่มนี้มีความตอบสนองต่อสิ่งเร้าเป็นอย่างมาก และหันมาให้ความสนใจด้านดนตรีกันมากขึ้น เพราะมีความคิดว่าการเล่นดนตรีนั้นจะทำให้ตนเองดูดีขึ้น เป็นที่สนใจต่อกลุ่มเพื่อนและคนรอบข้าง ผู้วิจัยจึงได้เน้นที่ประชากรกลุ่มนี้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับความรู้และทักษะด้านดนตรีอย่างถูกต้องตามหลักและวิธี ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถทางดนตรี และสามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์เพื่อสร้างสังคมให้ปลอดภัย ห่างไกลจากยาเสพติด เป็นเยาวชนที่ดีของประเทศชาติ อันจะทำให้ประเทศชาติพัฒนาขึ้น ก้าวสู่เวทีโลกได้อย่างภาคภูมิใจ

เครื่องดนตรีที่จัดว่าเป็นเครื่องดนตรีสากลนั้นมีอยู่ 5 ประเภท มีการแบ่งกลุ่มประเภทของเครื่องดนตรี คือ เครื่องสาย เครื่องเป่าลมไม้ เครื่องเป่าลมทองเหลือง เครื่องลิ่มนิ้ว และเครื่องกระทบ แต่ละประเภทก็จะมี ความแตกต่างกันไปทั้งส่วนประกอบหรือวัสดุที่สร้างเครื่องดนตรีขึ้นมา และวิธีการบรรเลงของเครื่องดนตรีนั้น ๆ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นว่าในกลุ่มผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นนั้น มีความชื่นชอบในบทเพลงร็อกและป๊อปเป็นอย่างมาก จึงได้หยิบยกทักษะการปฏิบัติกีตาร์ขึ้นมา เพราะว่าเครื่องดนตรีกีตาร์นั้น สามารถตอบสนองต่อแนวเพลงร็อกและป๊อปได้เป็นอย่างดี และมีวิธีการปฏิบัติไม่ยากไม่ซับซ้อนจนเกินไป เหมาะแก่ผู้เรียนในช่วงวัยนี้เป็นอย่างมาก สามารถเคลื่อนย้ายไปบรรเลงในสถานที่ต่าง ๆ ได้ กีตาร์มีการพัฒนาทั้งรูปร่าง โครงสร้างต่าง ๆ การตั้งสายหรือการเพิ่มเติมสายให้มากขึ้นเพื่อพัฒนาการเล่นให้สอดคล้องกับบทเพลง หรือความต้องการของคีตกวีที่ประพันธ์บทเพลง ตั้งแต่ศตวรรษที่ 15 จนถึงศตวรรษที่ 20 โดยเฉพาะกีตาร์คลาสสิกเท่านั้น ไม่ได้กล่าวถึงกีตาร์ประเภทอื่น ซึ่งปัจจุบันมีอยู่หลายรูปแบบ ทั้งกีตาร์โปร่งสายเหล็ก กีตาร์ไฟฟ้า ซึ่งกีตาร์แต่ละประเภทจะมีวิวัฒนาการแตกต่างกัน เสียงที่เกิดขึ้นจากการบรรเลงของกีตาร์แต่ละประเภทก็จะต่างกัน เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บรรเลง (สุเทพ อัสวฤทัย. 2549: 7) จากที่ได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีในเรื่องพฤติกรรมของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ช่วงอายุ 13-15 ปีแล้ว “กีตาร์โปร่ง” นั้นสะดวกต่อการได้มาครอบครอง เนื่องจากมีราคาที่ไม่แพง อีกทั้งยังสามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก วิธีการบรรเลงมีความซับซ้อนไม่มากนัก จึงทำให้ “กีตาร์โปร่ง” เป็นเครื่องดนตรีที่เหมาะสมที่สุด

วัยรุ่นส่วนใหญ่มีความพยายามที่จะสื่อความมีตัวตนของตนเองให้โลกรับรู้ โดยการแสดงออกด้วยวิธีการต่าง ๆ แต่ที่พบเห็นได้มากจะเป็นการบรรเลงดนตรีผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น การร้องเพลงประกอบการบรรเลงกีตาร์โปร่งนั่นเอง ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความต้องการที่จะพัฒนาทักษะด้านกีตาร์ของผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ให้เป็นเยาวชนที่มีความสามารถด้านดนตรี และปัจจุบันสื่อการเรียนรู้ที่เป็นชุดการสอนกีตาร์นั้นหาได้ยาก เพราะมีไม่มากพอ งานวิจัยที่พบเห็นนั้นเป็นชุดการสอนขลุ่ยรีคอร์เดอร์ และเปียโนคีย์บอร์ด ส่วนคู่มือการเรียนกีตาร์ที่วางขายโดยทั่วไปนั้นยังขาดการนำทฤษฎีทางดนตรีศึกษาเข้ามาใช้ และการอธิบาย วิธีการ ขั้นตอนการบรรเลงต่าง ๆ ยังไม่ชัดเจนอีกด้วย

การสอนดนตรีของโคดาเย ซึ่งมีหลักการสอนดนตรีโดยการจัดลำดับเนื้อหาและกิจกรรมดนตรีให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก โดยมีขั้นตอนจากง่ายไปหายาก เน้นการสอนร้องเพลงเป็นหลัก การร้องเพลงเป็นการใช้เสียงที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติซึ่งเด็กคุ้นเคยอยู่แล้ว ผูกควบคู่กับการอ่านโน้ต จนสามารถอ่านและเขียนโน้ตดนตรีได้ โคดาเยมีความคิดว่า ดนตรีสำหรับเด็กมีความสำคัญ และต้องพัฒนาเช่นเดียวกับภาษา เด็กควรฟังดนตรีก่อนแสดงออกทางการร้องหรือการเล่น และเมื่อเขามีประสบการณ์เพียงพอก็สามารถฝึกการอ่านและเขียนภาษาดนตรีได้ โคดาเยมีวิธีการใช้สัญลักษณ์มือในกิจกรรมการสอน และใช้การอ่านโน้ตด้วยระบบซอล - ฟา ซึ่งมีขั้นตอนจากง่ายไปหายาก ซึ่งสามารถฝึกสอดประสานทางดนตรีผู้เรียนได้ทั้งเรื่องจังหวะ ระดับเสียง ทำนอง และการประสานเสียง โดยการร้องเพลงตามแบบฝึกหัดของโคดาเยซึ่งมีการแบ่งเป็นระดับขั้นต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับผู้เรียน (ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์. 2555: 1-2) จากแนวคิดที่กล่าวมาผู้วิจัยได้นำวิธีการสอนของโคดาเยมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้นให้มีประสิทธิภาพ โดยให้ความสำคัญกับเรื่องจังหวะ ทิศทาง เป็นสำคัญ ซึ่งวิธีการสอนของโคดาเยในเรื่องจังหวะนี้มีความสนุกสนาน เรียบง่าย ชัดเจน ไม่ซับซ้อน อันจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย และพัฒนาทักษะด้านกีตาร์ได้อย่างรวดเร็ว

จากปัญหาที่กล่าวมา ผู้วิจัยได้พัฒนาชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ให้มีประสิทธิภาพ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อพัฒนาชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ความสำคัญของการวิจัย

ได้ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2559 ที่เลือกเรียนวิชาดนตรีในคาบเรียนรายวิชาศิลปะ จำนวน 66 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2559 ที่เลือกเรียนวิชาดนตรีในคาบเรียนรายวิชาศิลปะ จำนวน 17 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลากเลือกห้องเรียนจำนวน 1 ห้อง จากทั้งหมด 3 ห้องเรียน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ

- ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น

2.2 ตัวแปรตาม

- ประสิทธิภาพของชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกีตาร์ (ใช้เวลาเรียน 1 คาบ)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การวอร์มนิ้วและการเล่นบันไดเสียง (ใช้เวลาเรียน 1 คาบ)

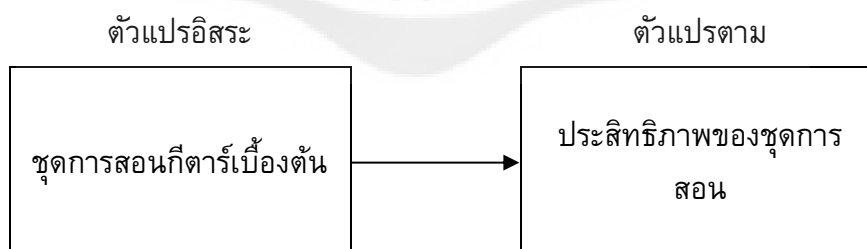
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การเล่นคอร์ดและจังหวะพื้นฐาน (ใช้เวลาเรียน 2 คาบ)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การเล่นบทเพลงและทดสอบหลังเรียน (ใช้เวลาเรียน 2 คาบ)

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ระหว่างเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560 ในคาบเรียนวิชาดนตรี จำนวน 6 ครั้ง ครั้งละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น หมายถึง ชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

2. ทักษะด้านกีตาร์ หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติกีตาร์ โดยมีความเข้าใจในทฤษฎีดนตรีเบื้องต้น เน้นในเรื่องของจังหวะและบันไดเสียงเมเจอร์ และบรรเลงบทเพลงที่มีการใช้คอร์ดขั้นพื้นฐานได้

3. วิธีการสอนของโคดาไล หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางของ Zoltan Kodaly นักดนตรีศึกษาชาวฮังการี โดยเน้นการเรียนรู้เรื่องจังหวะเป็นสำคัญ

4. การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนในคาบเรียนวิชาดนตรีภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 6 คาบ คาบละ 50 นาที โดยใช้ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

5. ประสิทธิภาพ หมายถึง คุณภาพของชุดการสอนตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดย
 80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนทุกบท โดยคิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 80 ของคะแนนรวมทั้งหมด
 80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนทั้งหมดของผู้เรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน โดยคิดเป็นค่าร้อยละ 80 ของคะแนนรวมทั้งหมด

สมมุติฐานในการวิจัย

ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีหัวข้อดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. ทักษะด้านกีตาร์
 - 2.1 โครงสร้างของกีตาร์
 - 2.2 ลักษณะการปฏิบัติกีตาร์
 - 2.3 การตั้งสายกีตาร์
 - 2.4 ศึกษาวิธีการเล่น
 - 2.5 การดูแลรักษาและทำความสะอาด
3. ทฤษฎีการเรียนรู้
 - 3.1 ดนตรีกับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
 - 3.2 ทฤษฎีการเรียนรู้กับการสอนดนตรี
 - 3.3 เทคนิคการสอนดนตรี
 - 3.3.1 หลักการทั่วไปในการสอนดนตรี
 - 3.3.2 หลักการสอนของโคดาเย
 - 3.4 สื่อการสอน
 - 3.5 การวัดและประเมินผลดนตรี
4. ชุติการสอน
 - 4.1 ความหมายของชุติการสอน
 - 4.2 ประเภทของชุติการสอน
 - 4.3 องค์ประกอบของชุติการสอน
 - 4.4 คุณค่าและประโยชน์ของชุติการสอน
 - 4.5 ขั้นตอนการจัดทำชุติการสอน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551: 8) กล่าวว่า ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้ ปฏิบัติได้ มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้นมาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไร จะสอนอย่างไร และประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งรวมถึงการทดสอบระดับเขตพื้นที่การศึกษา และการทดสอบระดับชาติ ระบบการตรวจสอบเพื่อประกันคุณภาพดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสะท้อนภาพการจัดการศึกษาว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่มาตรฐานการเรียนรู้กำหนดเพียงใด

ทำไมต้องเรียนศิลปะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้

เรียนรู้อะไรในศิลปะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่างๆ ประกอบด้วยสาระสำคัญคือ

ดนตรี

มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบดนตรีแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์วิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึกทางดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ร้องเพลงและเล่นดนตรีในรูปแบบต่างๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงดนตรี แสดงความรู้สึกที่มีต่อดนตรีในเชิงสุนทรีย์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับประเพณีวัฒนธรรม และเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์

สาระที่ 2 ดนตรี

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตาราง 1 มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระศิลปะ ศ 2.1

ม.1	ม.2	ม.3
1. อ่าน เขียน ร้องโน้ตไทยและโน้ตสากล 2. เปรียบเทียบเสียงร้องและเสียงของเครื่องดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมที่ต่างกัน 3. ร้องเพลงและใช้เครื่องดนตรีบรรเลงประกอบการร้องเพลง ด้วยบทเพลงที่หลากหลายรูปแบบ 4. จัดประเภทของวงดนตรีไทยและวงดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่าง ๆ 5. แสดงความคิดเห็นที่มีต่ออารมณ์ของบทเพลงที่มีความเร็วของจังหวะและความดัง-เบาแตกต่างกัน 6. เปรียบเทียบอารมณ์ความรู้สึกในการฟังดนตรีแต่ละประเภท 7. นำเสนอตัวอย่างเพลงที่ตนเองชื่นชอบและอภิปรายลักษณะเด่นที่ทำให้งานนั้นน่าสนใจ 8. ใช้เกณฑ์สำหรับประเมินคุณภาพงานดนตรีหรือเพลงที่ฟัง 9. ใช้และบำรุงรักษาเครื่องดนตรีอย่างระมัดระวังและรับผิดชอบ	1. เปรียบเทียบการใช้องค์ประกอบดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่างกัน 2. อ่านเขียนร้องโน้ตไทยและโน้ตสากลที่มีเครื่องหมายแปลงเสียง 3. ระบุปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงาน 4. ร้องเพลงและเล่นดนตรีเดี่ยวและรวมวง 5. บรรยายอารมณ์ของเพลงและความรู้สึกที่มีต่อบทเพลงที่ฟัง 6. ประเมินพัฒนาการทักษะทางดนตรีของตนเอง หลังจากการฝึกปฏิบัติ 7. ระบุงานอาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีและบทบาทของดนตรีในธุรกิจบันเทิง	1. เปรียบเทียบองค์ประกอบที่ใช้ในงานดนตรีและงานศิลปะอื่น 2. ร้องเพลง เล่นดนตรีเดี่ยวและรวมวง โดยเน้นเทคนิคการร้อง การเล่น การแสดงออก และคุณภาพเสียง 3. แต่งเพลงสั้นๆ จังหวะง่ายๆ 4. อธิบายเหตุผลในการเลือกใช้อุปกรณ์ประกอบดนตรี ในการสร้างสรรค์งานดนตรีของตนเอง 5. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างงานดนตรีของตนเองและผู้อื่น 6. อธิบายเกี่ยวกับอิทธิพลของดนตรีที่มีต่อบุคคลและสังคม 7. นำเสนอหรือจัดการแสดงดนตรีที่เหมาะสม โดยการบูรณาการกับสาระการเรียนรู้อื่นในกลุ่มศิลปะ

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตาราง 2 มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระศิลปะ ศ 2.2

ม.1	ม.2	ม.3
1. อธิบายบทบาทความสัมพันธ์และอิทธิพลของดนตรีที่มีต่อสังคมไทย 2. ระบุความหลากหลายขององค์ประกอบดนตรีในวัฒนธรรมต่างกัน	1. บรรยายบทบาทและอิทธิพลของดนตรีในวัฒนธรรมของประเทศต่างๆ 2. บรรยายอิทธิพลของวัฒนธรรม และเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ที่มีต่อรูปแบบของดนตรีในประเทศไทย	1. บรรยายวิวัฒนาการของดนตรีแต่ละยุคสมัย 2. อภิปรายลักษณะเด่นที่ทำให้งานดนตรีนั้นได้รับการยอมรับ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในสาระดนตรีไว้ โดยแบ่งตามระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็น 3 ระดับชั้น และกำหนดตัวบ่งชี้หรือตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ไว้ดังนี้

- มัธยมศึกษาปีที่ 1 มาตรฐาน ศ 2.1 ตัวชี้วัดที่ 3 ร้องเพลงและใช้เครื่องดนตรีบรรเลงประกอบการร้องเพลงด้วยบทเพลงที่หลากหลาย จะเห็นว่าตัวชี้วัดนี้ให้ความสำคัญกับการใช้เครื่องดนตรีบรรเลงประกอบการร้องเพลง

- มัธยมศึกษาปีที่ 2 มาตรฐาน ศ 2.1 ตัวชี้วัดที่ 4 ร้องเพลงและเล่นดนตรีเดี่ยวและรวมวง จะเห็นว่าตัวชี้วัดนี้ให้ความสำคัญกับการใช้เครื่องดนตรีเพื่อการบรรเลงเดี่ยวและรวมวง

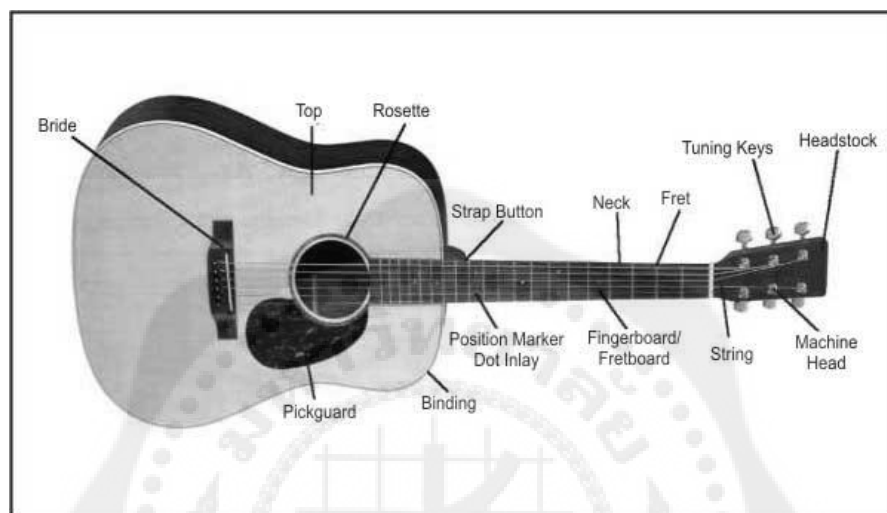
- มัธยมศึกษาปีที่ 3 มาตรฐาน ศ 2.1 ตัวชี้วัดที่ 2 ร้องเพลง เล่นดนตรีเดี่ยว และรวมวง โดยเน้นเทคนิคการร้อง การเล่น การแสดงออก และคุณภาพเสียง จะเห็นว่าตัวชี้วัดนี้ให้ความสำคัญกับการใช้เครื่องดนตรีเพื่อการบรรเลงเดี่ยวและรวมวง โดยเน้นเทคนิคการเล่นเครื่องดนตรี

จากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระศิลปะ-ดนตรี ผู้วิจัยสรุปได้ 2 หัวข้อ ดังนี้ 1) การเรียนรู้ดนตรีมีความสำคัญอย่างมากในการสร้างความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน อีกทั้งพัฒนาผู้เรียนทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม และเพิ่มความมั่นใจในตนเอง อันเป็นพื้นฐานต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ และ 2) การศึกษาดนตรีในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 ให้ความสำคัญกับการเล่นเครื่องดนตรี

2. ทักษะด้านกีตาร์

2.1 โครงสร้างของกีตาร์

วาสนา ศิริขยาพร (2547: 9-17) ได้นิยามโครงสร้างและส่วนประกอบต่าง ๆ ทางกายวิภาคดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างและส่วนประกอบของกีตาร์

ที่มา ไม่ระบุชื่อ. สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม 2560, จาก <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com>

- **ปิ๊กการ์ด (Pickguard)** คือแผ่นกันรอยขีดข่วนที่เกิดจากการดีด เราจะใช้ปิ๊กการ์ดนี้ดีดไวบนผิวหน้าของบอดี้ ผู้ผลิตบางรายยังได้ทำปิ๊กการ์ดให้มีลักษณะแตกต่างกันออกไปทั้งสีและรูปทรง

- **คอ (Neck)** คือชิ้นส่วนของไม้ที่มีลักษณะเป็นท่อนยาวติดตั้งอยู่ระหว่างบอดี้กับส่วนหัว (Headstock) และเพื่อเป็นการป้องกันคองซึ่งเกิดจากแรงดึงของสายและสภาวะอากาศ เราจึงมีการนำทอร์รอด (Truss rod) หรือเหล็กตามคอหรือบางคนเรียกว่าเหล็กชั้นคอไปฝังไว้ภายในคอของกีตาร์ เราสามารถปรับทอร์รอดตัวนี้ได้ในกรณีที่ค้อมีอาการโก่งงอ

- **เฟร็ตบอร์ด (Fretboard) หรือ ฟิงเกอร์บอร์ด (Fingerboard)** เป็นส่วนที่อยู่บนคอ เฟร็ตบอร์ดโดยทั่วไปจะทำจากแผ่นไม้บาง ๆ และมาประกบติดไว้กับคอ แต่ก็มีเหมือนกันที่เฟร็ตบอร์ดกับคอเป็นไม้ชิ้นเดียวกัน ไม่มีการนำไม้อื่นมาปะหน้า

- **เฟร็ต (Fret)** คือแท่งโลหะขนาดเล็กที่ฝังไวบนเฟร็ตบอร์ดเพื่อแบ่งตำแหน่งต่าง ๆ บนคอกีตาร์ สายจะพาดผ่านเฟร็ตทุกเฟร็ตบนคอ และหากพุดถึงในแง่ความเพี้ยนของเสียงแล้วจะเห็นว่าเครื่องดนตรีที่มีเฟร็ตจะเล่นง่ายกว่าเครื่องดนตรีที่ไม่มีเฟร็ตอย่างเช่น ไวโอลิน เป็นต้น

- **เฮดสต็อก (Headstock)** หรือบางที่เราก็มักเรียกว่า “เฮด” หรือ “หัว” เนย ๆ ซึ่งก็คือ ส่วนหัวที่อยู่ตรงปลายสุดของคอ กีตาร์แต่ละยี่ห้อมักจะออกแบบส่วนหัวที่มีเอกลักษณ์ อันสื่อถึง ความเป็นแบบฉบับของตนเอง และผู้ผลิตแต่ละรายได้อย่างชัดเจน

- **โพสิชัน มาร์คเกอร์ (Position Marker)** ช่องว่างระหว่างแท่งเฟร็ต 2 ชั้น บนคอ นั้น นอกจากเราจะเรียกว่าเฟร็ตแล้ว เรายังเรียกอีกอย่างว่าตำแหน่งได้อีกด้วย กีตาร์แต่ละยี่ห้อหรือ แต่ละรุ่นจะมีการทำโพสิชันมาร์คเกอร์เป็นลวดลายแตกต่างกันออกไป

- **สาย (Strings)** หมายถึง สาย ของเครื่องดนตรีในที่นี้เราหมายถึงสายกีตาร์ สาย ที่เล็กที่สุดจะอยู่ล่างสุดเราเรียกว่า สายหนึ่ง ส่วนสายที่หกจะเป็นสายที่ใหญ่ที่สุด และให้ระดับเสียงต่ำสุดด้วย วิธีช่วยจำแบบง่าย ๆ ก็คือ สายเล็กสุดคือสายที่มีตัวเลขน้อยสุด ส่วนสายใหญ่สุดก็จะมี ตัวเลขมากที่สุด

- **แมชชีน เฮด (Machine Heads)** คือลูกบิดที่อยู่ตรงส่วนหัวของกีตาร์นั่นเอง บางทีก็เรียกว่าจูนเนอร์ เจ้าลูกบิดเหล่านี้ทำจากโลหะและติดตั้งอยู่บนส่วนของเฮดสต็อกทำหน้าที่ยึดสายไว้ ซึ่งสามารถผ่อนสายออกหรือพันให้ตึงขึ้นก็ได้

- **นัท (Nut)** คือชิ้นส่วนเล็ก ๆ ที่คั่นอยู่ระหว่าง หัว กับ คอ ของกีตาร์ สายที่เดินทางมาจากเฮดสต็อกจะพาดผ่านและวางลงไปบนร่องที่อยู่บนนัท นัทจะทำหน้าที่จัดระดับความสูงและระยะห่างของสายแต่ละเส้นให้ถูกต้องเหมาะสม

- **บริดจ์ (Bridge)** และ **แซดเดิล (Saddle)** เป็นชิ้นส่วนที่ติดตั้งอยู่บนบริดจ์หรือ สะพานสาย หน้าที่ของแซดเดิลคือยกสายให้ไ้ระดับความสูงที่ถูกต้อง

2.2 ลักษณะการปฏิบัติกีตาร์

วันชัย สุนทรถาวร (2548: 111-163) ได้กล่าวถึงการปฏิบัติกีตาร์ในส่วนของการมือซ้าย มือขวา และความสัมพันธ์ของทั้งสองมือ ดังนี้

2.2.1 ส่วนของมือซ้าย (Left hand)

การจับคอร์ด (Chord) คอร์ดทางดนตรีหมายถึง กลุ่มเสียงของเสียงดนตรี หรือกลุ่มเสียงของตัวโน้ต ตั้งแต่ 3 เสียงขึ้นไป บรรเลงเสียงพร้อมกัน ซึ่งกลุ่มเสียงหรือคอร์ดนี้จะทำหน้าที่เป็นเสียงประกอบหรือเสียงคลอให้เสียงร้องของนักร้อง หรือเสียงหลักของเสียงดนตรี มีความไพเราะและเด่นชัดขึ้นโดยการให้จังหวะกับกลุ่มเสียงหรือคอร์ดนั้นอีกทีด้วยมือขวา การประกอบขึ้นเป็นกลุ่มเสียงนั้นจะถูกกำหนดมาให้เสียงกลมกลืน และก็เช่นกันกับเรื่องของโน้ตเพลงที่มีบันไดเสียงหลักและเสียงร่วม การจับคอร์ดก็มักมีกลุ่มเสียงของคอร์ดที่เป็นคอร์ดหลัก (Major) และคอร์ดเสียงร่วม (Minor) เช่นกัน นอกจากนั้นยังมีกลุ่มเสียงหรือ คอร์ดที่เป็นคอร์ดสัอง (Seven) โดยคอร์ดทั้งสามประเภทจะทำหน้าที่เสริมกัน ให้ความไพเราะกับบทเพลงอย่างกลมกลืน การประกอบขึ้นเป็นกลุ่มเสียงนี้ยกตัวอย่างเช่น คอร์ด C จะประกอบด้วยเสียงของโน้ต 3 ตัว คือ C, E, G (หรือเสียง โด, มี, ซอล) การจับคอร์ดก็ทำได้โดยใช้นิ้วมือของมือซ้าย กดลงบนสายกีตาร์บริเวณส่วนของคอกีตาร์ให้สายกีตาร์ทั้ง 6 เส้น มีเสียงของตัวโน้ตเพียง 3 เสียงคือ โด, มี, ซอล หรือ C, E, G

2.2.2 ส่วนของมือขวา (Right hand)

การให้จังหวะ (Rhythm) หน้าที่ของมือขวาก็คือการให้จังหวะกับคอร์ด หรือ กลุ่มเสียงที่จับด้วยมือซ้าย การให้จังหวะกับคอร์ดแบ่งเป็น 2 แบบ คือ การตีคอร์ด (Strumming) และ การเกาคอร์ด (Picking)

2.2.2.1 การตีคอร์ด คือการใช้ ปิค (Pick) หรือนิ้วมือกรีดลงบนสายและ ดัดขึ้นให้เป็นจังหวะตามจังหวะในบทเพลงนั้น ๆ ซึ่งเรียกว่าการตีคอร์ด การตีคอร์ดมีหลายแบบ ไม่ได้เจาะจงว่าจะต้องตีวิธีไหน เพียงแต่จังหวะในการตีจะต้องสอดคล้องกับบทเพลงและจังหวะในแต่ละห้องเพลงของบทเพลงนั้น ๆ เช่น ถ้าแบ่งให้บทเพลงมีจังหวะในห้องเพลงแต่ละห้อง ห้องละ 4 จังหวะ เราก็คงหาวิธีหรือแบบของการตีให้จำนวนครั้ง ในการตีคอร์ดนั้นเสร็จสิ้น หรือจบลงภายใน 4 จังหวะ เพื่อจะได้สอดคล้องกับการเล่นในบทเพลงนั่นเอง ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าให้ตีคอร์ด 4 ครั้ง ใน 1 ห้องที่มี 4 จังหวะ การตีจะตีกี่ครั้งก็ได้แต่ต้องให้เหมาะสมและจบลงภายใน 4 จังหวะถ้าห้องเพลงนั้นถูกกำหนดให้เป็น 4 จังหวะ

2.2.2.2 การเกาคอร์ด สายกีตาร์ทั้งหมดมีอยู่ 6 สาย แต่นิ้วมือที่ใช้เกามีไม่ถึง 6 นิ้ว จึงต้องจัดแบ่งให้ตีเสียก่อน คือ นิ้วโป้งจะใช้คุมการเล่นสายเบส (สายเบสคือสายที่ให้ระดับเสียงต่ำ) 3 สายบน คือสาย 4, 5, 6 เพราะนิ้วโป้งจะอยู่ในตำแหน่งที่ถนัดกับการกดลง ส่วน นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง จะคุมสายเสียงแหลมสายที่ 3, 2, 1 ตามลำดับ เพราะทั้ง 3 นิ้วจะอยู่ในตำแหน่งที่ถนัดกับการเกี่ยวสายขึ้น ทำให้เกิดเสียงใส ๆ ได้ดี ส่วนนิ้วก้อยจะปล่อยให้ทิ้งตรง ๆ หรือใช้เกาะกับตัวกีตาร์ก็ได้ เพราะจะช่วยให้นิ้วอื่น ๆ อยู่ตามตำแหน่งของมันได้อย่างดี

2.2.3 ความสัมพันธ์ของมือซ้ายและมือขวา

การเล่นกีตาร์มีส่วนสำคัญ 2 ส่วนคือส่วนของการเล่นมือซ้าย (คอร์ด) และ ส่วนของการเล่นมือขวา (จังหวะ) เพราะฉะนั้นเมื่อทราบถึงหน้าที่ของมือแต่ละข้างแล้ว สิ่งที่จะต้องทำต่อไปคือการเล่นมือซ้าย และมือขวาให้สอดคล้องกัน คือ เมื่อมือซ้ายเริ่มจับคอร์ดหรือเปลี่ยนคอร์ด การให้จังหวะของมือขวาต้องเป็นไปอย่างพอดีกัน จะคร่อมจังหวะไม่ได้ซึ่งการที่จะเล่น 2 มือให้ประสานงานกันอย่างดีนั้นต้องใช้เวลาและความอดทน การเปลี่ยนคอร์ดคือหน้าที่สำคัญของมือซ้ายที่จะต้องพยายามจำลักษณะการจับ และเปลี่ยนจากคอร์ดหนึ่งไปอีกคอร์ดหนึ่งได้อย่างรวดเร็ว หรือพอเหมาะกับการให้จังหวะ โดยปกติแล้วการเปลี่ยนคอร์ดมักจะเปลี่ยนเมื่อบทเพลงดำเนินไป 1 ห้องเพลง ซึ่งคอร์ดต่อไปที่จะเปลี่ยนมักจะตกอยู่หน้าห้องหรือจังหวะแรกของห้องเพลงถัดไป ฉะนั้นการฝึกเปลี่ยนคอร์ดให้คล่องจึงควรพยายามให้การจับคอร์ดใหม่ เสร็จทัน กับที่มือขวาจะเริ่มตีจังหวะแรกของห้องเพลงถัดไป แต่ทั้งนี้การเปลี่ยนคอร์ดไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวว่าจะต้องเปลี่ยนเมื่อจบห้องเพลง และขึ้นห้องใหม่เท่านั้น ในบางครั้ง 1 ห้องเพลงอาจจะมีการเปลี่ยนคอร์ดได้หลายคอร์ด ซึ่งอยู่ที่ความต้องการของผู้ประพันธ์ หรือหลายห้องเพลงถึงจะมีการเปลี่ยนสักคอร์ดก็ทำได้เช่นกัน แต่สิ่งที่สำคัญก็คือ ถ้าใน 1 ห้องเพลงมีคอร์ดที่จะต้องเปลี่ยนหลายคอร์ด จะต้องพยายามแบ่งจังหวะของการเล่นในห้องให้ลงตัวกับจำนวนคอร์ดที่มีในห้องนั้น ๆ ทางหนึ่งที่จะให้สามารถเล่นกีตาร์ได้ดีก็

คือจะต้องฝึกเล่นบ่อย ๆ ฝึกอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มทักษะในการใช้มือทั้งสองข้าง ให้ใช้ได้อย่างใจต้องการ

สรุปได้ว่าการปฏิบัติกีตาร์นั้นควรฝึกฝนมือทั้งสองมืออย่างสม่ำเสมอจนเกิดความชำนาญในส่วนของมือซ้าย (คอร์ด) และมือขวา (จังหวะ) ควรฝึกฝนให้มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กัน การที่จะปฏิบัติกีตาร์ให้เสียงออกมาดีและไพเราะนั้นขึ้นอยู่กับการเล่นกีตาร์เท่านั้น ผู้เล่นควรมีความอดทน มีวินัย และความขยันประกอบควบคู่กันไปด้วยจึงจะสำเร็จ และสามารถปฏิบัติกีตาร์ออกมาได้อย่างไพเราะ

2.3 การตั้งสายกีตาร์

วาสนา ศิริขยาพร (2547: 127-130) ได้กล่าวถึงหลักการการตั้งสายกีตาร์ และวิธีการตั้งสายกีตาร์ไว้ดังนี้

2.3.1 หลักการพื้นฐาน

ระดับเสียงของทุก ๆ โน้ต ไม่ว่าจะมาจากเครื่องดนตรีชิ้นใดก็ตาม เกิดจากความถี่ของคลื่นเสียงที่เดินทางผ่านอากาศ ความถี่นี้มีหน่วยวัดเป็น เฮิรตซ์ หรือรอบต่อวินาที ความถี่เสียงของโน้ตที่เกิดขึ้นจากการดีดสายกีตาร์นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัย 3 อย่างคือ ความยาว ขนาด และความตึงของสาย ถึงแม้ว่าสายจะมีความยาวเท่ากันแต่ถ้าขนาดความใหญ่เล็กต่างกัน ความถี่เสียงที่ได้ก็ไม่เท่ากันด้วย สายที่มีขนาดใหญ่ที่สุดจะให้ความถี่ต่ำกว่าเสียงที่เกิดจากสายเล็ก ๆ นอกจากนี้ หากเราหมุนลูกบิดเพื่อปรับความตึงของสายระดับเสียงก็จะเปลี่ยนไปด้วยเหมือนกัน ถ้าสายยิ่งตึงขึ้นระดับเสียงก็จะยิ่งสูงขึ้นตามไปด้วย

2.3.2 การเทียบเสียงด้วยท่อเสียง (Pitch Pipe)

บน Pitch Pipe จะมีตัวโน้ตสายเปิดบอกไว้ให้อยู่แล้ว โดยให้เป่าจนเกิดเสียงโน้ตชัดเจน จากนั้นก็ให้ดีดสายกีตาร์ตามไปด้วย เทียบระดับเสียงดู และปรับความตึงหย่อนของสายกีตาร์ให้ตรงกับระดับเสียงของท่อเสียง (Pitch Pipe) วิธีการตั้งสายแบบนี้ผู้เล่นจำเป็นจะต้องมีหูที่ไม่เพี้ยน ไม่บอด และจะต้องฟังระดับเสียงให้ออก ซึ่งผู้เล่นมือใหม่อาจจะยังไม่สามารถแยกกระดับเสียงได้ วิธีแก้คือให้ฝึกตัวเองให้มีความละเอียดอ่อนมากขึ้น หรือไม่ก็ใช้เครื่องตั้งสายอิเล็กทรอนิกส์แทน

2.3.3 ตั้งสายด้วยเครื่องตั้งสายอิเล็กทรอนิกส์

นับเป็นอีกวิธีหนึ่งที่สามารถใช้เครื่องตั้งสายอิเล็กทรอนิกส์ หรือจูนเนอร์ตั้งสายกีตาร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีหลักการทำงานคือ มันจะรับเสียงที่ป้อน (ดีด) เข้าไปแล้วบอกว่าเสียงนั้นตรงหรือไม่ตรง อาจจะสูงไปหรือต่ำไป เครื่องตั้งสายบางรุ่นจะต้องตั้งค่าที่เครื่องเพื่อบอกว่าผู้ที่กำลังตั้งสายอยู่นั้นกำลังตั้งสายได้อยู่

สรุปได้ว่า ไม่ว่าจะตั้งสายด้วยวิธีใดก็ตาม หลักการในแต่ละวิธีนั้นเป็นหลักการเดียวกัน ในส่วนของวิธีการตั้งสายขึ้นอยู่กับตัวผู้เล่นเองว่าต้องการความละเอียดมากน้อยเพียงใด ซึ่งพบว่าการตั้งสายด้วยเครื่องตั้งสายอิเล็กทรอนิกส์นั้นมีความละเอียดและประสิทธิภาพที่ยอดเยียมกว่าการตั้งสายโดยใช้วิธีการเทียบเสียงด้วยท่อเสียง (Pitch Pipe)

2.4 ศึกษาวิธีการเล่น

วาสนา ศิริขยาพร (2547: 259-269) ได้กล่าวไว้ว่า เรามีวิธีการบันทึกดนตรีที่แบ่งไว้หลายวิธี ถึงแม้ว่าตัวนักดนตรีจะอ่านโน้ตไม่เป็นก็ตาม อย่างเช่น มือกีตาร์สามารถอ่านคอร์ดได้ รูปแบบการบันทึกที่สำคัญมีอยู่ 3 วิธี คือ

2.4.1 คอร์ด ไดอะแกรม (Chord Diagram) หรือ คอร์ด ชาร์ต (Chord Chart)

เป็นรูปแบบการบันทึกที่เราพบได้บ่อยในหนังสือเพลงแทบทุกเล่ม คอร์ดชาร์ตจะช่วยให้เรียนรู้วิธีการจับคอร์ดได้ง่ายขึ้น และทำให้สามารถเล่นเพลงได้เป็นร้อย ๆ เพลงภายในเวลาอันรวดเร็ว ในไดอะแกรมจะบอกว่าจะต้องใช้นิ้วไหนกดลงบนสายใดและบนเฟรตที่เท่าไร คอร์ดทุกคอร์ดสามารถเขียนให้อยู่ในรูปของคอร์ดชาร์ตได้

2.4.2 แท็บเลเจอร์ (Tablature) หรือเรียกสั้น ๆ ว่า แท็บ (TAB)

อีกวิธีหนึ่งที่ใช้สำหรับบันทึกพาร์ทกีตาร์ลงในกระดาษ ความจริงระบบนี้เป็นระบบโบราณแต่ปัจจุบันนิยมนำมาใช้ในการบันทึก บางครั้งเราเรียกสั้น ๆ ว่า TAB ลักษณะของแท็บต่างจากระบบการบันทึกโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น เพราะในแบบดังกล่าวจะมีการบอกริ่ทึมด้วยซึ่งในแท็บจะไม่มี ดังนั้นหากรู้ว่าเพลงที่จะเล่นนั้นเป็นอย่างไร อาจจะใช้แค่การอ่านแท็บก็เพียงพอ เส้นบรรทัดบนแท็บมีอยู่ 6 เส้น หมายถึงสายกีตาร์ทั้ง 6 สายนั่นเอง

2.4.3 โน้ต (Notation) / สต๊าฟ (Staff) หรือบรรทัดห้าเส้น

เป็นการบันทึกโน้ต การบันทึกสัญลักษณ์ทางดนตรีที่เป็นสื่อในการบรรเลงระหว่างนักแต่งเพลงและนักดนตรี การบันทึกโน้ตในปัจจุบันอาศัยบรรทัดห้าเส้น ตัวโน้ต และตัวหยุดลักษณะต่าง ๆ เป็นหลัก

สรุปได้ว่า การศึกษาวิธีการเล่นกีตาร์นั้นแบ่งออกเป็น 3 วิธี คือ การอ่านคอร์ด ไดอะแกรม การอ่านแท็บ และการอ่านโน้ต ซึ่งแต่ละวิธีมีความคล้ายคลึงกัน คือ การเล่นกีตาร์ให้เกิดเป็นเสียงจากสิ่งที่บันทึกไว้บนกระดาษ

2.5 การดูแลรักษาและทำความสะอาด

วาสนา ศิริขยาพร (2547: 101-103) ได้กล่าวถึงการทำความสะอาดและการเก็บไว้ว่า ผู้เล่นต้องหมั่นทำความสะอาดเครื่องดนตรีของตนเองให้ทั่วทุกส่วน ตั้งแต่บอดี้ สาย ฟิงเกอร์บอร์ด เฟรต และส่วนที่เป็นฮาร์ดแวร์ต่าง ๆ และเนื่องจากแต่ละส่วนของกีตาร์หรือเบสทำมาจากวัสดุที่ไม่เหมือนกัน เคล็ดวิธีในการทำความสะอาดจึงแตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะเรื่องของน้ำยาทำความสะอาดที่จะต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ เพราะน้ำยาบางชนิดมีส่วนผสมของสารเคมีที่ใช้ได้กับวัสดุหรือไม่เฉพาะบางชนิดเท่านั้น

การทำความสะอาดสายนั้นสายที่สะอาดจะให้น้ำเสียงที่ชัดเจน มีอายุการใช้งานมากขึ้น และไม่ทำให้ฟิงเกอร์บอร์ด (Fingerboard) และเฟรต (Fret) สกปรกอีกด้วย วิธีที่ง่ายที่สุดในการทำความสะอาดสายคือ ใช้ผ้านุ่ม และแห้ง เช็ดสายโดยใช้ผ้ารูตสายขึ้นลงตั้งแต่บริดจ์ (Bridge) ไปจนถึงนัท (Nut)

การทำความสะอาดฟิงเกอร์บอร์ด (Fingerboard) เมื่อมีคราบสะสมอยู่บนผิวหน้าของ ฟิงเกอร์บอร์ด (Fingerboard) มาก ๆ ให้ใช้บัตรหรือการ์ดพลาสติกบาง ๆ ขูดเบา ๆ ที่ฟิงเกอร์บอร์ด (Fingerboard) ถ้าเล่นกีตาร์ไปนาน ๆ จะเกิดคราบสกปรกไปติดอยู่ที่มุมฐานของเฟรต (Fret) ผู้เล่นสามารถกำจัดคราบเหล่านั้นโดยการใช้ไม้จิ้มฟันขูดออกได้

3. ทฤษฎีการเรียนรู้

3.1 ดนตรีกับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2541: 36-37) กล่าวว่า ในด้านสติปัญญาของเด็กวัยนี้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผลได้แล้ว เริ่มมีระบบความคิด เด็กในวัยนี้สามารถเรียนรู้เรื่องราวทางดนตรีได้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากสติปัญญาพัฒนาไปอย่างมาก มีความเข้าใจในเรื่องของความรู้สึกของเพลง แนวคิดในด้านการประสานเสียงมีอย่างเด่นชัด ส่วนในด้านทักษะ การใช้กล้ามเนื้อต่างๆ มีมากขึ้น การเล่นดนตรีนั้นจึงดีขึ้นด้วย ในด้านเจตคติต่อดนตรี เด็กในวัยนี้ส่วนใหญ่ชอบเพลงร็อก หรือเพลงป๊อปที่ฟังสบายมีจังหวะเร้าใจ แต่ยังมีเด็กอีกกลุ่มหนึ่งที่ถูกปลูกฝังด้านดนตรีไทย และยังมีเด็กอีกกลุ่มที่ศึกษาดนตรีตะวันตกมาตั้งแต่เล็ก จะมีความรักความชอบเพิ่มพูนขึ้น การแสดงออกมีความละเอียดอ่อนมากขึ้น

ในหลักสูตรระดับมัธยมต้น ส่วนหนึ่งของดนตรีจัดเป็นวิชาสามัญคือวิชาศิลปะกับชีวิต ประกอบด้วยศิลปะแขนงต่างๆ ที่นักเรียนทุกคนต้องเรียน ในส่วนนี้เนื้อหาวิชาเป็นไปในรูปของ ดนตรีศึกษา หรือสังคีตนิยม ซึ่งคล้ายกับดนตรีในระดับประถมศึกษา ดังนั้นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ คือ ความเบื่อหน่ายของผู้เรียน ผู้สอนจึงควรคำนึงถึงพัฒนาการด้านต่างๆ ของผู้เรียนและจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับความสนใจและความสามารถของผู้เรียนให้มากที่สุด กิจกรรมที่น่าจะเหมาะสมสำหรับผู้เรียนในวัยนี้ควรเป็นสิ่งที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมด้วย มีส่วนคิดและทำด้วยตนเอง ดังนั้นการใช้ทักษะดนตรี เช่น การร้อง การฟัง การเคลื่อนไหวเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน น่าจะช่วยให้ผู้เรียนสนใจ กระตือรือร้นในการเรียนดนตรีได้ นอกจากนี้วิธีการอื่นๆ นอกเหนือไปจากการบรรยาย เช่น การจัดกลุ่มให้ค้นคว้า คิดสร้างสรรค์ดนตรีเป็นสิ่งที่เหมาะสมเช่นกัน

3.2 ทฤษฎีการเรียนรู้กับการสอนดนตรี

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2541: 81-91) กล่าวว่า การสอนดนตรีไม่ว่าในลักษณะใด ย่อมมีหลักการที่ผู้สอนยึดเป็นแนวปฏิบัติ การศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ย่อมช่วยให้การสอนดนตรีมีประสิทธิภาพขึ้นได้ ทั้งนี้เป็นเพราะผู้สอนจะมีความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และสามารถจัดการสอนดนตรีให้เหมาะสมกับผู้เรียนมากขึ้น ทฤษฎีการเรียนรู้สามารถแบ่งออกได้เป็นสี่กลุ่มใหญ่ๆ คือ ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญาสังคม และทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมานุษยนิยม นอกจากนี้ในการสอนดนตรีควร

กล่าวถึงแนวคิดเรื่องการรับรู้ของบรูเนอร์ (Bruner) ด้วย เพราะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการสอนดนตรี

3.2.1 ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม

ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) อธิบายการเรียนรู้โดยใช้ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองเป็นหลัก ซึ่งเป็นไปในหลายลักษณะ เช่น ทฤษฎีการเรียนรู้แบบ Classical Conditioning หรือแบบ Operant Conditioning เป็นต้น ทฤษฎีเหล่านี้ อธิบายการเรียนรู้โดยกล่าวว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นเมื่อใช้สิ่งเร้าเป็นตัวชี้แนะ หรือจูงใจให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่ต้องการออกมา รายละเอียดของแต่ละทฤษฎีแตกต่างกันออกไป แต่สามารถกล่าวสรุปได้ว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ในกลุ่มพฤติกรรมนิยมมีความเชื่อว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นในสภาพของการวางเงื่อนไข โดยมีการใช้การเสริมแรง การให้รางวัล และการลงโทษ อันเป็นตัวกำหนดให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมต่างๆ ที่ต้องการออกมา ซึ่งเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดทั้งพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปและตัวเสริมแรงที่นำมาช่วยให้เกิดการเรียนรู้

สิ่งที่ได้จากทฤษฎีเหล่านี้ คือ ในการเรียนการสอนดนตรี ครูควรใช้การเสริมแรง ซึ่งอาจเป็นรางวัลในรูปแบบใดๆ กับผู้เรียน เมื่อผู้เรียนปฏิบัติสิ่งที่ผู้สอนมุ่งหวังไว้ได้ นอกจากนี้การเรียนการสอนดนตรี ควรคำนึงถึงตัวผู้เรียนเป็นหลักว่า ผู้เรียนมีความสามารถเรียนรู้สิ่งใดได้ มิฉะนั้นถ้าบทเรียนยากเกินความสามารถของผู้เรียน แม้พยายามใช้การเสริมแรงหรือสร้างแรงจูงใจอย่างไร ก็ไม่ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้สิ่งนั้นๆ ได้ เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้แล้วควรให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนสิ่งนั้นๆ เสมอ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยให้ตอบสนองในหลายๆ รูปแบบ จนเมื่อผู้เรียนปฏิบัติถูกต้องจึงให้การเสริมแรง ทั้งนี้ผู้สอนควรมีหลักในการที่จะแนะนำผู้เรียนเป็นครั้งเป็นคราว มิฉะนั้นผู้เรียนอาจไม่สามารถตอบสนองได้อย่างถูกต้องเลยก็เป็นได้ ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายและไม่สนใจเรียนดนตรีอีกต่อไป

3.2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม

ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม (Cognitivism) อธิบายการเรียนรู้ว่าเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการสร้างแนวคิดหรือความเข้าใจเพื่อใช้แทนประสบการณ์ หรือสภาพแวดล้อมที่ตนได้ประสบมา ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับความคิด กระบวนการคิดหาเหตุผล รวมไปถึงตัวแปรอื่นๆ เช่น การจูงใจ พันธุกรรม และประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีมาก่อน เนื่องจากการเรียนรู้เป็นกระบวนการทางปัญญาที่ลึกซึ้ง ดังนั้นในบางโอกาสการเรียนรู้อาจเกิดขึ้นในบุคคลหนึ่งแล้ว โดยที่บุคคลนั้นไม่จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมใดๆ ให้ปรากฏ (Latent Learning) การเรียนรู้อาจเกิดขึ้นอย่างฉับพลันทันที ซึ่งเรียกว่าการเรียนรู้แบบหยั่งเห็น (Insight Learning) อย่างไรก็ตาม การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์เดิมและความสามารถในการคิดหาเหตุผลของบุคคลนั้น

จากสาระสำคัญนี้ เห็นได้ชัดว่าประสบการณ์เดิมของผู้เรียนนั้นเป็นรากฐานสำคัญในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เปรียบเหมือนดังว่าประสบการณ์เดิมเป็นลักษณะส่วนรวมและประสบการณ์ใหม่เป็นลักษณะส่วนย่อยที่จะเพิ่มเข้าไปในส่วนรวม ดังนั้นการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ จึงต้อง

เชื่อมโยงมาถึงประสบการณ์เดิมเสมอ เพราะหลักของเกสตัลท์เน้นการเรียนรู้จากส่วนรวมมาสู่ส่วนย่อย

เนื่องจากดนตรีเป็นโสตศิลป์ รับรู้โดยโสตประสาท ต่างไปจากพวกทัศนศิลป์ที่รับรู้โดยการมองเห็นด้วยตา แนวคิดเกี่ยวกับดนตรีจึงมีการเปลี่ยนรูปเป็นสัญลักษณ์ดนตรี หรือ ภาษาดนตรีเพื่อประโยชน์ในการถ่ายทอดแนวตามความคิดทางด้านเสียงออกมาในรูปของสัญลักษณ์ที่รับรู้ด้วยตา ดังนั้นในการเรียนการสอนดนตรีจึงควรคำนึงถึงกระบวนการถ่ายทอดแนวความคิดของเสียงออกมาเป็นภาษาดนตรี เพื่อให้ผู้เรียนได้แนวคิดทั้งทางด้านเสียงและทางด้านสัญลักษณ์ที่ใช้แทนเสียง โดยควรคำนึงเสมอว่า “ดนตรีเป็นเรื่องของเสียง ฉะนั้นการเรียนการสอนควรเริ่มจากเสียงก่อนที่จะกล่าวถึงสัญลักษณ์ของเสียง หรือตัวโน้ต”

3.2.3 ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญาสังคม

ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญาสังคม (Social Cognitive Theory) ให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมโดยกล่าวว่า การเรียนรู้ของมนุษย์เกิดขึ้นจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบกายของมนุษย์ โดยทั้งมนุษย์และสิ่งแวดล้อมย่อมมีอิทธิพลต่อกันและกันเสมอ การเรียนรู้เกิดขึ้นได้โดยการสังเกต (Observational Learning) หรือการเลียนแบบจากตัวแบบ (Modeling) ในกรณีนี้สิ่งแวดล้อมมีความหมายกว้างขวางมาก อาจหมายถึงมนุษย์ด้วยกันเอง เช่นในกรณีของผู้สอนเป็นตัวอย่างสำหรับผู้เรียนในกระบวนการเรียนการสอนหรืออาจหมายถึงสิ่งอื่นๆ ได้ทั้งสิ้น เช่น โทรทัศน์ หนังสือ คอมพิวเตอร์ หรือสื่ออื่นๆ มีบทบาทเป็นตัวอย่างในขณะที่ผู้เรียนสังเกต เผชิญ หรือรับรู้ ซึ่งเกิดขึ้นในกระบวนการเรียนรู้ การถ่ายทอดทางสังคม (Socialization) เป็นกระบวนการหนึ่งที่สำคัญของทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญาสังคม

สิ่งที่ได้จากทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญาสังคม ในการเรียนการสอนดนตรีอย่างเด่นชัด คือ การนำมาใช้ในการสอนทักษะดนตรี เนื่องจากการเรียนทักษะจำเป็นต้องเรียนรู้จากตัวอย่างคือ ครูผู้สอน ดังนั้นในการสอนดนตรีผู้สอนควรวางแผนการสอนอย่างดี คำนึงถึงการแสดงเป็นตัวอย่างต้องเป็นตัวอย่างที่ดี ถูกต้อง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสังเกต รับรู้ในสิ่งที่ดีและถูกต้อง นอกจากนี้ควรมีการอธิบายที่แจ่มแจ้งเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงขั้นตอนต่างๆ อย่างถ่องแท้ แจ่มแจ้ง โดยในกระบวนการเรียนการสอนน่าจะมีการเสริมแรงให้ถูกเวลา เพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้กับผู้เรียน และให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติเพื่อประเมินผล ถ้ามีสิ่งใดผิดพลาดควรแก้ไขให้ถูกต้องต่อไป อย่างไรก็ตามผู้สอนควรรำลึกเสมอว่า การเรียนรู้ตามแนวคิดของทฤษฎีนี้ กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางความคิด มิใช่เกิดจากการสังเกตเท่านั้น ดังนั้น ผู้เรียนอาจไม่สามารถปฏิบัติทักษะต่างๆ ได้ แม้จะสังเกตเห็นก็ตาม เนื่องจากทักษะหรือการปฏิบัติอาจจะยากเกินการรับรู้ในกระบวนการทางความคิด หรือผู้เรียนไม่สามารถจดจำสิ่งต่างๆ ที่ผู้สอนปฏิบัติให้ดูได้โดยตลอด เพราะความละเอียดอ่อนของสาระวิชา สิ่งเหล่านี้และปัจจัย หรือสิ่งเร้าอื่นๆ เป็นตัวแปรที่ทำให้เกิดปัญหาในกระบวนการเรียนรู้

ลักษณะของการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมนี้ เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เนื่องจากเป็นกระบวนการของการสังเกต ผู้สอนจึงควรเตรียมตัวให้พร้อมเสมอในการสอน และควรแสดง

พฤติกรรมที่ดี เหมาะสม ถูกต้องเสมอ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลียนแบบได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม โดยตลอด

3.2.4 ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมนุษยนิยม

ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) ให้ความสำคัญกับความรู้สึกของผู้เรียนในการเรียนรู้มากที่สุด โดยกล่าวว่าผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีเมื่อผู้เรียนมีส่วนในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ในกระบวนการเรียนรู้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนสิ่งต่างๆ ได้ตามความสนใจ โดยไม่มีการบังคับ การควบคุมให้เรียนรู้ ผู้เรียนเป็นผู้เลือกสรรและกำหนดการเรียนรู้ ลงมือกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง มีอิสระในการคิดสร้างสรรค์และจินตนาการได้อย่างกว้างไกล รวมทั้งมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยรู้จักการตั้งหลักเกณฑ์ในการประเมินผลที่ถูกต้องเหมาะสม ด้วยบทบาทของผู้เรียนที่เป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ ผู้เรียนแต่ละคนจึงสามารถเรียนรู้ได้ตามความสามารถของตนเอง ไม่จำเป็นที่จะต้องเรียนรู้เรื่องเดียวกันในเวลาเดียวกันดังเช่นการเรียนรู้ในห้องเรียนทั่วไปตามสถานศึกษาต่างๆ ที่เรียกว่าระบบโรงเรียน

สิ่งที่ได้จากทฤษฎีกลุ่มมนุษยนิยม ในการเรียนการสอนดนตรี คือ การสอนดนตรีโดยให้อิสระกับผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนเป็นตัวของตัวเอง สร้างสรรค์งานดนตรีตามความคิดจินตนาการของตนเอง หรือในการสอนทักษะดนตรีซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนอยู่แล้ว ผู้สอนสามารถนำหลักการของทฤษฎีนี้มาใช้ได้ดี ได้แก่ การให้ผู้สอนเลือกศึกษาเพลงด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นผู้คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำ โดยไม่บังคับขู่เข็ญ ดุด่า ว่ากล่าวผู้เรียน ตรงกันข้ามผู้สอนควรหาวิธีการที่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้สิ่งต่างๆ ด้วยความสนใจและชี้แนะให้ผู้เรียนเข้าใจ มีหลักในการประเมินผลการปฏิบัติทักษะดนตรีด้วยตนเองอย่างถูกต้อง ยุติธรรมไม่เข้าข้างตนเอง

เนื่องจากดนตรีเป็นวิชาเชิงศิลปะ สามารถสร้างสรรค์ได้ในหลายลักษณะ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความพอใจของตนในกรอบของวิชาต่างๆ จัดว่าเป็นการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมนุษยนิยม และควรมีการกำหนดรายละเอียดที่เน้นการเรียนรู้โดยผู้เรียนเองให้มากในกระบวนการเรียนการสอน และลดบทบาทผู้สอนลง ซึ่งควรมีการเตรียมความพร้อมผู้เรียนด้วย

3.2.5 ลำดับขั้นการเรียนรู้

แนวความคิดของ เจอโรม เอส บรูเนอร์ (ฌูรท์ สุททจิตต์. 2541: 88-91 ม.ป.ป.) ได้กล่าวไว้ว่า การรับรู้เป็นกระบวนการที่แบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ

(1) การรับรู้แบบเอนแอกทีฟ (Enactive Representation) ได้แก่ กระบวนการรับรู้ซึ่งผ่านทางการกระทำ เช่น การเรียนรู้เกี่ยวกับการเล่นสกี ผู้สอนจะใช้การกระทำให้ดู เพื่อให้ผู้เรียนเห็นว่าเป็นอย่างไร และให้ผู้เรียนกระทำตาม ในทางดนตรีการรับรู้ขั้นนี้ ได้แก่ การให้ผู้เรียนได้ฟังเสียงหรือตบมือ ตามจังหวะของตัวโน้ตต่างๆ เป็นต้น

(2) การรับรู้แบบไอคอนิก (Iconic Representation) ได้แก่ กระบวนการรับรู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สัญลักษณ์แทนสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ ในลักษณะของภาพ หรือการกระทำบางอย่างที่เป็นสัญลักษณ์แทนสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ใกล้ตัวผู้เรียนหรือเชื่อมโยงกับ

ประสบการณ์ในการรับรู้ของผู้เรียน ในทางดนตรี เช่น การใช้ภาพสื่อความหมายแทนตัวโน้ต หรือใช้ความสั้นยาวของเส้นสื่อความหมายแทนจังหวะสั้นยาวของค่าตัวโน้ต

(3) การรับรู้ที่ใช้สัญลักษณ์ (Symbolic Representation) ได้แก่ กระบวนการรับรู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สัญลักษณ์ทางด้านภาษาที่ทุกคนยอมรับ เช่น ภาษาเขียน หรือตัวโน้ตสากล ในขั้นนี้ คือการเปลี่ยนสัญลักษณ์จากขั้นที่สองซึ่งเป็นที่เข้าใจกันในเฉพาะผู้เรียน และผู้สอน มาเป็นสัญลักษณ์ที่เป็นลักษณะสากลในทางดนตรีได้แก่การรับรู้เกี่ยวกับเรื่องตัวโน้ต หรือเครื่องหมายต่างๆ ทางทฤษฎีดนตรี

สรุปได้ว่าแนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี โดยเริ่มจากเรื่องง่าย ๆ ที่ไม่ซับซ้อน เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในการเรียนรู้อย่างเป็นลำดับขั้น แต่ก็ไม่มีแนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ไหนที่ดีที่สุด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้สอนที่จะเลือกนำวิธีการไหนมาใช้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมในสถานการณ์นั้น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาดนตรี

3.3 เทคนิคการสอนดนตรี

การเรียนการสอนดนตรีจำเป็นต้องมีหลักการ และรู้จักการใช้เทคนิคต่างๆ เพื่อให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพสูงสุด (ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2544: 97-120)

3.3.1 หลักการทั่วไปในการสอนดนตรี

หลักการในการสอนดนตรี คือ การสอนให้ผู้เรียนมีประสบการณ์เกี่ยวกับเสียง ก่อนที่จะแนะนำหรือสอนเกี่ยวกับสัญลักษณ์ทางดนตรี ประการที่สองผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมดนตรีทุกประเภท ประการที่สามสาระดนตรีและกิจกรรมควรจัดให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ประการที่สี่กิจกรรมที่จัดในการเรียนการสอนดนตรีควรมีความหลากหลายต่าง ๆ กันไป ซึ่งหลักการทั่วไปที่กล่าวมานี้ มีลักษณะคล้ายคลึงกับหลักการจัดการเรียนการสอนดนตรีของระบบเพสตารอสซี่ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2544: 97-98) กล่าวไว้ดังนี้

3.3.1.1 สอนให้รู้จักเสียงก่อนสัญลักษณ์เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสร้องก่อนเรียนเกี่ยวกับการเขียนโน้ต หรือชื่อของตัวโน้ต

3.3.1.2 แนะนำให้ผู้เรียนสังเกตและฟังเสียงตลอดจนลองเลียนแบบเสียงต่างๆ ที่ได้ยิน เพื่อให้เห็นถึงความเหมือนความแตกต่าง และผลที่เกิดจากเสียง ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง และมีส่วนในกิจกรรมด้วยตนเอง อันเป็นการดีกว่าการอธิบายสิ่งต่างๆ เหล่านี้ให้ผู้เรียนฟัง ซึ่งผู้เรียนไม่ได้รับประสบการณ์อย่างเต็มที่ และเป็นการเรียนที่ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรม

3.3.1.3 สอนสิ่งต่างๆ ทีละอย่าง ได้แก่ จังหวะ ทำนอง และลีลาของดนตรี โดยมีทั้งการสอนและการปฏิบัติควบคู่กันไป ก่อนที่ผู้เรียนจะเรียนรู้และปฏิบัติบทเรียนที่เป็นผลรวมขององค์ประกอบดนตรีในระดับที่มีความยากมากขึ้น

3.3.1.4 ในการฝึกปฏิบัติแต่ละขั้นตอน ผู้เรียนควรปฏิบัติได้อย่างดี ในแต่ละขั้นตอน ก่อนก้าวไปสู่การฝึกปฏิบัติที่ยากขึ้นต่อไป

3.3.1.5 ควรใช้วิธีการอุปนัยในการสอน คือการให้ตัวอย่างฝึกปฏิบัติ และค่อยสรุปเป็นหลักการและทฤษฎี

3.3.1.6 ให้ผู้เรียนมีโอกาสได้คิดวิเคราะห์ และฝึกปฏิบัติในเรื่องของคุณภาพของเสียงและประยุกต์สิ่งที่ได้รับกับดนตรี

3.3.1.7 การสอนซอตัวโน้ตควรให้มีความสัมพันธ์กับบทเพลงที่ใช้ประกอบการเรียน

3.3.2 หลักการสอนของโคดาย

ดนตรีเป็นสิ่งสำคัญของชีวิตมนุษย์ ควรได้รับการพัฒนามาตั้งแต่เด็ก การฟังและการร้องเพลงเป็นทักษะดนตรีที่ควรเน้นเป็นอันดับแรก เพื่อให้เด็กเข้าใจ ซาบซึ้งในดนตรี (ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2544: 112) ได้ศึกษาหลักการสอนดนตรีตามแนวทางของโคดายไว้ดังนี้

3.3.2.1 หลักการ

โคดายได้วางปรัชญาการเรียนการสอนดนตรี ซึ่งใช้เป็นแนวทางพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนดนตรีไว้ ดังนี้

- ความสามารถทางดนตรี ได้แก่ การอ่าน การเขียน และการคิด เป็นสิทธิของมนุษยชาติ
- การเริ่มต้นการเรียนรู้ทางดนตรีควรเริ่มต้นด้วยเครื่องดนตรีธรรมชาติที่ทุกคนมีอยู่ประจำตัว คือ เสียงร้อง ซึ่งจะทำให้ดนตรีซึมซาบเข้าไปอยู่ในจิตใจเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตที่แท้จริง
- การเรียนรู้ทางดนตรีที่จะทำให้เกิดการรับรู้ทางดนตรีโดยสมบูรณ์ ควรเริ่มเรียนตั้งแต่เด็ก ๆ ในระดับประถมศึกษา หรือในระดับอนุบาลศึกษา
- ในทำนองเดียวกับการเรียนรู้ภาษาซึ่งมีภาษาแม่เป็นภาษาหลัก วรรณคดีดนตรีที่ควรนำมาใช้ ควรเริ่มต้น คือใช้ดนตรีพื้นบ้าน ซึ่งจัดเป็นภาษาแม่ทางดนตรี
- วรรณคดีดนตรีที่ควรนำมาใช้ไม่ว่าจะเป็นดนตรีพื้นบ้านหรือดนตรีประเภทอื่นๆ ควรเป็นดนตรีที่มีคุณค่าพอเพียง

หลักการของโคดายเน้นการร้องเป็นหลัก โดยมีการจัดสาระดนตรีอย่างมีระบบ ระเบียบ และใช้ระบบสัญลักษณ์แทนเสียงดนตรีให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก รวมทั้งการใช้ระบบการอ่านโน้ตแบบ ซอล-ฟา โดยให้ตัวโน้ต คือ โด ในบันไดเสียงเมเจอร์ และลา ในบันไดเสียงไมเนอร์ เคลื่อนที่ไปตามบันไดเสียงต่างๆ (Movable - Do) รวมทั้งสัญญาณมือ เพื่อช่วยการอ่าน วรรณคดีที่เป็นหลักในการเรียนการสอนระยะแรก คือ เพลงพื้นบ้าน ระยะต่อมาจึงให้เพลงศิลปะ

3.3.3.2 วิธีการ

หลักการของโคดาเน้นการร้องเป็นหลัก ซึ่งรวมไปถึงการอ่านโน้ตด้วย วิธีการของโคดาที่ใช้ในการสอนจึงมุ่งส่งเสริมในเรื่องการร้องและการอ่าน ซึ่งโคดานำสิ่งต่างๆ ต่อไปนี้มาช่วยในการสอนดนตรี เพื่อให้ผู้เรียนร้องและอ่าน ตลอดจนเป็นพื้นฐานในการฝึกทักษะอื่นๆ ทางดนตรีต่อไปด้วย

- โทนิค ซอล-ฟา ได้แก่การใช้ระบบการเรียกชื่อตัวโน้ต ซึ่งมาจากภาษาละติน คือ โด เร มี ฟา โซ ลา ที (Do Re Mi Fa So La Ti) ในการร้องและอ่าน โดยใช้โดเป็นเสียงหลักหรือโทนิคในบันไดเสียงเมเจอร์ และลาเป็นเสียงหลักหรือโทนิคในบันไดเสียงไมเนอร์ ผู้เรียนเรียนรู้เกี่ยวกับระยะขั้นคู่เสียงต่างๆ ไปเมื่อใช้ระบบซอล-ฟา โดยทราบความสัมพันธ์ของระดับเสียงต่างๆ ที่แปรเปลี่ยนไปตามกฎแปดเสียงต่างๆ ในระยะต่อมา ผู้เรียนเริ่มใช้ระบบเรียกชื่อตัวโน้ตโดยใช้อักษรโรมันคือ A B C D E F G แทนระดับเสียง ลา ที โด เร มี ฟา โซ ควบคู่ไปกับระบบซอล-ฟา ทำให้ผู้เรียนจดจำระดับเสียงต่างๆ ได้ด้วย

- สัญญาณมือ ควบคู่ไปกับการอ่านโน้ต ในระยะแรก หรือแม้กระทั่งในระยะต่อๆ มาการใช้สัญญาณมือแทนระดับเสียงต่างๆ เป็นสิ่งที่ช่วยให้การเรียนรู้เรื่องระดับเสียงเป็นรูปธรรมมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ระดับเสียงต่างๆ ได้ง่าย ซึ่งเป็นไปตามหลักการพัฒนาการของการเรียนรู้ เนื่องจากผู้เรียนจะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ดีกว่าเมื่อสิ่งนั้นเป็นรูปธรรม สัญญาณมือแทนระดับเสียงนี้ โคดาได้ดัดแปลงมาจากสัญญาณมือที่ จอร์จ เคอร์เวน คิดขึ้นมา

- นอกจากโคดาจะใช้สัญญาณมือแทนระดับเสียงแล้ว โคดายังมีการใช้ระบบสัญลักษณ์ต่างๆ แทนจังหวะเพื่อทำให้การเรียนรู้เรื่องจังหวะเป็นรูปธรรม โดยในระยะแรกการใช้สัญลักษณ์แทนจังหวะเป็นลักษณะของรูปภาพ ในระยะต่อมาเปลี่ยนเป็นสัญลักษณ์คล้ายตัวโน้ต ในที่สุดตัวโน้ตแทนจังหวะจึงนำมาใช้ อย่างไรก็ตามสัญลักษณ์คล้ายตัวโน้ตก็ยังสามารถใช้ได้อยู่เมื่อผู้สอนต้องการเน้นเฉพาะจังหวะ นอกจากกำหนดสัญลักษณ์แทนจังหวะแล้ว โคดายังได้กำหนดเสียงใช้ในการเรียกสัญลักษณ์ต่างๆ ไว้ เพื่อให้ผู้เรียนใช้พูดแทนการตบมือได้ด้วย สัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้มีดังนี้

สัญลักษณ์เป็นภาพ (ผู้สอนอาจใช้สัญลักษณ์ใดๆ แทนก็ได้) โดยมีหลักคือ ขนาดใหญ่จะแทนจังหวะยาว ขนาดเล็กจะแทนจังหวะสั้นแทน

ภาพประกอบ 3 สัญลักษณ์เป็นภาพ

ที่มา อนุทร สุทธิจิตต์. (2544: 115).

สัญลักษณ์ของโคตาย	เสียง	ตัวโน้ต
	ทา	
⌈	ที-ที	
♪	ทา-อา	
○	ทา-อา-อา-อา	○
⌈⌈	ที-ทีรี	
⌈⌈	ทีรี-ที	
⌈	ทีม-รี	
⌈.	ที-ริม	
⌈⌈ (3)	ทรีโอลา	
⌈⌈⌈	ซินโคพะ	

ภาพประกอบ 4 สัญลักษณ์แทนจังหวะโน้ต

ทีมา อนุทร สุธจิตต์. (2544: 115).

- การร้อง โคตายเน้นการร้องเป็นหลัก การเล่นเครื่องดนตรีเป็นกิจกรรมที่จัดให้กับผู้เรียนในระยะต่อมา การร้องรวมไปถึงทักษะการอ่านโน้ตด้วยในกระบวนการร้องนี้ โคตายเน้นการฝึกให้ผู้เรียนรับรู้เกี่ยวกับเรื่องระดับเสียง และจังหวะของทำนองโดยสม่ำเสมอ วิธีการหนึ่งคือการฝึกให้ผู้เรียนได้ยินเสียงทำนองในความคิด คือการให้ผู้เรียนร้องเพลงและให้หยุดร้องแต่ให้ร้องในใจเป็นระยะๆ สลับกันไปตามสัญญาณที่ผู้สอนกำหนดให้ทำให้ผู้เรียนรับรู้เกี่ยวกับเสียงทั้งในความคิดและสามารถร้องได้ด้วย นอกจากนี้ยังเน้นให้จดจำเกี่ยวกับระดับเสียง และบทเพลงที่เรียนไปด้วยเสมอ เช่น ครูอาจจะทำสัญญาณมือในวรรคต้นของเพลงใดเพลงหนึ่งที่เรียนไปและให้ผู้เรียนตอบว่าเพลงอะไร หรืออาจจะตบจังหวะของทำนองเพลงหนึ่ง และให้ผู้เรียนตอบว่าเป็นจังหวะของทำนองเพลงอะไร หรืออาจจะฮัมทำนองเพลงตอนใดตอนหนึ่งของเพลงหนึ่ง และให้ผู้เรียนตอบชื่อเพลง

- การสร้างสรรค์ เนื่องจากวิธีของโคตายเน้นการร้องเพลงเป็นกิจกรรมหลัก การสร้างสรรค์จึงมักออกมาในรูปของการร้องเช่นกัน โคตายเน้นเสมอว่า การเลือกเพลงมาใช้นั้นควรเป็นเพลงที่ดี ซึ่งมีลักษณะของประโยคของเพลงเด่นชัดมีวรรคตอน เมื่อผู้เรียนเริ่ม

เข้าใจโครงสร้างของเพลง ผู้สอนเริ่มต้น ฝึกให้ผู้เรียนคิดสร้างสรรค์ ประโยคของเพลงต่อจากประโยคที่ผู้สอนให้ ซึ่งมีลักษณะของจังหวะ และเป็นทำนองด้วย เช่น

ตัวอย่างที่ 1

ผู้สอน	ให้จังหวะ	ทา	ทา	ทา	ทา
ผู้เรียนคนที่ 1	ตอบด้วย	ทา	ทีที	ทา	ทา
ผู้เรียนคนที่ 2	ตอบด้วย	ทา	ทีที	ทีที	ทา
ผู้เรียนคนที่ 3	ตอบด้วย	ทีที	ทีที	ทีที	ทา
ผู้เรียนคนที่ 4	ตอบด้วย	ทีที	ทีที	ทีที	ทีที

ตัวอย่างที่ 2

ผู้สอน	เสนอทำนอง		□		□					}	
		ด	ด	ม	ช	ช	ม	ช	ม	ร	
ผู้เรียน	ตอบด้วยทำนอง		□		□					}	
		ด	ด	ม	ช	ช	ม	ช	ม	ด	
หรือ			□		□					}	
		ร	ร	ม	ร	ร	ม	ช	ม	ด	

ภาพประกอบ 5 การสร้างสรรค์
ที่มา ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์. (2544: 116).

การสร้างสรรค์สามารถทำได้ในหลายลักษณะนอกเหนือไปจากการร้องเมื่อในระยะต่อๆ มา เมื่อผู้เรียนมีทักษะดนตรีมากขึ้น การวิเคราะห์บทเพลงต่างๆ มีบทบาทมากขึ้นเพื่อเป็นหลักในการสร้างสรรค์เพลงทั้งในลักษณะของการประพันธ์ และการเรียบเรียงเสียงประสาน

จากการศึกษาหลักการและวิธีการสอนดนตรี สรุปได้ว่าไม่มีวิธีการหรือหลักการสอนใดที่ดีที่สุด ขึ้นอยู่กับผู้สอนเลือกหลักการสอนแบบใดมาใช้ในสถานการณ์นั้น ๆ และการออกแบบการสอนที่ดีจะทำให้การจัดการเรียนการสอนนั้นมีประสิทธิภาพ หลักการสอนของโคดาเยที่ผู้วิจัยได้ศึกษานี้จัดว่ามีความน่าสนใจเป็นอย่างยิ่งในการนำมาใช้จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งมีความเรียบง่าย ไม่ซับซ้อน เข้าใจง่าย และน่าสนใจ

3.4 สื่อการสอนดนตรี

สื่อการสอนดนตรีจัดเป็นสิ่งสำคัญในการสอนดนตรีเนื่องจากดนตรีเป็นเรื่องของเสียงที่เป็นนามธรรม การใช้สื่อต่างๆ ทางด้านทัศนูปกรณ์มาช่วยในการสอนช่วยให้ลักษณะนามธรรม

ของดนตรีเป็นรูปธรรมมากขึ้นช่วยให้ผู้เรียนรู้ดนตรีได้เข้าใจและมีประสิทธิภาพมากขึ้น (ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2544: 167-178) ได้จำแนกประเภทของสื่อการสอนดนตรีไว้ดังนี้

3.4.1 บทเพลง ในการสอนดนตรี เพลงจัดเป็นสื่อที่ผู้สอนใช้เสมอ โดยเฉพาะเพลงประกอบการร้อง นอกจากนี้เพลงที่นำมาใช้ยังมีเพลงประกอบการสอนฟัง การสอนการเคลื่อนไหว การสอนการอ่านอีกด้วย เพลงที่นำมาใช้ในการสอนควรได้รับการเลือกสรรเพื่อให้เหมาะกับกิจกรรมตามทักษะต่างๆ และเหมาะสมกับผู้เรียนด้วย ซึ่งมีหลักในการเลือกดังนี้

3.4.1.1 ความยากง่ายของเพลง เพลงแต่ละเพลงย่อมมีเนื้อหาแตกต่างกันออกไป เพลงบางเพลงง่ายต่อการร้องและการฟัง ซึ่งสามารถนำมาใช้กับผู้เรียนในระดับปฐมวัยและประถมศึกษาได้ ในขณะที่เพลงที่มีเนื้อหายากสามารถนำมาใช้ในระดับมัธยมศึกษา ความยากง่ายของเพลงดูได้จากองค์ประกอบด้านจังหวะและทำนองเป็นหลัก

3.4.1.2 ความยาวของเพลง โดยปกติผู้เรียนระดับประถมมีช่วงสมาธิการฟังสั้น เพลงในระดับประถมควรมีความยาวพอสมควร ไม่ควรยาวจนเกินไป ส่วนเพลงในระดับมัธยมสามารถมีความยาวได้มากเพราะผู้เรียนควรมีความพร้อม และสมาธิในการฟังมากกว่าผู้เรียนในระดับประถมศึกษา

3.4.1.3 ประเภทของบทเพลง ผู้เรียนควรมีโอกาสได้ฟังเพลงทุกประเภท ผู้สอนจึงควรนำเพลงทุกประเภทมาสอน ไม่ว่าจะเป็นเพลงไทย เพลงยอดนิยม เพลงอมตะทั้งของไทยและตะวันตก ตลอดจนเพลงพื้นเมือง เป็นต้น

3.4.2 แผนภูมิและแผนภาพ การสอนดนตรีมักจะเกี่ยวข้องกับเรื่องการอ่านโน้ตหรือร้องเพลงเสมอ ดังนั้นแผนภูมิลักษณะต่างๆ ควรเป็นสื่อดนตรีที่ผู้สอนจัดทำไว้ใช้ในการสอน นอกจากนี้แผนภาพซึ่งเกี่ยวข้องกับดนตรีก็เป็นสิ่งจำเป็น เช่น แผนภาพแสดงเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ แผนภาพผู้ประพันธ์เพลง เป็นต้น

3.4.2.1 แผนภูมิ สามารถแยกเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

- แผนภูมิเพลง การสอนเพลงควรมีแผนภูมิเพลงซึ่งมีทั้งสัญลักษณ์ หรือตัวโน้ตดนตรีและคำร้องประกอบด้วยเสมอ แผนภูมิเพลงที่ดีควรเป็นแผนภูมิที่อ่านง่าย มีขนาดใหญ่พอที่ผู้เรียนทุกคนสามารถเห็นได้ชัดเจน สีสันควรชัดเจน ไม่ควรใช้สีอ่อนๆ เช่น สีเหลือง หรือ สีเขียวอ่อน ในการเขียนแผนภูมิเพลง

- แผนภูมิสัญลักษณ์ต่างๆ ทางดนตรี ในการสอนดนตรีสัญลักษณ์สำคัญๆ ทางดนตรีควรจัดทำเป็นแผนภูมิใช้ประกอบการสอน ซึ่งควรจัดทำด้วยความประณีตสวยงาม เพื่อให้ผู้เรียนเห็นสิ่งที่ถูกต้อง แผนภูมิประเภทนี้ได้แก่ สัญลักษณ์ รูปแบบจังหวะ ลักษณะตัวโน้ตต่างๆ เป็นต้น

- แผนภูมิแสดงโครงสร้างหรือรูปแบบด้านดนตรี ได้แก่ แผนภูมิเกี่ยวกับรูปแบบลักษณะต่างๆ เช่น รูปแบบโบนารี รูปแบบเทอร์นารี รูปแบบโซนาตา หรือ แผนภูมิเกี่ยวกับลักษณะการจัดวงดนตรี ฯลฯ

- แผนภูมิแสดงลักษณะเครื่องดนตรี หรือแสดงการเล่นเครื่องดนตรี เช่น แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของคีย์บอร์ดกับตัวโน้ต แผนภูมิแสดงการใช้โน้ตในการเป่าขลุ่ย ฯลฯ

3.4.2.2 แผนภาพ ที่ใช้เสมอในการสอนดนตรี ได้แก่

- แผนภาพเครื่องดนตรี โดยปกติการสอนเรื่องเครื่องดนตรีผู้สอนมักไม่สามารถนำเครื่องดนตรีทุกชนิดมาให้ผู้เรียนดูได้ แผนภาพเครื่องดนตรีจึงจัดเป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งควรเป็นภาพที่ชัดเจนและมีขนาดใหญ่พอที่ทุกคนสามารถเห็นได้ชัดเจนจะเป็นการดีถ้าขนาดของเครื่องดนตรีแต่ละชนิดในกลุ่มหรือประเภทเดียวกันแสดงอัตราส่วนของขนาดได้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง

- แผนภาพผู้ประพันธ์เพลง ผู้เรียนควรมีโอกาสได้เห็นภาพผู้ประพันธ์เพลงทุกคนที่สำคัญ ซึ่งควรเป็นภาพที่ชัดเจน และอาจมี ปีเกิด และปีถึงแก่กรรมไว้ด้วย

- แผนภาพแสดงลักษณะของวงดนตรีประเภทต่างๆ บางครั้งอาจจะเป็นลักษณะของแผนผังหรือแผนภูมิ

- แผนภาพต่างๆ ที่ใช้ประกอบการอธิบายเกี่ยวกับบทเพลงเพื่อช่วยสร้างมโนภาพหรือความเข้าใจ เช่น ภาพเกี่ยวกับฤดูต่างๆ เพื่อใช้ประกอบการสอนเพลง The Four Seasons ของ Vivaldi โดยปกติแผนภาพควรใช้ประกอบการสอนเพลงประเภทบรรยายเรื่องราว (Program Music)

3.4.3 เครื่องดนตรี การสอนดนตรีไม่ว่าจะเป็นการสอนดนตรีศึกษาหรือดนตรีเชิงทักษะสิ่งที่ขาดไม่ได้คือเครื่องดนตรี เครื่องดนตรีที่ใช้ในการสอนดนตรีศึกษามักเป็นประเภทเครื่องประกอบจังหวะต่างๆ คีย์บอร์ด และขลุ่ย เป็นต้น ซึ่งใช้เล่นประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน นอกจากนี้ควรมีเครื่องดนตรีในวงดุริยางค์ และเครื่องดนตรีไทยบางชนิด ให้ผู้เรียนได้เห็น หรือลองเล่นเป็นบางครั้งคราวเพื่อให้รู้จัก ส่วนเครื่องดนตรีที่ใช้ในการสอนทักษะ มักจะเป็นเครื่องดนตรีที่ผู้เรียนเป็นเจ้าของและใช้ในการฝึกฝน ไม่ว่าจะเป็นเครื่องดนตรีประเภทใด ควรเป็นเครื่องดนตรีที่มีคุณภาพ มีความทนทาน ทั้งนี้เพื่อความคุ้มค่าของการใช้งาน และเสียงไพเราะ

- เครื่องดี เครื่องดนตรีที่เล่นง่ายกว่าเครื่องดนตรีประเภทอื่นๆ คือ เครื่องดีที่ไม่มีระดับเสียง ได้แก่ สามเหลี่ยม กลองต่างๆ (ยกเว้นกลองทิมปานี ซึ่งสามารถเล่นเป็นระดับเสียงต่างๆ ได้) รำมะนา กรับ ฉิ่ง ฉ้อง ส่วนเครื่องดีประเภทมีระดับเสียงเป็นเครื่องดนตรีที่เล่นยากกว่าเครื่องประกอบจังหวะที่ไม่มีระดับเสียง ได้แก่ ระนาดไม้ ระนาดโลหะ ทั้งของไทย และตะวันตก เป็นต้น เนื่องจากเครื่องดีโดยทั่วไปมีราคาไม่แพงนัก และง่ายต่อการเล่นในระยะเริ่มแรก จึงเป็นเครื่องดนตรีที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนตั้งแต่ระดับปฐมวัยศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษา

- คีย์บอร์ด เปียโนเป็นเครื่องดนตรีประเภทคีย์บอร์ดที่ใช้ประกอบการสอนดนตรีตามแนวตะวันตกที่สำคัญที่สุด ผู้สอนดนตรีที่สามารถเล่นเปียโนได้มักช่วยให้บรรยากาศการสอนดนตรีมีชีวิตชีวาขึ้นได้เสมอสำหรับผู้เรียนเครื่องดนตรีประเภทคีย์บอร์ดที่ควรมีไว้คือ ออร์แกน ซึ่งใช้สอนเรื่องคอร์ดได้เป็นอย่างดี ผู้เรียนควรมีโอกาสได้เล่นคีย์บอร์ดทั้งทำนองและคอร์ดพร้อมกันเพื่อการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานในการเล่นคีย์บอร์ด ซึ่งมีประโยชน์ในการศึกษาดนตรีขั้นสูงต่อไป

- ขลุ่ย เครื่องดนตรีประเภทเป่า เช่น ขลุ่ย หรือ รีคอร์เดอร์ จัดเป็นเครื่องดนตรีที่มีราคาย่อมเยา และมีหลักเบื้องต้นในการเล่นไม่ยากจนเกินไป จึงจัดเป็นเครื่องดนตรีที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนเพื่อใช้ในการพัฒนาทักษะการเล่นเครื่องดนตรีทั้งในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาทั้งในลักษณะของการเรียนดนตรีศึกษาและการเรียนเชิงทักษะ

- เครื่องดนตรีประเภทอื่นๆ นอกจากเครื่องดนตรีที่กล่าวมาแล้ว ยังมีเครื่องดนตรีอีกหลายประเภทที่สามารถนำมาใช้ในการประกอบการเล่น ซึ่งขึ้นอยู่กับความเหมาะสมตามท้องถิ่น หรือความสามารถของโรงเรียน และผู้เรียนที่จะจัดหาเครื่องดนตรีมาได้ ซึ่งอาจจะได้แก่เครื่องดนตรีพื้นบ้านชนิดต่างๆ เป็นต้น นอกไปจากเครื่องดนตรีเหล่านี้ เครื่องดนตรีบางประเภท ถ้ามีอยู่จะเป็นประโยชน์ในการสอนดนตรีเกี่ยวกับเรื่องเครื่องดนตรี เช่น ดนตรีไทยบางประเภท และเครื่องดนตรีในวงดุริยางค์ ซึ่งผู้เรียนได้เห็นทั้งของจริงและฟังเสียงสดๆ ของเครื่องดนตรีนั้นๆ

- เครื่องดนตรีออร์ฟ ยังมีเครื่องดนตรีอีกประเภทหนึ่งที่เป็นที่นิยมใช้ในการเรียนการสอนดนตรีของประเทศตะวันตก โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษา คือ เครื่องดนตรีออร์ฟ ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องประกอบจังหวะลักษณะต่างๆ ได้แก่ ฆ้องไม้ และฆ้องเหล็กที่พัฒนามาจากฆ้องแอฟริกา ซึ่งออร์ฟนำมาดัดแปลงให้เหมาะสมเพื่อใช้สำหรับผู้เริ่มเรียนดนตรี คือ ฆ้องขนาดเล็กขึ้นสามารถถอดได้ ดังนั้นถ้าผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนเล่นโน้ตสองตัวขึ้นระนาดบนรางจะมีเพียงสองชั้นตามตำแหน่งตัวโน้ตเท่านั้น ทำให้ผู้เรียนตีระนาดได้ถูกต้องมากขึ้น ระนาดทั้งสองแบบมีหลายขนาดทั้งเสียงต่ำ เสียงกลาง และเสียงสูง ระนาดเหล่านี้สร้างขึ้นโดยใช้บันไดเสียงเพนทาโทนิคเป็นหลัก นอกจากระนาดแล้ว ยังมีเครื่องประกอบจังหวะแบบไม่มีระดับเสียง ได้แก่ กลองชนิดต่างๆ สามเหลี่ยม กรับ และอื่นๆ เครื่องดนตรีออร์ฟจัดจำหน่ายทั้งเป็นชุดๆ มีทั้งชุดเล็ก ชุดกลาง ชุดใหญ่ แต่ผู้ซื้อสามารถซื้อเป็นชิ้นๆ ได้เช่นกัน ประกอบกับเครื่องดนตรี ออร์ฟยังมีโน้ตเพลงที่ประพันธ์เพื่อใช้กับเครื่องดนตรีเหล่านี้โดยเฉพาะอีกด้วย

3.4.4 สื่อประเภทเสียง สิ่งหนึ่งที่ขาดมิได้ในการสอนดนตรีคือ สื่อประเภทเสียง ซึ่งได้แก่ วัสดุและอุปกรณ์เสียง เพราะในการสอนทักษะดนตรี การฟังจัดเป็นพื้นฐานที่สำคัญ การให้ผู้เรียนได้ฟังเพลงจึงเป็นสิ่งจำเป็น ทั้งวัสดุ และอุปกรณ์เสียงควรมีคุณภาพดีเพื่อสร้างเสริมและพัฒนาการรับรู้เชิงคุณภาพของผู้เรียนซึ่งนำไปสู่ความซาบซึ้งทางดนตรี

- วัสดุเสียง ได้แก่ แผ่นเสียง แอ็บเสียง หรือเทป และดิสก์ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ล่าสุดในด้านวัสดุเสียงที่มีคุณภาพดี (ณ ปี 2559 วัสดุเสียงที่ดีมีคุณภาพคือ แผ่นออกติโอซีดี ดีวีดี และบลูเรย์) แต่ราคาค่อนข้างแพงโดยทั่วไปแอ็บเสียงเป็นสิ่งที่ใช้กันอย่างกว้างขวาง เพราะสะดวกในการใช้ ราคาไม่แพง หาซื้อได้ทั่วไป การเก็บรักษาง่ายและไม่เปลืองที่นัก ส่วนแผ่นเสียงเป็นวัสดุเสียงที่มีมานานและยังคงนิยมใช้กันอยู่เช่นกัน แต่มีราคาค่อนข้างแพงกว่าแอ็บเสียง การเก็บและการระวังรักษา ตลอดจนการใช้ก็ค่อนข้างยากกว่าแอ็บเสียง แอ็บเสียงซึ่งเป็นวัสดุเสียงที่หาง่าย ราคาถูกนั้น คุณภาพมักจะด้อย จึงเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่ควรเลือกหาแอ็บเสียงที่มีคุณภาพดีราคาถูก มิใช่คำนึงถึงแต่เพียงราคา เพราะถ้าคุณภาพเสียงไม่ดีจนเกินไปแล้วย่อมทำให้ผู้เรียนได้รับฟังแต่สิ่งที่ไม่ดี นอกจากนี้ความทนทานถาวรมักมีน้อยตามไปด้วย ทำให้ต้องหาซื้อใหม่อยู่

เสมอ สำหรับแผ่นเสียงนั้นแม้จะมีราคาแพงกว่าแถบเสียง แต่มีข้อดีที่ว่า ที่ช่องใส่แผ่นเสียงมักมีรายละเอียดของเพลงบอกไว้เสมอ ซึ่งใช้เป็นข้อมูลได้อย่างดีสำหรับผู้สอน ซึ่งโดยปกติมักไม่มีช่องใส่แถบเสียง

- อุปกรณ์เสียง สำคัญมากในการสอนดนตรีอีกอย่างหนึ่งคืออุปกรณ์เครื่องเสียงจำพวกเครื่องแถบเสียง เครื่องเล่นแผ่นเสียงควรเป็นเครื่องเสียงที่มีคุณภาพพอสมควรจนถึงระดับคุณภาพดี เพราะเครื่องเสียงจำพวกนี้สามารถให้เสียงที่มีคุณภาพดี ทำให้ผู้เรียนได้รับฟังเสียงดนตรีที่ไพเราะ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความชอบ ความรัก และซาบซึ้งในดนตรีได้อย่างไรก็ตามอีกสิ่งหนึ่งที่จัดว่าสำคัญคือ สภาพห้องเรียน เพราะแม้เครื่องเสียงจะดีขนาดไหน ถ้าสภาพห้องเรียนไม่ดีพอ ย่อมทำให้ผู้เรียนได้ฟังเสียงที่ดีไม่เท่าที่ควรจะเป็นได้เช่นกัน

3.4.5 สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ สื่อประเภทหนังสือเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจัดเป็นสื่อที่มีความสำคัญในการสอนดนตรีเป็นอย่างมาก เพราะเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญ นอกจากนี้เรื่องราวและภาพประกอบภายในหนังสือมักใช้เป็นอุปกรณ์การสอนด้วยเสมอ การสะสมสิ่งพิมพ์จึงเป็นสิ่งที่ผู้สอนควรกระทำอยู่ตลอดเวลาหนังสือที่ผู้สอนดนตรีควรมีไว้ ได้แก่ พจนานุกรมดนตรี สารานุกรมดนตรี นอกจากนี้ได้แก่ หนังสือประเภทอื่นๆ ในด้านวิชาการดนตรี ซึ่งมักมีการพิมพ์ออกมาใหม่เสมอๆ ผู้สอนดนตรีจึงควรติดตามอยู่ตลอดเวลาเพื่อนำสิ่งต่างๆ มาใช้เป็นสื่อและยังเป็นการเพิ่มพูนความรู้ใหม่ๆ อีกด้วย

3.4.6 สื่ออื่นๆ นอกจากสื่อต่างๆ ที่กล่าวมาแล้ว สิ่งต่างๆ อีกมากมายที่สามารถจัดเป็นสื่อในการสอนดนตรีได้ โดยความคิดของผู้สอนเอง ซึ่งมองเห็นว่าสิ่งใดเป็นประโยชน์สามารถใช้เป็นสื่อการสอนดนตรี เช่น เครื่องดนตรีที่ผลิตขึ้นเอง ชุดสื่อการสอนดนตรีต่างๆ ในรูปแบบของเกมประกอบการสอน หรือสื่อช่วยสอนในเรื่องประเภทของวงดนตรีประเภทต่างๆ เป็นต้น นอกจากนี้ ภาพนิ่ง แถบภาพ และภาพยนตร์ เกี่ยวกับดนตรีเป็นสิ่งที่เป็ประโยชน์มากในการสอนดนตรี เพราะผู้เรียนสามารถเห็นภาพและได้ยินเสียงด้วย รายการโทรทัศน์เป็นสื่ออีกประเภทหนึ่งที่ผู้สอนสามารถใช้ได้โดยอาจจะสั่งให้ผู้เรียนดูเป็นการบ้านหรือผู้สอนอาจจะอัดเป็นแถบภาพนำมาใช้ประกอบการสอนได้ นอกจากนี้สื่อสำคัญอีกประเภทหนึ่งที่ใช้ได้ในทุกระดับชั้นแบบนับวันจะมีบทบาทมากขึ้นเรื่อยๆ คือ คอมพิวเตอร์ ปัจจุบันมีโปรแกรมคอมพิวเตอร์เกี่ยวกับการเรียนดนตรีทั้งในระดับเด็กเล็กจนถึงระดับอุดมศึกษา สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาด้านดนตรีได้ดี เพราะผู้เรียนเรียนตามความสามารถของตนเองและมักจะสอดแทรกความสนุกสนานน่าสนใจไว้ด้วยเสมอ

จากการศึกษาสื่อการสอนดนตรี สรุปได้ว่าสื่อการสอนแต่ละประเภะนั้นไม่สามารถตัดสินได้ว่าสื่อประเภทใดดีที่สุด ขึ้นอยู่กับผู้สอนที่จะเลือกใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ และการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ กล่าวคือการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้จะทำให้ทราบว่าผู้สอนควรจะเลือกใช้สื่อการสอนประเภทใด ใช้อย่างไร ใชเมื่อไร และใช้เพื่ออะไร

3.5 การวัดและประเมินผลดนตรี

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2544: 189-207) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “การวัดผล” และ “การประเมินผล” มักใช้คู่กันในบางครั้งก็ใช้แทนกัน อย่างไรก็ตามเมื่อกกล่าวถึงการวัดผล ความหมายที่แท้จริง การวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าเป็นอย่างไร ซึ่งมักมีค่าเป็นตัวเลขส่วนการประเมินผลหมายถึงรวมถึงการได้ค่าจากการวัดมาแล้วและมีการประเมินค่าจากการวัดออกมาเป็นรูปของคุณภาพว่าดีมากน้อยเพียงใด จึงเห็นได้ว่าการประเมินผลเป็นคำที่มีความหมายกว้างกว่าคำว่าผลการวัดผล

3.5.1 หลักของการวัดและการประเมินผล

ในเรื่องหลักของการวัดและการประเมินผล มีอยู่ด้วยกันหลายประการคือ

3.5.1.1 คุณสมบัติของการวัดและการประเมินผล คุณสมบัติสำคัญได้แก่ ความเที่ยงตรง และความเชื่อถือได้ของการวัดและการประเมินผล ถ้าการวัดและการประเมินผลมีองค์ประกอบทั้งสองเป็นพื้นฐาน ผลที่ได้ย่อมมีประโยชน์ และเป็นเครื่องชี้บอกความหมายและความสำเร็จในการเรียนของผู้เรียน รวมไปถึงความสำเร็จของการสอนของครูได้อย่างแท้จริง

- ความเที่ยงตรง (Validity) เกี่ยวข้องกับการวัดผลในลักษณะของการวัดให้ได้ในสิ่งที่ตั้งใจไว้ กล่าวคือการเลือกสรรเนื้อหาที่เรียนไปออกมาจำนวนหนึ่งเพื่อใช้เป็นตัวแทนของเนื้อหาทั้งหมด และนำมาสร้างเป็นแบบทดสอบในลักษณะต่าง ๆ เพื่อใช้วัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ซึ่งรวมถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้ การประเมินผลที่อิงความเที่ยงตรงในการวัดนี้ย่อมมีประโยชน์อย่างแท้จริง กล่าวคือเป็นการประเมินผลที่ได้ในสิ่งที่ต้องการวัดความเที่ยงตรงในลักษณะนี้เรียกว่า ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity)

- ความเชื่อถือได้ (Reliability) เป็นคุณสมบัติสำคัญอีกประการหนึ่งของการวัดผลซึ่งเป็นคุณสมบัติของการวัดผลในด้านความคงที่ที่วัดได้ กล่าวคือไม่ว่าจะใช้การวัดผลนั้นเมื่อใดผลที่ได้ควรจะคงที่ไม่แปรเปลี่ยนไป ซึ่งลักษณะนี้ทำให้การประเมินผลมีความเชื่อถือได้ผลที่ได้จึงมีประโยชน์โดยตรง และนำไปใช้ได้อย่างเกิดผล ความเชื่อถือได้เป็นหลักเกี่ยวข้องกับสถิติโดยตรง ซึ่งอาจจะนำเสนอในรูปของสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้ (Reliability coefficient) หรือความผิดพลาดมาตรฐานของการวัด (Standard error of measurement) ควรกล่าวไว้ ณ ที่นี้ว่า การวัดผลที่ได้อาจจะมีความเชื่อถือได้ดี แต่ไม่มีความเที่ยงตรงนั้นคือการวัดผลนั้นมีค่าความเชื่อถือได้สูง แต่การวัดผลนั้นมิได้สร้างขึ้นโดยอิงเนื้อหาที่เป็นตัวแทนที่ดี จึงวัดได้ในสิ่งที่มิได้มุ่งหวังจะวัด ซึ่งย่อมไม่เกิดประโยชน์

การที่จะทำให้การประเมินผลมีความเที่ยงตรง ควรมีการจัดแบ่งเนื้อหาที่ต้องการวัดออกเป็นอัตราส่วนตามที่ผู้สอนต้องการ เพื่อให้เห็นชัดว่าเนื้อหาใดควรมีการวัดผลในด้านใดบ้าง และสร้างแบบทดสอบในการวัดผลโดยอิงตารางแสดงอัตราส่วนนี้ โดยปกติเนื้อหาในแต่ละบทแต่ละตอน ควรมีการวัดผลระดับการเรียนรู้ในด้านความรู้ ความเข้าใจ แนวคิด การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ส่วนความมากน้อยของเนื้อหาแต่ละตอนนั้นขึ้นอยู่กับวิธีการเรียนการสอนว่าผู้สอนให้ความสำคัญกับเนื้อหาในแต่ละตอนอย่างไร โดยปกติเนื้อหาที่ใช้เวลาสอนมาก ควรมีจำนวนข้อในการทดสอบมากกว่าเนื้อหาที่ใช้เวลาสอนน้อยกว่า

3.5.1.2 วิธีการวัดและการประเมินผล โดยทั่วไปการวัดและการประเมินผลควรกระทำในสองลักษณะคือการวัดและการประเมินผลเป็นระยะ ๆ ในระหว่างเรียนหรือการวัดและประเมินผลเชิงกระบวนการ (Formative evaluation) และการวัดและการประเมินผลรวมหลังจากการเรียนเสร็จสิ้นลงหรือการประเมินผลเชิงผลงาน (Summative evaluation) ซึ่งการวัดและการประเมินผลทั้งสองลักษณะนี้จะช่วยให้ผู้สอนได้ผลการประเมินที่ครบถ้วนสมบูรณ์ในทุกด้าน ตัวอย่างของการประเมินผลในระหว่างเรียนได้แก่ การเรียนจบแต่ละชั่วโมงหรือแต่ละหัวข้อย่อย ก็จะมีการให้ทำข้อสอบสั้น ๆ หรือให้ปฏิบัติทักษะ ส่วนการประเมินผลรวมคือการสอบก่อนปิดภาคเรียน หรือสอบกลางภาคเรียน ซึ่งเป็นการสอบที่มีเนื้อหาทั้งหมดของการเรียนวิชานั้น ๆ หรือตอนใหญ่ ๆ ของวิชานั้น

3.5.1.3 ความครบถ้วน หลักในการวัดและประเมินผลที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือการวัดผลและประเมินผลให้ได้ความครบถ้วนของสาระดนตรี กล่าวคือ ควรจะใช้วิธีการวัดผลหลาย ๆ รูปแบบ เพื่อจะได้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียนในเรื่องเกี่ยวกับวิชาความรู้ที่เรียนไปให้มากที่สุด ทั้งนี้จะช่วยให้ผลการประเมินมีความเที่ยงตรงขึ้น การเรียนการสอนดนตรีเกี่ยวข้องกับเนื้อหา ซึ่งจัดได้ว่าเป็นทฤษฎี สามารถวัดผลโดยใช้ข้อทดสอบต่าง ๆ ได้ นอกจากนี้ทักษะดนตรี เช่น การร้อง การเล่น เป็นการปฏิบัติที่ต้องมีการวัดผลโดยผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมเป็นรายบุคคล ซึ่งไม่ใช่เป็นลักษณะของการใช้แบบทดสอบ และส่วนสุดท้ายคือด้านเจตคติซึ่งการวัดผลมักจะได้มาจากการสังเกต สัมภาษณ์ ตลอดระยะเวลาการเรียนการสอน การวัดผลในลักษณะต่าง ๆ นี้ทำให้ได้ผลรวมที่เป็นตัวแทนของผู้เรียน ซึ่งใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความรู้ความสามารถหรือมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนดนตรีอยู่ในระดับใดตามเกณฑ์ที่ผู้สอนกำหนดเอาไว้

3.5.1.4 ความสะดวก หลักในการประเมินผลประการสุดท้าย คือ ความสะดวกและเหมาะสมของการวัดและประเมินผล (Practicality) ในการวัดผลผู้สอนควรคำนึงด้วยว่าควรใช้การวัดผลวิธีใด หรืออย่างไรเพื่อให้ได้ข้อมูลมาใช้ในการประเมินผลได้อย่างครบถ้วน และไม่ลำบากต่อการปฏิบัติ ยกตัวอย่างเช่น การใช้แบบทดสอบแบบอธิบายความ ซึ่งมีความง่ายในการเตรียม แต่อาจจะมีความยากสำหรับผู้เรียนที่จะอธิบายความในลักษณะเนื้อหาบางอย่าง และเป็นการยากและเสียเวลาในการตรวจสำหรับผู้สอน ถ้าหากมีผู้เรียนเป็นร้อยคนแบบทดสอบจึงควรใช้รูปแบบอื่น อีกตัวอย่างหนึ่ง ได้แก่ การสังเกต ผู้สอนอาจจะพบกับความยากลำบากและเสียเวลาในการสังเกตพฤติกรรมบางอย่างของผู้เรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลมาใช้ในการประเมินเจตคติบางอย่าง ผู้สอนจึงอาจจะกำหนดรูปแบบการสังเกตขึ้นมาเพื่อช่วยให้การรวบรวมข้อมูลง่ายขึ้น เช่น กำหนดช่วงสังเกตแบบสุ่มเวลา หรืออาจจะใช้วิธีการสัมภาษณ์พูดคุยแทนการสังเกต ถ้าผู้สอนรู้สึกหรือพบว่าวิธีการนี้สะดวกและเหมาะสมกว่าการสังเกตในบางสถานการณ์ เป็นต้น การกำหนดรูปแบบการวัดและการประเมินผลจึงอยู่ในดุลยพินิจของผู้สอนว่า การปฏิบัติในลักษณะใดจะช่วยให้การประเมินผลไม่ยุ่งยากจนเกินไป มิฉะนั้นกระบวนการประเมินผลจะกลายเป็นกระบวนการที่สร้างปัญหาให้กับการเรียนการสอนดนตรี แทนที่จะเป็นกระบวนการที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพให้กับการเรียนการสอนดนตรี

3.5.2 การประเมินผลดนตรี

3.5.2.1 การประเมินผลเนื้อหาดนตรี เนื้อหาดนตรี ได้แก่ องค์ประกอบดนตรี

(จังหวะ ทำนอง เสียงประสาน รูปพรรณ รูปแบบ สีสั่น และลักษณะของเสียง) และวรรณคดีดนตรี (บทเพลง และประวัติดนตรี) ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับทฤษฎีดนตรี ดนตรีสามารถประเมินผลโดยใช้การทดสอบในรูปของข้อสอบลักษณะต่าง ๆ ได้ เนื่องจากเป็นการประเมินผลทางด้านเนื้อหา แนวคิด มิได้เกี่ยวข้องกับด้านทักษะปฏิบัติ เช่น การร้อง หรือการเล่น นอกจากนี้สิ่งที่สามารถวัดได้ในลักษณะของเนื้อหาเช่นกัน คือ ทักษะการฟัง ซึ่งสามารถวัดได้โดยใช้แบบทดสอบ เพราะเป็นทักษะที่สามารถแสดงออกได้โดยการเขียนบรรยาย หรือการทำข้อสอบ หลังจากการฟังเพลง และการสร้างสรรค์โดยเฉพาะการประพันธ์ สามารถวัดได้โดยการให้ผู้เรียนประพันธ์คล้ายการเขียนเรียงความ ได้ นอกเหนือไปจากการวัดการสร้างสรรค์ในเชิงทักษะ เช่น การสร้างสรรค์ทำทางประกอบเพลง การเล่นเครื่องประกอบจังหวะประกอบทำนอง หรือการแต่งเติมทำนองโดยการร้อง หรือการเล่น กล่าวได้ว่า การประเมินผลการสร้างสรรคควรประเมินทั้งในด้านการใช้แบบทดสอบ และการปฏิบัติ ด้วย

ข้อทดสอบ คือ แบบสอบที่ใช้ในการวัดผล โดยปกติอยู่ในรูปของสิ่งพิมพ์ ซึ่งผู้เรียนต้องมีความรู้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับคำถามหรือคำตอบ และตอบคำถามที่มีอยู่โดยใช้ความรู้ดนตรีที่ตนมีอยู่ ข้อทดสอบมีมากมายหลายชนิด ซึ่งสามารถแยกออกได้เป็นสองชนิดใหญ่ ๆ คือ ข้อทดสอบแบบปรนัย และข้อทดสอบแบบอัตนัย

ก. ข้อทดสอบแบบปรนัย (Objective tests) ข้อทดสอบแบบปรนัยได้แก่ ข้อทดสอบที่มีคำตอบแน่นอนเป็นคำตอบเดียว ซึ่งในข้อทดสอบอาจจะมีคำตอบไว้ให้เลือก หรือผู้เรียนต้องเขียนคำตอบเอง แต่คำตอบของผู้เรียนแต่ละคนที่ตอบจะได้คำตอบเดียวกัน

1) ประเภทของข้อทดสอบแบบปรนัย ข้อทดสอบแบบปรนัยที่ใช้กันอยู่และควรรู้จักมี 5 ประเภท คือ ข้อทดสอบแบบเติมข้อความสั้น ๆ ข้อทดสอบแบบตอบคำถามสั้น ๆ ข้อทดสอบแบบถูก-ผิด ข้อทดสอบแบบเลือกคำตอบ และข้อทดสอบแบบจับคู่

2) การสร้างข้อทดสอบแบบปรนัย ในการสร้างข้อทดสอบแบบปรนัย แต่ละประเภทนั้น มีข้อควรคำนึงแตกต่างกันออกไปตามชนิดของข้อทดสอบ แต่มีหลักบางประการที่ควรคำนึงในการสร้างข้อทดสอบแต่ละประเภทคือ

- รูปแบบของโจทย์ ควรจะเป็นไปในลักษณะเดียวกันตลอดทุกข้อ เช่นเป็นรูปคำถามทั้งหมด หรือเป็นรูปประโยคธรรมดาทั้งหมด
- ควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ไม่คลุมเครือ ไม่ควรใช้ข้อความในเชิงปฏิเสธซ้อนปฏิเสธ
- ควรใช้ภาษาที่รัดกุมสั้น ๆ
- สำหรับข้อทดสอบประเภทเลือกตอบ และจับคู่ ควรสร้างตัวเลือกหรือตัวจับคู่ให้ผู้เรียนมีโอกาสเดาได้จากตัวเลือกหรือตัวจับคู่ให้น้อยที่สุด

ข. ข้อทดสอบแบบอัตนัย (Subjective tests) ข้อทดสอบแบบอัตนัยได้แก่ ข้อสอบเชิงอธิบายความ ซึ่งคำตอบที่ได้จากข้อทดสอบแบบนี้อาจแตกต่างกันในหลักการหรือรายละเอียดได้ สำหรับการตอบของผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งต่างไปจากข้อทดสอบแบบปรนัยซึ่งมีคำตอบแน่นอน ผู้เรียนสามารถจะคิดแนวการตอบข้อทดสอบแบบอัตนัยได้อย่างอิสระ ซึ่งทำให้ข้อทดสอบแบบนี้วัดความคิด การวิเคราะห์ความสามารถของผู้เรียนได้เต็มที่และดีกว่าการใช้แบบทดสอบแบบปรนัย อย่างไรก็ตามการตรวจและคิดคะแนนของข้อทดสอบแบบนี้ค่อนข้างยุ่งยาก นอกจากนี้ข้อทดสอบแบบอัตนัยยังไม่สามารถวัดความรู้ความเข้าใจในจุดย่อย ๆ ได้ดีเท่ากับการใช้ข้อทดสอบแบบปรนัย เนื่องจากผู้เรียนมีอิสระในการตอบ ซึ่งคำตอบที่ได้อาจมีได้กล่าวถึงจุดย่อย ๆ ของเนื้อหาตั้งแต่กลางถึงลักษณะรวม ๆ ของเนื้อหาตามความเข้าใจที่ตนมีอยู่ การใช้ข้อทดสอบแบบอัตนัยจึงควรใช้ในกรณีที่การประเมินผลนั้นไม่สามารถใช้ข้อทดสอบแบบปรนัยวัดได้ ซึ่งมักจะใช้ในการวัดการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ซึ่งเป็นระดับการเรียนรู้ขั้นสูง

ข้อดีของข้อทดสอบแบบอัตนัยที่ควรกล่าวถึงมีดังนี้

- สามารถใช้วัดผลการเรียนที่ซับซ้อน ซึ่งข้อสอบประเภทอื่นวัดไม่ได้
- เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ ความคิด การประยุกต์ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่าในการตอบข้อทดสอบอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการสังเคราะห์ และการประเมินค่า ซึ่งมักจะไม่ใช่ข้อสอบแบบปรนัย
- ง่ายในการจัดเตรียม เพราะเพียงคำถามสั้น ๆ สามารถกินความได้มากเนื้อหาที่ผู้สอนสอนมาทั้งหมดอาจจะใช้คำถามเพียงข้อเดียว หรือสองสามข้อก็สามารถครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดได้
- เนื่องจากการตอบข้อทดสอบแบบนี้จะต้องใช้ความสามารถทางด้านภาษาด้วย ข้อทดสอบแบบนี้จึงเป็นเครื่องชี้บ่ง และช่วยในการปรับปรุงภาษาเขียนของผู้เรียนได้ทางหนึ่ง

ข้อจำกัดของข้อทดสอบแบบอัตนัยที่ควรกล่าวถึง คือ

- ความเชื่อถือได้มีค่าต่ำ เนื่องจากข้อทดสอบแบบอัตนัยสามารถตอบได้หลายแบบตามความคิดของผู้เขียน จึงเป็นการยากในการที่จะให้คะแนนจากการวิจัยพบว่า การให้คะแนนของผู้ตรวจแต่ละคนกับคำตอบของข้อทดสอบที่ผู้เดียวทำไม่เท่ากัน และแม้แต่ผู้ตรวจคนเดียวในบางครั้งก็ให้คะแนนคำตอบชุดเดียวกันต่างกันเมื่อมีการทดลองให้ตรวจคำตอบเดียวกันนั้น ทั้งนี้เป็นเพราะผู้ตรวจย่อมมีเกณฑ์การให้คะแนนต่างกัน ซึ่งอาจแก้ได้บ้างโดยการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนไว้ล่วงหน้าว่าแนวการตอบควรกล่าวถึงเรื่องใดบ้างและแบ่งสัดส่วนคะแนนไว้ให้เรียบร้อย เมื่อจะตรวจข้อทดสอบแบบนี้ก็ให้ให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
- การตรวจเสียเวลามาก เนื่องจากคำตอบของข้อทดสอบแบบอัตนัยเป็นความเรียง ซึ่งย่อมมีความยาวขนาดหนึ่ง และแนวการตอบของผู้เรียนแต่ละคนอาจจะมีระบบต่างกัน ทำให้การตรวจให้คะแนนต้องใช้เวลาในการพิจารณามากเพื่อความยุติธรรม ซึ่งข้อทดสอบ

แบบอัตรัยเพียงสองสามข้อสำหรับนักเรียนมัธยม 30 คน อาจจะต้องใช้เวลาตรวจให้คะแนนนานพอสมควรทีเดียว เรื่องนี้อาจช่วยได้บ้างโดยการกำหนดความยาวในการตอบเช่นการตอบไม่ควรเกิน 5 หน้ากระดาษ เป็นต้น

- ข้อจำกัดที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ข้อทดสอบแบบอัตรัยมักใช้วัดเนื้อหาได้จำกัดไม่ทั่วถึง กล่าวคือข้อทดสอบแบบนี้อาจวัดเนื้อหาบางจุดได้ลึกซึ่งในขณะที่ไม่สามารถวัดเนื้อหาจุดอื่น ๆ ได้ โดยเฉพาะเนื้อหาที่เป็นความรู้ ความจำที่เป็นแนวคิดย่อย ๆ แต่ละเรื่อง ซึ่งสามารถใช้ข้อทดสอบแบบปรนัยวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ การใช้ข้อทดสอบแบบอัตรัยจึงควรเลือกใช้ให้เหมาะกับเนื้อหา

การสร้างข้อทดสอบแบบอัตรัย เพื่อให้ข้อสอบแบบอัตรัยมีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้มากที่สุด กระบวนการสร้างแบบทดสอบและการตรวจให้คะแนนควรสัมพันธ์กัน ในการสร้างแบบทดสอบควรใช้คำถามหรือโจทย์ที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจและตอบในสิ่งที่ตั้งใจจะถามอย่าเปิดโอกาสให้เลือกตอบได้หลาย ๆ แบบหรือมีคำถามให้เลือก ใช้เวลาจำกัดการตอบข้อทดสอบแต่ละข้อสำหรับการตรวจให้คะแนนควรมีแบบเฉลยเกณฑ์การให้คะแนนย่อย ๆ และตรวจให้คะแนนคำตอบของข้อทดสอบแต่ละข้อและไม่ควรดูข้อผู้นำแบบทดสอบในขณะที่ตรวจข้อทดสอบ

3.3.5.2 การประเมินผลทักษะดนตรี

การประเมินผลทักษะดนตรีเกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติ ซึ่งสามารถกระทำได้ในสองลักษณะคือ การปฏิบัติเดี่ยว และการปฏิบัติกลุ่มอย่างไรก็ตามเมื่อกล่าวถึงการประเมินผลทักษะดนตรี มักมุ่งเน้นไปสู่การปฏิบัติเดี่ยวมากกว่าเนื่องจากการประเมินผลภาคปฏิบัติกระบวนการประเมินผลจึงต้องกระทำเป็นรายบุคคลย่อมต้องใช้เวลาช่วงหนึ่งของการเรียนการสอน ดังนั้นในการวางแผนการสอน ผู้สอนควรคำนึงถึงระยะเวลาที่ใช้ในการประเมินผลทักษะดนตรีไว้ด้วย

การประเมินผลทักษะดนตรี ควรที่มีการประเมินผลทักษะต่าง ๆ ครบทุกประเภทตามที่คุณสอนสอนไป กล่าวคือ ควรมีการประเมินผลเกี่ยวกับทักษะการฟัง การร้อง การเล่น การเคลื่อนไหว การอ่าน และการสร้างสรรค์ ดังได้กล่าวไปบ้างแล้วเกี่ยวกับทักษะการฟังและการสร้างสรรค์ว่า เป็นทักษะที่สามารถวัดได้โดยใช้ข้อทดสอบ โดยเฉพาะการฟังสามารถใช้ข้อทดสอบวัดทักษะได้โดยตลอดเนื่องจากทักษะการฟังเป็นทักษะที่ผู้เรียนเกิดมีขึ้นในตัวเองและสามารถแสดงออกได้โดยการบรรยายทางภาษาเขียน ซึ่งการใช้ข้อทดสอบแบบต่าง ๆ สามารถจะวัดทักษะการฟังของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ส่วนการสร้างสรรค์ส่วนหนึ่งสามารถวัดได้โดยใช้แบบทดสอบ และอีกส่วนหนึ่งซึ่งควรจะวัดโดยการทดสอบทางปฏิบัติ เพื่อวัดทางด้านความคิดสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นทันทีเมื่อเห็นปัญหา ได้แก่การอิมโพรไวเซชัน

การวัดผลทักษะดนตรีควรแบ่งคะแนนของการวัดผลออกเป็นสองส่วนคือ เรื่องเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติทักษะ (เชิงปริมาณ) และคุณภาพของการปฏิบัติ (เชิงคุณภาพ) ทั้งนี้เนื่องจากดนตรีเป็นศิลปะ แม้ว่าการบรรเลงเพลงเดียวกัน นักดนตรีสองคนย่อมจะมีลีลาเป็นของตนเองซึ่งผู้ฟังย่อมจะรู้สึกและสัมผัสกับความแตกต่างเชิงคุณภาพของการบรรเลงดนตรี

ได้ ในการวัดผลทักษะดนตรีจึงควรวัดทักษะทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เชิงปริมาณได้แก่ทักษะที่ผู้เรียนควรปฏิบัติได้หลังจากเรียนรู้ไปแล้ว เช่นการร้องเพลงลมหนาวได้ หรือการอ่านโน้ตและทำสัญญาณมือเพลงลมหนาวได้ เป็นต้น ส่วนเชิงคุณภาพได้แก่ความไพเราะของการร้องเพลง ลีลาการเคลื่อนไหวประกอบจังหวะ และลีลาการทำสัญญาณมือ เป็นต้น

3.5.2.3 การประเมินผลเจตคติดนตรี

การประเมินผลเจตคติดนตรีจัดเป็นการประเมินผลอีกลักษณะหนึ่งที่แตกต่างกันไปจากสองลักษณะที่กล่าวมาทั้งนี้เนื้อหาในการประเมินผลมิใช่เป็นสิ่งที่สามารถสอนกันได้ ดังเช่นเนื้อหาหรือทักษะดนตรี เจตคติซึ่งเกี่ยวข้องกับรสนิยม ความชอบ ความมีสุนทรีย์ และความซาบซึ้งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจอารมณ์ ซึ่งผู้เรียนอาจจะแสดงให้เห็นเป็นพฤติกรรมอย่างเด่นชัด หรือไม่แสดงออกเป็นพฤติกรรมก็ได้ ดังนั้นในการวัดผลเจตคติดนตรีจึงควรหาวิธีการที่จะวัดเจตคติของผู้เรียนให้ได้อย่างแท้จริงเท่าที่จะทำได้ ซึ่งบางครั้งข้อมูลที่ได้อาจจะต้องถูกตัด แต่ก็มีโอกาสผิดพลาดได้ เพราะเจตคติเป็นเรื่องที่ไม่จำเป็นต้องแสดงออกอย่างเด่นชัดดังกล่าวแล้ว ดังตัวอย่างเช่น ผู้เรียนคนหนึ่งที่ไม่ค่อยแสดงความสนใจในการเรียนดนตรีนัก แต่เวลาสอบปฏิบัติก็ทำได้ สอบภาคทฤษฎีก็ไม่มีปัญหา ผู้เรียนคนนี้อาจจะมีเจตคติที่ดีต่อดนตรี แต่เนื่องจากมีความรู้ดนตรีมากแล้วจึงไม่แสดงความสนใจในการเรียนดนตรี หรืออาจจะเป็นได้ว่าผู้เรียนไม่มีเจตคติที่ดีต่อดนตรี แต่ก็ไม่ชอบสอบดนตรีตกก็เป็นได้ ดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะตีพฤติกรรมของผู้เรียนออกมาเป็นเจตคติ ในการวัดเจตคติจึงควรวัดโดยใช้วิธีการหลาย ๆ ลักษณะ และการประเมินผลเจตคติควรกระทำเป็นรูปของการเสนอข้อมูลมากกว่าการให้เป็นคะแนน อย่างไรก็ตามเกณฑ์เหล่านี้ขึ้นอยู่กับผู้สอนจะเห็นสมควรเป็นสำคัญ

วิธีการที่ใช้ประเมินเจตคติดนตรี ควรเป็นวิธีการสังเกต สัมภาษณ์ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงเจตคติที่ตนมีต่อดนตรีออกมา และควรเป็นการประเมินผลที่กระทำสม่ำเสมอเป็นลักษณะของการประเมินผลเชิงกระบวนการ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้

สำหรับการประเมินเจตคติดนตรี ถ้าออกมาในรูปการเสนอข้อมูล อาจจะทำเป็นตารางหรือใช้การเขียนบรรยายเพื่อให้เห็นลักษณะเจตคติของผู้เรียน เช่น อาจจะเสนอเป็นตารางแสดงเจตคติต่อการปฏิบัติทักษะดนตรี การปฏิบัติตนในการเรียนดนตรี ความสนใจ การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น โดยอาจจะมีที่ว่างไว้ให้ผู้สอนเขียนบรรยายลักษณะของผู้เรียนในเชิงเจตคติไว้ด้วย

3.5.3 เกณฑ์การประเมินผล

3.5.3.1 การตัดสินประเมินผลอิงเกณฑ์ คือเกณฑ์การประเมินผลที่ผู้สอนได้วางหลักเกณฑ์หรือระดับคะแนนเท่าใดจะได้เกรดอะไรไว้เรียบร้อยแล้ว โดยกำหนดหลักเกณฑ์ตายตัวไว้ เช่น ต้องได้คะแนน 80 คะแนนขึ้นไปถึงได้ A เป็นต้น การใช้เกณฑ์แบบนี้ในบางครั้งอาจจะไม่มีผู้ใดได้ A เลย เพราะไม่มีผู้ใดทำได้ถึง 80 คะแนน

3.5.3.2 การตัดสินประเมินผลอิงกลุ่ม คือเกณฑ์การประเมินผลที่ผู้สอนใช้กลุ่มผู้เรียนเป็นเกณฑ์ซึ่งอาจใช้ค่าทางสถิติเข้ามาช่วยในการหาอันดับคะแนนที่จะแบ่งเป็นเกรด A B C

D และ F และอาจจะมีการปรับระดับคะแนนได้เล็กน้อยหลังจากดูคะแนนทั้งหมด การประเมินผลเช่นนี้ ในการประเมินผลทุกครั้งจะมีผู้ได้ A แนนอน เพราะช่วงคะแนนสูงสุดซึ่งประเมินค่ามาเป็นเกรดจะต้องเป็นเกรด A

นอกจากนี้เกณฑ์การประเมินผลอาจจะใช้สองเกณฑ์ควบคู่กันไปได้ในบางโอกาสตามที่ผู้สอนเห็นว่าสมควร และยุติธรรมกับการประเมินผลในครั้งนั้น ๆ ข้อสำคัญคือผู้สอนควรวางเกณฑ์การประเมินผลไปก่อนที่จะมีการประเมินผล ทั้งนี้เพื่อความยุติธรรมของผู้เรียนไม่ควรกำหนดเกณฑ์หลังจากการทดสอบแล้ว

ควรกล่าวไว้ ณ ที่นี้ด้วยว่า การประเมินค่าจะเกิดขึ้นในระหว่างการวัดผลได้เสมอ เช่น ในการให้คะแนนการร้องเพลง ผู้สอนย่อมมีเกณฑ์อยู่แล้วว่า จะให้คะแนนตามเกณฑ์อะไร สิ่งนี้ ก็จัดเป็นเกณฑ์การประเมินผลเช่นกัน ซึ่งมีอยู่ในกระบวนการวัดและประเมินผล ดังนั้นสิ่งที่ควรคำนึงถึงในการประเมินผลคือ เกณฑ์การประเมินผลควรมีไว้แน่นอนก่อนการวัดผลให้คะแนนใด ๆ เพื่อให้การวัดผลมีความยุติธรรมสำหรับผู้เรียนทุกคน

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2544: 207) ได้สรุปไว้ว่า การประเมินผลดนตรีเกี่ยวข้องกับเนื้อหา ทักษะ และเจตคติดนตรี ซึ่งในการประเมินผลดนตรีในแต่ละหัวข้อนี้ มีรายละเอียดแตกต่างกันไปตามลักษณะเฉพาะของหัวข้อทั้งสาม อย่างไรก็ตามหลักในการประเมินผลที่เหมือนกันคือ ควรคำนึงเกณฑ์ในการวัดและประเมินผล ความเที่ยงตรง และความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ หรือวิธีการเก็บข้อมูล ซึ่งก็คือการวัดผล โดยทั่วไปเนื้อหาดนตรีสามารถใช้แบบทดสอบวัดได้ซึ่งเป็นวิธีการที่สะดวก มีความเชื่อถือได้และความเที่ยงตรง ถ้าข้อทดสอบนั้นผ่านกระบวนการวิเคราะห์มาแล้ว ข้อทดสอบที่ใช้กันอยู่มีสองประเภทคือ ข้อทดสอบแบบปรนัย และแบบอัตนัย ซึ่งข้อดีและข้อจำกัดของข้อทดสอบทั้งสองประเภทนี้ควรที่ผู้สร้างข้อทดสอบจะได้ศึกษาก่อนใช้ เพื่อการวัดผลที่มีประสิทธิภาพ สำหรับการวัดทักษะดนตรี วิธีการที่ใช้ควรจะเป็นการทดสอบรายบุคคล เพื่อให้ได้ผลทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพและในการวัดเจตคติดนตรีซึ่งเป็นสิ่งที่วัดยากที่สุด ควรใช้วิธีการต่าง ๆ ตลอดจนระยะเวลาตลอดการเรียนการสอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาใช้ในการประเมินผลสำหรับหลักเกณฑ์ในการประเมินผลที่มักจะใช้กันอยู่เสมอ คือเกณฑ์การประเมินผลอิงเกณฑ์และเกณฑ์การประเมินผลอิงกลุ่ม ซึ่งเกณฑ์ทั้งสองลักษณะนี้สามารถใช้ประเมินค่าการวัดได้เหมือนกัน จึงขึ้นอยู่กับผู้สอนที่จะเลือกดูว่าเกณฑ์ใดเหมาะสมในการนำมาใช้กับผู้เรียนของตน หลักประการสำคัญในการประเมินผลคือ ควรให้การประเมินผลเป็นไปโดยยุติธรรมและถูกต้องตามความเป็นจริงที่สุด เพราะผลจากการประเมินจะเป็นตัวชี้วัดความสามารถของผู้เรียนรวมถึงประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอนด้วย

จากการศึกษาการวัดและประเมินผลดนตรี สรุปได้ว่าการวัดและประเมินผลไม่สามารถระบุได้ว่าแบบใดดีที่สุด ขึ้นอยู่กับผู้สอนและหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้สอนได้ออกแบบไว้ก่อนแล้วจึงเลือกวิธีการวัดและประเมินผลดนตรีที่สามารถตอบโจทย์ของวัตถุประสงค์หรือตัวบ่งชี้ นั้น ๆ และการเลือกนั้นต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์เป็นสำคัญว่าผู้สอนต้องการวัดความรู้ในเรื่องใด และการวัดและประเมินผลที่เลือกมานั้นสามารถตอบโจทย์นั้นได้หรือไม่

4. ชุดการสอน

4.1 ความหมายของชุดการสอน

จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษามีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของชุดการสอนไว้แตกต่างกัน ดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2537: 95) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ชุดการสอน (Instructional Package) คือสื่อการเรียนหลายอย่างประกอบกันจัดเข้าไว้ด้วยกันเป็นชุด (Package) เรียกว่าสื่อประสม (Multi Media) เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ มีชื่อเรียกหลายอย่าง เช่น Learning Package, Instructional Package หรือ Instructional Kits นอกจากจะใช้สำหรับให้ผู้เรียนเรียนเป็นรายบุคคลแล้ว ยังใช้ประกอบการสอนแบบอื่น เช่น ประกอบกับการบรรยาย ใช้สำหรับการเรียนเป็นกลุ่มย่อย การใช้ชุดการสอนสำหรับการเรียนเป็นกลุ่มย่อยจะจัดในรูปของศูนย์การเรียนรู้ (Learning Center) ในห้องเรียนจะจัดออกเป็นศูนย์หลายศูนย์ แต่ละศูนย์อาจมีชุดการสอนย่อยประจำศูนย์นั้น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนหมุนเวียนกันเรียนเป็นกลุ่ม ๆ

กฤษฎา วงศ์คำจันทร์ (2551: 7) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ชุดสื่อประสมซึ่งผลิตขึ้นอย่างมีระบบ มีความสมบูรณ์เบ็ดเสร็จในตัวเอง โดยมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ประสบการณ์ที่สามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จันทนา คชประเสริฐ (2542: 9) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การนำสื่อประสมมาช่วยในการเรียนการสอน บรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยอำนวยความสะดวกแก่การเรียนการสอนโดยจัดใน กล่อง, ชุด หรือถุง

สุกิจ ลัดดาภิรมย์ (2554: 13) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ชุดของสื่อการสอนหลาย ๆ อย่างที่นำมาใช้ร่วมกัน ในเนื้อหาเดียวกัน วัตถุประสงค์เดียวกัน โดยที่สื่อแต่ละอย่างทำหน้าที่ต่างกัน

สมศักดิ์ สนใจ (2542: 8) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ระบบการนำสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา มาช่วยในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยจัดอยู่ในรูปกล่องหรือซองที่บรรจุสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ และคำแนะนำในการกระทำกิจกรรมตามขั้นตอนที่เหมาะสม เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

จากแนวคิดที่กล่าวมาผู้วิจัยพอสรุปได้ว่า ชุดการสอน หมายถึง การนำสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ที่มีหลากหลายรูปแบบมาใช้ร่วมกัน และสร้างสรรค์เรียบเรียงใหม่ให้มีความยากง่ายที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน จึงเรียกว่าสื่อประสม ทั้งนี้เพื่อทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการเรียนตามที่กำหนดไว้ โดยจัดใส่กล่อง แพคเกจ หรือหนังสือที่มีองค์ประกอบครบถ้วนภายในเล่มเดียว และสามารถหยิบนำมาใช้งานได้ง่าย และมีขั้นตอนที่ในการใช้งานที่เหมาะสม

4.2 ประเภทของชุดการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523: 117-118) ได้กล่าวถึงประเภทของชุดการสอนไว้ว่า ชุดการสอนแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

4.2.1 ชุดการสอนประกอบการบรรยาย เป็นชุดการสอนที่มุ่งช่วยขยายเนื้อหาสาระการสอนแบบบรรยายให้ชัดเจนขึ้น ช่วยให้ผู้สอนพูดน้อยลง และให้สื่อการสอนทำหน้าที่แทนชุดการสอน แบบนี้นิยมใช้กับการฝึกอบรมและการสอนในระดับอุดมศึกษาที่ยังถือว่าการสอนแบบบรรยายยังมีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียน

4.2.2 ชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม เป็นชุดการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมกลุ่ม เช่น ในการสอนแบบศูนย์การเรียน การสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ เป็นต้น

4.2.3 ชุดการสอนแบบเอกัตภาพ หรือชุดการสอนรายบุคคล เป็นชุดการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองตามความแตกต่างระหว่างบุคคล อาจเป็นการเรียนในโรงเรียนหรือที่บ้านก็ได้ เพื่อให้ผู้เรียนก้าวไปข้างหน้าตามความสามารถ ความสนใจ และความพร้อมของผู้เรียน ชุดการสอนรายบุคคลอาจออกมาในรูปของหน่วยการสอนย่อย หรือ “โมดูล”

4.2.4 ชุดการสอนทางไกล เป็นชุดการสอนที่ผู้สอนกับผู้เรียนอยู่ต่างถิ่นต่างเวลากัน มุ่งสอนให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมาเข้าชั้นเรียน ประกอบด้วยสื่อประเภทสิ่งพิมพ์ รายการวิทยุโทรทัศน์ ภาพยนตร์ และการสอนเสริมตามศูนย์บริการการศึกษา

จากการศึกษาประเภทของชุดการสอน สรุปได้ว่า ประเภทของชุดการสอนทั้ง 4 ประเภท ไม่มีชุดการสอนใดดีที่สุด ขึ้นอยู่กับผู้สอนที่จะเลือกใช้ประเภทชุดการสอนต่าง ๆ โดยเลือกจากสถานการณ์ และควรคำนึงถึงเรื่องของการใช้งาน ควรเลือกประเภทของชุดการสอนให้เหมาะสมจะทำให้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพสูงสุด

4.3 องค์ประกอบของชุดการสอน

บุญชม ศรีสะอาด (2547: 95-96) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญของชุดการสอนมีดังต่อไปนี้

4.3.1 คู่มือครู เป็นคู่มือชี้แจงสำหรับครูเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนอันประกอบด้วย แผนการสอน สิ่งที่ต้องเตรียมก่อนการสอน บทบาทของครู บทบาทของผู้เรียน เป็นต้น

4.3.2 บัตรคำสั่งหรือใบงาน เป็นข้อคำสั่งที่กำหนดให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมตามที่ระบุไว้ในข้อคำสั่ง โดยจะระบุไว้ตามลำดับขั้นตอนในการเรียน ซึ่งจะมีอยู่ทั้งในชุดการสอนทั้งรายบุคคลและแบบกลุ่ม ประกอบไปด้วย

4.3.2.1 คำอธิบายในเรื่องที่จะศึกษา

4.3.2.2 คำสั่งสำหรับผู้เรียนในการดำเนินกิจกรรมในการเรียน

4.3.2.3 การสรุปบทเรียน

4.3.3 เนื้อหาสาระและสื่อต่าง ๆ ในสื่อการสอน ภายในบทเรียนของชุดการสอนจะมีเนื้อหาและสื่อในรูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลาย เช่น สิ่งตีพิมพ์ประเภทต่าง ๆ แผ่นใส วัสดุกราฟิก ดีวีดี วีซีดี บทเรียนที่บันทึกอยู่ในรูปแบบโปรแกรมสไลด์ โมเดลแบบจำลอง เป็นต้น

4.3.4 แบบประเมินผลหรือแบบทดสอบความก้าวหน้าของผู้เรียน เป็นแบบวัดประเมินผลที่ได้จากการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ทราบว่าผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพในการเรียนหรือไม่ ผู้เรียนมีทักษะในการเรียนรู้ที่ดีขึ้นหรือไม่ และมีพฤติกรรมทางการเรียนเป็นเช่นไร แบบประเมินผลอาจอยู่ในรูปของการมอบหมายชิ้นงานให้ผู้เรียนทำ หรืออาจเป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน หรือแบบฝึกหัดท้ายบทที่มีลักษณะเป็นแบบทดสอบปรนัย อัตนัย หรือเป็นการทดสอบภาคปฏิบัติก็ได้

จากการศึกษาองค์ประกอบของชุดการสอน สรุปได้ว่า ในทุกส่วนขององค์ประกอบนั้นมีหน้าที่ต่างกัน และมีความสำคัญเท่า ๆ กัน ประการแรก คู่มือครู มีความจำเป็นอย่างมากที่ผู้สอนจะต้องเข้าใจการใช้ชุดการสอนก่อนที่จะลงมือสอนจริง มิเช่นนั้นอาจเกิดข้อผิดพลาดขึ้นได้ ประการที่สอง บัตรคำสั่งหรือใบงาน เป็นสิ่งที่ช่วยนำทางให้ผู้เรียนไปถึงวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ประการที่สาม เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ กล่าวคือในส่วนนี้เป็นเนื้อหาและความรู้ที่มากับสื่อการสอน และประการสุดท้าย หลังจากมีการจัดการเรียนการสอนแล้ว ต้องมีเครื่องมือแบบประเมินผลเพื่อติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน

4.4 คุณค่าและประโยชน์ของชุดการสอน

กุศยา แสงเดช (2545: 10-11) กล่าวถึงคุณค่าและประโยชน์ของชุดการสอนไว้ดังนี้

4.4.1 ชุดการสอนช่วยลดภาระในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน เนื่องจากมีคำชี้แจงคอยแนะนำการใช้ชุดการสอนเป็นขั้นตอน มีอุปกรณ์ กิจกรรม ตลอดจนสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายที่ผู้สอนสามารถนำไปใช้ได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องสร้างขึ้นใหม่ ทั้งยังช่วยปรับพื้นฐานความรู้ในการใช้ชุดการสอนของครูผู้สอนไปในทิศทางเดียวกัน และช่วยในการลดอัตราความแตกต่างของการใช้ชุดการสอนอันเกิดจากมีผู้สอนหลายคนในชุดการสอนเดียวกัน นอกจากนี้ยังช่วยสร้างความมั่นใจให้และเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ครู โดยครูจะเป็นผู้ที่คอยให้ความช่วยเหลือ รวมถึงให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนเมื่อผู้เรียนเกิดปัญหาในการเรียนและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถซักถาม ตอบ และแสดงออกซึ่งความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่

4.4.2 ชุดการสอนช่วยในการพัฒนาการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากผลิตขึ้นโดยผู้ที่มีความรู้เฉพาะด้าน เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น ซึ่งต้องผ่านขั้นตอนทดลองใช้งานสามารถแน่ใจในประสิทธิภาพของชุดการสอนก่อนนำมาเผยแพร่เพื่อใช้จริง

4.4.3 ชุดการสอนมีวัตถุประสงค์ในการใช้ที่ชัดเจน มีองค์ประกอบของสื่อการสอนอย่างครบถ้วน ทั้งคู่มือหรือคำชี้แจงในการใช้งาน วัตถุประสงค์การเรียนรู้ ใบความรู้ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งผู้เรียนสามารถทดสอบความรู้ความเข้าใจของตนเองหลังการเรียนได้จากการทำแบบทดสอบที่กำหนดมาให้ในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งเป็นการทดสอบผลสำเร็จในการเรียน และทำให้

ผู้เรียนเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้การทำแบบทดสอบหลังเรียนแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

4.4.3.1 แบบทดสอบที่ผู้เรียนสามารถตรวจสอบคำตอบด้วยตนเอง

4.4.3.2 แบบทดสอบที่ครูเป็นผู้ตรวจคำตอบ

จากการศึกษาคุณค่าและประโยชน์ของชุดการสอน สรุปได้ว่า ชุดการสอนเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย และสร้างหรือพัฒนาขึ้นมาโดยผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น ๆ มีการออกแบบมาเป็นอย่างดี และมีความสะดวกในการนำมาใช้งานได้ทันที จึงทำชุดการสอนเป็นที่น่าสนใจ บทบาทของผู้สอนจะถูกเปลี่ยนหน้าที่มาเป็นผู้ให้คำปรึกษาแทนที่จะทำการสอนแต่เพียงอย่างเดียว ทำให้ผู้เรียนไม่รู้สึกเบื่อหน่าย และสามารถพัฒนาทักษะและความรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น นับได้ว่ามีคุณค่าและประโยชน์เป็นอย่างยิ่ง

4.5 ขั้นตอนการจัดทำชุดการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2525: 123) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดทำชุดการสอนสำหรับกลุ่มกิจกรรม 10 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

4.5.1 กำหนดหมวดหมู่เนื้อหาประสบการณ์ อาจกำหนดเป็นหมวดวิชา หรือ บูรณาการเป็นแบบสหวิทยาการตามที่เห็นเหมาะสม

4.5.2 กำหนดหน่วยการสอน แบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยการสอน โดยประมาณ เนื้อหาวิชาที่ครูสามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้ใน 1 สัปดาห์ หรือ 1 ครั้ง

4.5.3 กำหนดหัวเรื่อง โดยกำหนดประสบการณ์ในหน่วยการเรียนแต่ละหน่วยเป็น เรื่องๆ

4.5.4 กำหนดความคิดรวบยอดและหลักการ ต้องให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียน และหัวเรื่องโดยสรุปแนวคิด สาระ และหลักเกณฑ์สำคัญไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาที่ใช้ สอนให้สอดคล้องกัน

4.5.5 กำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับหัวเรื่อง เป็นจุดประสงค์ทั่วไปก่อนแล้ว เปลี่ยนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องมีเงื่อนไขและเกณฑ์พฤติกรรมไว้ทุกครั้ง

4.5.6 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งเป็นแนวทางในการเลือกและการผลิตสื่อการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ ที่หมายถึงกิจกรรมทุกอย่างที่ ผู้เรียนปฏิบัติ เช่น การอ่านบัตรคำสั่ง ตอบคำถาม เขียนภาพ การทำการทดลองทางวิทยาศาสตร์ ฯลฯ

4.5.7 กำหนดแบบประเมินผล ต้องออกแบบการประเมินผลให้ตรงกับจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรมโดยใช้การสอนแบบอิงเกณฑ์ เพื่อให้ผู้สอนทราบว่าหลังจากผ่านกิจกรรมมาเรียบร้อยแล้ว ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

4.5.8 เลือกและผลิตสื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์และวิธีการที่ครูใช้ ถือว่าเป็นสื่อการสอนทั้งสิ้น เมื่อผลิตสื่อการสอนแต่ละหัวเรื่องแล้ว ก็จัดสื่อการสอนเหล่านั้นไว้เป็นหมวดหมู่ในกล่องที่เตรียมไว้ก่อนนำไปทดลองหาประสิทธิภาพ

4.5.9 การหาประสิทธิภาพของชุดการสอน เพื่อเป็นการประกันว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพในการสอน ผู้สร้างต้องกำหนดเกณฑ์ขึ้นล่วงหน้า โดยคำนึงถึงหลักการที่ว่า การเรียนรู้เป็นการช่วยให้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนบรรลุผล ใช้เกณฑ์ 80/80

4.5.10 การใช้ชุดการสอน ชุดการสอนที่ได้ปรับปรุงและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้แล้วสามารถนำไปสอนผู้เรียนได้ตามประเภทของชุดการสอนและระดับการศึกษา โดยกำหนดขั้นตอนการใช้ดังนี้

- **ขั้นที่หนึ่ง** ให้ผู้เรียนนำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อพิจารณาพื้นความรู้เดิมของผู้เรียน
- **ขั้นที่สอง** ชี้นำเข้าสู่บทเรียน
- **ขั้นที่สาม** ชี้นำประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ (ขั้นสอน) ผู้สอนบรรยายหรือแบ่งกลุ่มประกอบ กิจกรรมการเรียนการสอน
- **ขั้นที่สี่** ชี้นำสรุปผลการสอนเพื่อสรุปความคิดรวบยอดและหลักการสำคัญ
- **ขั้นที่ห้า** ทำแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้

จากการศึกษาขั้นตอนการจัดทำชุดการสอน สรุปได้ว่า ผู้สอนควรใส่ใจการสร้างชุดการสอนก่อนเป็นประการแรก ควรมีการวางแผนการและการออกแบบชุดการสอนอย่างละเอียดและรอบคอบ ชุดการสอนนั้นจึงเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กฤษฎา วงศ์คำจันทร์ (2551) ศึกษาชุดการสอนการปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดการสอนการปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มีประสิทธิภาพ 80.13/82.68 ผ่านเกณฑ์ 80/80 แสดงว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ โดยที่นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยร้อยละของการประเมินผลระหว่างเรียนคือ 80.13 และมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละของการประเมินผลการเรียนหลังเรียนคือ 82.68 2) นักศึกษาที่เรียนโดยชุดการสอนการปฏิบัติกีตาร์ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองหลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเองทั้ง 8 ด้าน โดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ที่สูง

จันทนา คชประเสริฐ (2542) ศึกษาชุดการสอนฝึกปฏิบัติขับร้องเพลงพื้นเมืองภาคกลาง เรื่องเพลงเทพทองสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 92.01/85.82 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 นักเรียนตัวอย่างประชากรที่เรียนด้วยชุดการสอนฝึกปฏิบัติขับร้องเพลงพื้นเมืองภาคกลางเรื่องเพลงเทพทอง มีพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจสูงกว่าก่อนเรียน ผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลคะแนนทักษะการขับร้องเพลงเทพทองมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 92.21 เป็นไปตามเกณฑ์ที่คาดหวังคือ ผลการประเมินด้านทักษะการขับร้องมีค่าเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

นงนุช สุนทรธผล (2551) ชุดการสอนเทคนิคการออกเสียงของการบรรเลงเปียโน Articulation: Legato, Staccato, Legato-Staccato สำหรับนักเรียนอายุระหว่าง 7-11 ปี

ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 81.25/92.08 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียน (Post-test) ที่เรียนด้วยชุดการสอนเทคนิคการออกเสียงของการบรรเลงเปียโน ARTICULATION ทั้ง 3 แบบ คือ การบรรเลงเสียงต่อเนื่อง การบรรเลงเสียงสั้น การบรรเลงเสียงต่อเนื่องไปหาเสียงสั้น มีพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจสูงกว่าก่อนเรียน (Pre-test) ผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าร้อยละเท่ากับ 85 ซึ่งสูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้คือร้อยละ 80 สรุปได้ว่าเป็นไปตามสมมติฐาน

สุกิจ ลัดดาภิบาล (2554) ศึกษาชุดการสอนขับร้องเพลงชาติไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนขับร้องเพลงชาติไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 71.10/74.40 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 70/70 และผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยทดสอบค่า t-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.5 ดังนั้นชุดการสอนขับร้องเพลงชาติไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพและทำให้ผลการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น หลังจบการเรียนการสอน

สมศักดิ์ สนใจ (2542) ศึกษาชุดการสอนการอ่านและร้องโน้ตสากลในรายวิชา ดส. 1114 คีตศิลป์สากล 2 ในวิทยาลัยนาฏศิลป์

ผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกการอ่านและร้องโน้ตสากลมีประสิทธิภาพ 80.17/84.32 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกการอ่านและร้องโน้ตสากล มีพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจ สูงกว่าก่อนเรียน ผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลคะแนนทักษะการอ่านและร้องโน้ตสากลที่กำหนดมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 84.32 เป็นไปตามเกณฑ์ที่คาดหวังคือ ผลการประเมินด้านทักษะการอ่านและร้องโน้ตสากล มีค่าเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70

ศิริมา พนาภินันท์ (2552) ศึกษาชุดการสอนวิชาทฤษฎีดนตรี เรื่อง ทริยแอด ผ่านการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนวิชาทฤษฎีดนตรี เรื่อง ทริยแอด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 81.19/80.18 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

หลังเรียนด้วยชุดการสอนวิชาทฤษฎีดนตรี เรื่อง ทริยแอต มีพัฒนาการความรู้ความเข้าใจสูงกว่า ก่อนเรียน ผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการสัมภาษณ์นักศึกษามีเจตคติที่ดีกับการเรียนแบบร่วมมือกัน สรุปได้ว่าเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ประโมทย์ พอค้า (2542) ศึกษาชุดการสอนทฤษฎีดนตรีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยผ่านการปฏิบัติขลุ่ยรีคอร์เดอร์ ในรายวิชาดนตรีสำหรับครูประถมศึกษาของสถาบันราชภัฏ

ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของชุดการสอนโดยการประเมินผลระหว่างเรียนครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 มีค่าเท่ากับ 92.43 และ 84.87 ซึ่งถือว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ที่ 80/80 และจากการศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เมื่อนำคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาทำการวิเคราะห์พบว่า ค่าเฉลี่ยของค่าความแตกต่างเท่ากับ 19.70 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.31 ค่า t ที่คำนวณได้เท่ากับ 31.60 แสดงว่าผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มประชากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับผลคะแนนทักษะการปฏิบัติขลุ่ยรีคอร์เดอร์ของผู้เรียนด้วยชุดการสอนดังกล่าว พบว่ามีค่าเฉลี่ยร้อยละ 77.80 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ปถุน รักชีพ (2549) ศึกษาชุดการสอนกีตาร์สำหรับวิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี

ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนกีตาร์สำหรับวิทยาลัยสารพัดช่างที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะการปฏิบัติเป็นที่น่าพอใจ ผลคะแนนจากแบบประเมินภาคปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 86.05 แสดงว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีพัฒนาการทางทักษะการเล่นกีตาร์ตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ผลคะแนนของแบบสำรวจความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยที่ 3.99 แสดงว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า ชุดการสอนกีตาร์สำหรับวิทยาลัยสารพัดช่างที่ได้จัดทำขึ้นใหม่นี้ มีความเหมาะสมมาก

วรรณวุฒิ วรรณารุณ. (2553). ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของโคโต ที่มีต่อทักษะทางดนตรีของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2552 ที่มีทักษะทางดนตรีน้อย จำนวน 20 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีทักษะทางดนตรีมากขึ้น หลังจากได้รับการใช้กิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของโคโต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักเรียนมีทักษะทางดนตรีมากขึ้น หลังจากได้รับการให้ข้อเสนอแนะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนที่ได้รับการใช้กิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของโคโต มีทักษะทางดนตรีมากขึ้นกว่านักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดวงใจ พัฒนาไชย. (2541). ศึกษาผลการใช้ชุดการสอนวิชาดนตรี เรื่อง โน้ตสากลเบื้องต้น ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีรูปแบบการเรียนแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 85.00/85.70 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี เรื่องโน้ตสากลเบื้องต้น ของนักเรียนหลังจากเรียนด้วยชุดการสอน สูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี เรื่องโน้ตสากลเบื้องต้น ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนที่มีรูปแบบการเรียนแตกต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกัน

บุญสิตา ภักดีกิจ (2546) ศึกษาการสร้างชุดการสอนวิชาดนตรี การเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์ จังหวัดตราด

ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนวิชาดนตรี การเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์ จังหวัดตราด มีประสิทธิภาพ 96.87/100 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนและการฝึกปฏิบัติการเล่นขลุ่ยรีคอร์เดอร์เบื้องต้นได้

จากการศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้ว ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการเรียนการสอนวิชาดนตรีได้มีการบรรจุเป็นมาตรฐานหลักสูตรการเรียนรู้แกนกลางขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยเน้นความสำคัญของหลักสูตรวิชาดนตรีไปในการขับร้อง การปฏิบัติเครื่องดนตรีเดี่ยว และรวมวง รวมทั้งการสร้างความคิดสร้างสรรค์ และการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้วยหลักสูตรแกนกลางและการศึกษาค้นคว้าทั้งหมดนี้ นำมาสู่การพัฒนาชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้นที่มีความแตกต่างจากชุดการสอนกีตาร์ชั้นอื่น โดยชุดการสอนนี้เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติกีตาร์ได้อย่างรวดเร็ว และมีการนำหลักการสอนของโคคายในเรื่องจังหวัดมาใช้เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ล้วนเป็นพื้นฐานให้ผู้เรียนมีความสนใจในการที่จะพัฒนาทักษะกีตาร์ของตนเองต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังจะได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การดำเนินการทดลอง
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2559 ที่เลือกเรียนวิชาดนตรีในคาบเรียนรายวิชาศิลปะ จำนวน 66 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2559 ที่เลือกเรียนวิชาดนตรีในคาบเรียนรายวิชาศิลปะ จำนวน 17 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลากเลือกห้องเรียนจำนวน 1 ห้อง จากทั้งหมด 3 ห้องเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม มีวิธีดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

3.1.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และทักษะด้านการบรรเลงกีตาร์ รวมทั้งศึกษาโครงสร้างหลักสูตรการจัดเรียนการสอนในรายวิชาศิลปะ (ดนตรี) ของ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อนำมาใช้สร้างชุดการสอนกีตาร์ และ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

3.1.2 นำความรู้และข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างเป็นชุดการสอนกีตาร์ เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยจัดสร้างชุดการสอนนี้ให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของงานวิจัยที่ได้ กำหนดไว้

3.1.3 หลังเสร็จสิ้นกระบวนการสร้างชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้นแล้ว จึงนำชุดการสอน ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ทำการตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาภายในชุดการสอน รวมถึงมีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของงานวิจัยที่ได้กำหนดไว้

3.1.4 นำผลคะแนนที่ได้จากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขชุดการสอน ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดย 1) ปรับปรุงรูปภาพให้ชัดเจนขึ้น และ 2) เพิ่มเติมเนื้อหาทฤษฎีดนตรีในบางส่วนเพื่อเชื่อมโยงการเรียนรู้แต่ละสัปดาห์ให้ต่อเนื่องกัน

3.1.5 นำแบบทดสอบที่ผ่านผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.6 มาเป็นข้อคำถามในแบบทดสอบ และปรับปรุงข้อ คำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.1.6 นำชุดการสอนดังกล่าวไปทดลองปฏิบัติกับกลุ่มตัวอย่างจริง (Try Out)

3.2 ลักษณะของชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น

ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม แบ่งเนื้อหาออกเป็น ส่วน ๆ ดังนี้

3.2.1 คำนำ

เป็นการเกริ่นนำสู่ชุดการสอน เกี่ยวข้องกับหลักการและเหตุผล รวมถึง ความสำคัญในการจัดทำชุดการสอนนี้ขึ้น

3.2.2 คำแนะนำในการเรียน

เป็นคำแนะนำเบื้องต้นก่อนเริ่มเรียน กล่าวถึงหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่จะเรียนว่า มี การแบ่งเป็นการเรียนในเรื่องใดบ้าง และผู้เรียนควรจะปฏิบัติอย่างไร จึงจะประสบผลสำเร็จในการ เรียนจากชุดการสอนนี้

3.2.3 ไขความรู้

การจัดการเรียนการสอนมีการแบ่งเนื้อหาความรู้ในบทเรียนต่าง ๆ ออกเป็นหน่วย การเรียนรู้ย่อยทั้งหมด 4 หน่วย ได้แก่

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกีตาร์	(1 คาบ)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การวอร์มนิ้วและการเล่นบันไดเสียง	(1 คาบ)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การเล่นคอร์ดและจังหวะพื้นฐาน	(2 คาบ)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การเล่นบทเพลงและทดสอบหลังเรียน	(2 คาบ)

3.2.4 แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้

เมื่อผู้เรียนได้ผ่านการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ใดแล้ว ผู้เรียนจะต้องทำแบบฝึกหัดท้ายหน่วยการเรียนรู้นั้น เพื่อทดสอบความรู้และความเข้าใจของเนื้อหาในแต่ละหน่วยนั้นว่าผู้เรียนได้รับความรู้จากการเรียนมากน้อยเพียงใด

3.2.5 แบบทดสอบหลังเรียน

เมื่อผู้เรียนได้เรียนชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้นจนครบทุกหน่วยการเรียนรู้แล้ว ผู้เรียนจะต้องรับการทดสอบในรูปแบบของแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อทดสอบความรู้และความเข้าใจทั้งหมดว่าผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์การประเมินหรือไม่ ในส่วนของแบบทดสอบหลังเรียนนี้ประกอบไปด้วย แบบทดสอบแบบปรนัย และแบบทดสอบการปฏิบัติทักษะกีตาร์

4. การดำเนินการทดลอง

4.1 หลังจากการปรับปรุงแก้ไขชุดการสอนตามคำแนะนำจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยจึงได้นำชุดการสอนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองภาคสนาม (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างจริง โดยใช้เวลาในการทดลองทั้งหมด 6 คาบ โดยแบ่งเป็นการจัดการเรียนการสอน 5 คาบ และการทดสอบหลังเรียนอีก 1 คาบ คิดเป็นเวลาทั้งสิ้น 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที ตั้งแต่วันที่ 23 มกราคม – 27 กุมภาพันธ์ 2560 ทั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดเตรียมการเรียนการสอนตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1.1 ครูผู้สอนเป็นผู้ชี้แจง และให้ความเข้าใจแก่ผู้เรียนเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนด้วยชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น

4.1.2 ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาการเรียนจากใบความรู้ โดยครูผู้สอนเป็นผู้บรรยายความรู้และสอดแทรกเนื้อหาที่สำคัญเพิ่มเติมให้กับผู้เรียน หากผู้เรียนมีข้อสงสัยให้ถามได้หลังจากครูผู้สอนบรรยายจบในสัปดาห์นั้น ๆ

4.1.3 หลังจากจัดการเรียนการสอนเสร็จสิ้นในแต่ละหน่วยการเรียนรู้แล้ว ผู้เรียนจะต้องทำแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้เพื่อประเมินความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาการเรียนของตัวเอง และทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น โดยผู้เรียนจะต้องทำคะแนนแบบทดสอบในแต่ละครั้งให้ได้ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน สำหรับผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินจะต้องเรียนรู้ในบทเรียนนั้นซ้ำ และทำคะแนนให้ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด จึงจะสามารถผ่านไปเรียนในหน่วยการเรียนรู้ต่อไปได้

4.1.4 การทำแบบทดสอบภาคปฏิบัติทักษะจะปฏิบัติตามคำสั่งที่ระบุไว้ในข้อคำถาม โดยครูผู้สอนจะเป็นผู้ชี้แจง และแนะนำในข้อคำถามที่ผู้เรียนเกิดความสงสัยให้มีความชัดเจน

4.1.5 จัดให้มีการทดสอบความรู้และความเข้าใจของผู้เรียนภายหลังการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ครบทุกหน่วยการเรียนรู้แล้ว เพื่อนำผลที่ได้ไปหาค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 นำชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

5.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและทดลองมาเก็บรวบรวมเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าทางสถิติต่อไป

6. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

หาค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น โดยนำคะแนนทั้งหมดที่ได้จากการที่ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วยมาหาค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ และนำมาเปรียบเทียบกับคะแนนที่คิดเป็นคะแนนร้อยละจากการที่ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน โดยมีเกณฑ์มาตรฐานการหาประสิทธิภาพ 80/80

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สูตรที่ใช้ในการหาคุณภาพและประสิทธิภาพของชุดการสอน มีดังนี้

7.1 ค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น ใช้สำหรับหาประสิทธิภาพของกระบวนการและผลลัพธ์ (บุญเลี้ยง ทุมทอง. 2555: 294-296)

$$\text{สูตรที่ 1} \quad E_1 = \frac{\sum X / N}{A} \times 100$$

$$\text{สูตรที่ 2} \quad E_2 = \frac{\sum F / N}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_1	=	ประสิทธิภาพระหว่างเรียน
	E_2	=	ประสิทธิภาพหลังเรียน
	$\sum X$	=	คะแนนรวมระหว่างเรียน

ΣF	=	คะแนนรวมหลังเรียน
A	=	คะแนนเต็มระหว่างเรียน
B	=	คะแนนเต็มหลังเรียน
N	=	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

7.2 ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ ใช้สำหรับจำแนกความยากง่ายของแบบทดสอบในชุดการสอนเป็นรายข้อ (บุญเลี้ยง ทุมทอง. 2555: 257)

$$P = \frac{H + L}{2N}$$

เมื่อ	P	=	ความยากง่ายของข้อสอบ
	H	=	จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง
	L	=	จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ
	N	=	จำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

7.3 การหาค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบที่ผู้เรียนตอบในชุดการสอนถูกเป็นรายข้อ (บุญเลี้ยง ทุมทอง. 2555: 257-258)

$$r = \frac{H - L}{N}$$

เมื่อ	r	=	อำนาจจำแนกของข้อสอบ
	H	=	จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง
	L	=	จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ
	N	=	จำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

7.4 ค่าความเชื่อมั่น สูตร KR-20 ของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson)

ใช้สำหรับวัดความเที่ยงของแบบทดสอบในชุดการสอน โดยให้คะแนนแบบ 0-1 ตอบถูกให้ 1 ตอบผิดให้ 0 (บุญเลี้ยง ทุมทอง. 2555: 182)

$$KR-20 = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S^2t} \right]$$

เมื่อ	K	=	จำนวนข้อสอบในแบบวัด
	$\sum$	=	ผลรวม
	p	=	สัดส่วนของผู้ที่ตอบถูกในแต่ละข้อ
	q	=	สัดส่วนของผู้ที่ตอบผิดในแต่ละข้อ
	S^2t	=	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมดที่ได้จากแบบวัด

7.5 ค่าความเที่ยงตรง (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความสอดคล้องระหว่าง
วัตถุประสงค์กับเนื้อหา (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2527: 69)

$$IOC = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	IOC	=	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์
	$\sum X$	=	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	=	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายในการพัฒนาชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2559 ที่เลือกเรียนวิชาดนตรี จำนวน 17 คน ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ผลคะแนนที่ได้จากการประเมินระหว่างเรียน
2. ผลคะแนนที่ได้จากการประเมินหลังเรียน

1. ผลคะแนนที่ได้จากการประเมินระหว่างเรียน

ผลประสิทธิภาพของชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่ได้จากการประเมินแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ มีดังนี้

ตาราง 3 แสดงผลคะแนนที่ได้จากการประเมินระหว่างเรียน (E_1) จำนวน 4 ครั้ง

ผู้เรียน คนที่	คะแนนระหว่างเรียน				คะแนนรวม (120)	E_1
	1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกีตาร์ (30)	2. การวอร์มนิ้วและการเล่นบันไดเสียง (30)	3. การเล่นคอร์ดและจังหวะพื้นฐาน (30)	4. การเล่นบทเพลงเบื้องต้น (30)		
1	22	21	24	25	92	76.67
2	24	20	24	28	96	80.00
3	23	25	21	29	98	81.67
4	25	25	22	26	98	81.67
5	25	28	27	28	108	90.00
6	16	19	20	23	78	65.00
7	23	25	23	26	97	80.84
8	25	28	28	30	111	92.50
9	24	24	24	28	100	83.34
10	22	23	20	28	93	77.50
11	25	24	22	27	99	82.50
12	20	22	23	24	89	74.17
13	25	23	26	27	101	84.17
14	19	20	23	28	90	75.00
15	22	23	25	29	99	82.50
16	25	23	26	26	100	83.34
17	18	20	23	25	86	71.67
รวม	383	393	401	457	1,635	1,362.54
						80.15

จากตาราง 3 พบว่า ผู้เรียนมีผลคะแนนที่ได้จากการประเมินระหว่างเรียน โดยการทำแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ทุกหน่วยการเรียนรู้คิดเป็นร้อยละ 80.15 โดยมีหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถทำคะแนนได้ดีที่สุด คือ หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การเล่นบทเพลงเบื้องต้น มีผลรวมคะแนนทั้งหมด 457 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 89.61 หน่วยการเรียนรู้ที่ผู้เรียนทำคะแนนได้ดีรองลงมาเป็นอันดับสอง คือ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การเล่นคอร์ดและจังหวะพื้นฐาน มีผลรวมคะแนนทั้งหมด 401 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 78.63 และหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้เรียนทำคะแนนได้น้อยที่สุด คือ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกีตาร์ มีผลรวมคะแนนทั้งหมด 383 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 75.10

จากตารางข้างต้นสามารถแยกพิจารณาผลคะแนนที่ได้ออกเป็นแต่ละหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้ดังนี้

ตาราง 4 แสดงผลคะแนนที่ได้จากการประเมินระหว่างเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกีตาร์

ผู้เรียนคนที่	ผลคะแนนแบบทดสอบ ท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 (30)
1	22
2	24
3	23
4	25
5	25
6	16
7	23
8	25
9	24
10	22
11	25
12	20
13	25
14	19
15	22
16	25
17	18

ตาราง 4 (ต่อ)

ผู้เรียนคนที่	ผลคะแนนแบบทดสอบ ท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 (30)
คะแนนรวม	383
E_1	75.10

จากตาราง 4 พบว่า ผู้เรียนสามารถทำคะแนนจากแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกีตาร์ ที่มีคะแนนเต็มของแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ 30 คะแนน โดยคิดเป็นร้อยละ 75.10 โดยมีคะแนนสูงสุดที่ผู้เรียนสามารถทำได้คือ 25 คะแนน คะแนนสูงเป็นอันดับสองคือ 24 คะแนน และคะแนนน้อยที่สุดที่ผู้เรียนทำได้คือ 16 คะแนน

ตาราง 5 แสดงผลคะแนนที่ได้จากการประเมินระหว่างเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การวอร์มนิ้ว และการเล่นบันไดเสียง

ผู้เรียนคนที่	ผลคะแนนแบบทดสอบ ท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 (30)
1	21
2	20
3	25
4	25
5	28
6	19
7	25
8	28
9	24
10	23
11	24
12	22
13	23
14	20
15	23

ตาราง 5 (ต่อ)

ผู้เรียนคนที่	ผลคะแนนแบบทดสอบ ท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 (30)
16	23
17	20
คะแนนรวม	393
E_1	77.06

จากตาราง 5 พบว่า ผู้เรียนสามารถทำคะแนนจากแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การวอร์มนิ้วและการเล่นบันไดเสียง ที่มีคะแนนเต็มของแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ 30 คะแนน โดยคิดเป็นร้อยละ 77.06 โดยมีคะแนนสูงสุดที่ผู้เรียนสามารถทำได้คือ 28 คะแนน คะแนนสูงเป็นอันดับสองคือ 25 คะแนน และคะแนนน้อยที่สุดที่ผู้เรียนทำได้คือ 19 คะแนน

ตาราง 6 แสดงผลคะแนนที่ได้จากการประเมินระหว่างเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การเล่นคอร์ดและจังหวะพื้นฐาน

ผู้เรียนคนที่	ผลคะแนนแบบทดสอบ ท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 (30)
1	24
2	24
3	21
4	22
5	27
6	20
7	23
8	28
9	24
10	20
11	22
12	23
13	26

ตาราง 6 (ต่อ)

ผู้เรียนคนที่	ผลคะแนนแบบทดสอบ ท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 (30)
14	23
15	25
16	26
17	23
คะแนนรวม	401
E_1	78.63

จากตาราง 6 พบว่า ผู้เรียนสามารถทำคะแนนจากแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การและคอร์ริดและจังหวัดพื้นฐาน ที่มีคะแนนเต็มของแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ 30 คะแนน โดยคิดเป็นร้อยละ 78.63 โดยมีคะแนนสูงสุดที่ผู้เรียนสามารถทำได้คือ 28 คะแนน คะแนนสูงเป็นอันดับสองคือ 27 คะแนน และคะแนนน้อยที่สุดที่ผู้เรียนทำได้คือ 20 คะแนน

ตาราง 7 แสดงผลคะแนนที่ได้จากการประเมินระหว่างเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การเล่นเกม เพลงเบื้องต้น

ผู้เรียนคนที่	ผลคะแนนแบบทดสอบ ท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 (30)
1	25
2	28
3	29
4	26
5	28
6	23
7	26
8	30
9	28
10	28

ตาราง 7 (ต่อ)

ผู้เรียนคนที่	ผลคะแนนแบบทดสอบ ทำยหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 (30)
11	27
12	24
13	27
14	28
15	29
16	26
17	25
คะแนนรวม	457
E_1	89.61

จากตาราง 7 พบว่า ผู้เรียนสามารถทำคะแนนจากแบบทดสอบทำยหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การเล่นบทเพลงเบื้องต้น ที่มีคะแนนเต็มของแบบทดสอบทำยหน่วยการเรียนรู้ 30 คะแนน โดยคิดเป็นร้อยละ 89.61 โดยมีคะแนนสูงสุดที่ผู้เรียนสามารถทำได้คือ 30 คะแนน คะแนนสูงเป็นอันดับสองคือ 29 คะแนน และคะแนนน้อยที่สุดที่ผู้เรียนทำได้คือ 23 คะแนน

2. ผลคะแนนที่ได้จากการประเมินหลังเรียน

ผลประสิทธิภาพของชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่ได้จากการประเมินแบบทดสอบหลังเรียน มีดังนี้

ตาราง 8 แสดงผลคะแนนที่ได้จากการประเมินหลังเรียน (E_2)

ผู้เรียนคนที่	คะแนนหลังเรียน (100)
1	81
2	84
3	83
4	83
5	95
6	70
7	84
8	97
9	85
10	81
11	87
12	80
13	85
14	79
15	83
16	83
17	78
คะแนนรวม	1,418
E_2	83.42

จากตาราง 8 พบว่า ผู้เรียนสามารถทำคะแนนจากแบบทดสอบท้ายหลังเรียนที่มีคะแนนเต็ม 100 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.42 โดยมีคะแนนสูงสุดที่ผู้เรียนสามารถทำได้คือ 97 คะแนน คะแนนสูงเป็นอันดับสองคือ 95 คะแนน และคะแนนน้อยที่สุดที่ผู้เรียนทำได้คือ 70 คะแนน

ตาราง 9 แสดงการเปรียบเทียบผลคะแนนเฉลี่ยรวมระหว่างเรียน (E_1) และหลังเรียน (E_2)

ผู้เรียนคนที่	ค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนน ระหว่างเรียน	ค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนน หลังเรียน
1	76.67	81
2	80.00	84
3	81.67	83
4	81.67	83
5	90.00	95
6	65.00	70
7	80.84	84
8	92.50	97
9	83.34	85
10	77.50	81
11	82.50	87
12	74.17	80
13	84.17	85
14	75.00	79
15	82.50	83
16	83.34	83
17	71.67	78
คะแนนรวม	1,362.54	1,418
	80.15	83.42

จากตาราง 9 พบว่า ผู้เรียนมีผลคะแนนที่ได้จากการประเมินระหว่างเรียนด้วยการทำแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 80.15 และผู้เรียนมีผลคะแนนที่ได้จากการประเมินหลังเรียนด้วยการทำแบบทดสอบหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 83.42

สรุปได้ว่า ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนयोแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.15/83.42 สูงกว่าเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ 80/80

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยขอเสนอการสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตลอดการดำเนินงานวิจัยตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของงานวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. ขอบเขตของการวิจัย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
5. การดำเนินการทดลอง
6. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
7. สรุปผลการวิจัย
8. การอภิปรายผล
9. ข้อเสนอแนะ

1. ความมุ่งหมายของงานวิจัย

เพื่อพัฒนาชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2. สมมติฐานของการวิจัย

ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2559 ที่เลือกเรียนวิชาดนตรีในคาบเรียนรายวิชาศิลปะ จำนวน 66 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2559 ที่เลือกเรียนวิชาดนตรีในคาบเรียนรายวิชาศิลปะ จำนวน 17 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลากเลือกห้องเรียนจำนวน 1 ห้อง จากทั้งหมด 3 ห้องเรียน

3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ตัวแปรอิสระ

- ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น

3.2.2 ตัวแปรตาม

- ประสิทธิภาพของชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

5. การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างด้วยชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยใช้เวลาในการทำการทดลองจำนวน 6 คาบ คาบละ 50 นาที สัปดาห์ละ 1 คาบ รวมทั้งหมด 6 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 23 มกราคม 2560 ถึง 27 กุมภาพันธ์ 2560 ทั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดแบ่งการทดลองเป็นการจัดการเรียนการสอนจำนวน 5 คาบ พร้อมมีการประเมินระหว่างเรียนด้วยการใช้แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ และอีก 1 คาบสำหรับการทดสอบหลังเรียน ซึ่งเป็นการประเมินหลังเรียนด้วยการประมวลผลความรู้ที่ได้เรียนมาทั้งหมด จากนั้นจึงนำผลคะแนนที่ได้ทั้งหมดนั้นมาหาข้อมูลทางสถิติ

6. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากได้ดำเนินการทดลองจนเสร็จสิ้นครบทุกกระบวนการแล้ว ผู้วิจัยจึงได้นำผลคะแนนของผู้เรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ทั้งหมดมาหาค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น โดยมีเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนดไว้ 80/80

7. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยจากการทดลองใช้ชุดการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น สรุปได้ว่า ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม มีประสิทธิภาพเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 80/80 โดยมีค่า E_1 รวมจากการประเมินระหว่างเรียนคือ 80.15 และมีค่า E_2 จากการประเมินหลังเรียนคือ 83.42 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพที่ตั้งไว้

8. การอภิปรายผล

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม สามารถนำไปสู่การอภิปรายผลที่เกิดขึ้นได้ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้นนี้มีค่าประสิทธิภาพ 80.15/83.42 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนดไว้ 80/80 ทั้งนี้การที่ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้นดังกล่าวมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เนื่องด้วยมีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง อันเป็นสาเหตุที่ทำให้การวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยขอเสนอปัจจัยดังนี้

ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น มีการพัฒนาชุดการสอนขึ้นอย่างเป็นระบบและแบบแผน ซึ่งสอดคล้องกับงานของ (กฤษฎา วงศ์คำจันทร์. 2551) กล่าวว่า ชุดการสอนคือสื่อประสมที่พัฒนาขึ้นอย่างมีระบบและแบบแผน มีองค์ประกอบและส่วนที่สำคัญต่าง ๆ เช่น คำนำชุดการสอน คำแนะนำในการเรียน คู่มือครู คู่มือนักเรียน ใบความรู้ ตลอดจนแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบทดสอบหลังเรียน และในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานของ (บุญชม ศรีสะอาด. 2547) กล่าวว่า องค์ประกอบของชุดการสอนที่สำคัญมีอยู่ 4 ส่วนคือ 1) คู่มือครู 2) บัตรคำสั่งหรือใบงาน 3) เนื้อหาสาระและสื่อต่าง ๆ ในสื่อการสอน และ 4) แบบประเมินผลหรือ

แบบทดสอบความก้าวหน้าของผู้เรียน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เรียบเรียงความยากง่ายไว้แล้ว โดยเรียงจากง่ายไปหายาก ตามลำดับ มีการสร้างพื้นฐานให้กับผู้เรียนไปที่ละส่วน เรียบง่ายแต่กระชับ ซึ่งสอดคล้องกับงานของ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2541) ในเรื่องของลำดับขั้นการเรียนรู้ อีกทั้งผู้วิจัยยังเน้นไปที่การเล่นซ้ำ และมีการสร้างแผนผังคอกีตาร์หรือไดอะแกรมเพื่อให้ผู้เรียนจดจำได้ง่าย อีกทั้งสามารถนำแผนผังมาเทียบบนคอกีตาร์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานของ (วาสนา ศิริชัยพร. 2547) กล่าวไว้ว่าคอร์ดชาร์ตหรือคอร์ดไดอะแกรมจะช่วยให้เล่นกีตาร์ได้ง่ายขึ้น และทำให้สามารถเล่นเพลงเป็นร้อย ๆ เพลงได้ภายในเวลาอันรวดเร็ว ภายหลังจากที่ผู้วิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแล้ว จึงนำผลการประเมินชุดการสอนที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจแล้วมาปรับแก้ไขให้ชุดการสอนนั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นก่อนนำไปใช้งานจริง จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้นนี้มีค่าประสิทธิภาพ 80.15/83.42 เป็นไปตามเกณฑ์สมมติฐานที่กำหนดไว้ 80/80

ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การเล่นบทเพลงเบื้องต้น พบว่านักเรียนสามารถทำคะแนนได้ดีที่สุด เนื่องจากหน่วยการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นในเรื่องการเล่นบทเพลงเบื้องต้น นักเรียนปฏิบัติตามเพลงที่อยู่ในใบความรู้ได้ มีบทเพลงตัวอย่างจำนวน 5 บทเพลง ซึ่งแต่ละเพลงเป็นเพลงที่ได้รับความนิยมในหมู่วัยรุ่น มีความกระชับ แต่ละเพลงไม่เกิน 2 บรรทัด จังหวะในการเล่นนั้นมีความไม่ซับซ้อน และมีการสอนเรื่องจังหวะที่เข้าใจได้ง่าย มีระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานของ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2544) ในเรื่องของหลักการสอนของโคดาเย อีกทั้งประกอบไปด้วยคอร์ดพื้นฐานเพียง 4 คอร์ดง่าย ๆ เช่น คอร์ด C, A minor, D minor และ G seven ทั้งนี้คอร์ดพื้นฐาน 4 คอร์ดนี้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติต่อเนื่องตั้งแต่หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การเล่นคอร์ดและจังหวะพื้นฐาน ตลอดมาจึงทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะและประสบการณ์ ทำให้การเล่นบทเพลงเบื้องต้นนั้นเป็นเรื่องง่ายสำหรับผู้เรียน

สาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนสามารถทำคะแนนหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การเล่นคอร์ดและจังหวะพื้นฐาน ได้ดีรองลงมาเป็นอันดับสอง เนื่องจากในหน่วยการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นในเรื่องการปฏิบัติเป็นสำคัญ วัตถุประสงค์หลักของหน่วยการเรียนรู้ คือ ผู้เรียนสามารถจับคอร์ดและเล่นคอร์ดในจังหวะพื้นฐานได้ คอร์ดพื้นฐานมีเพียง 4 คอร์ด คือคอร์ด C, A minor, D minor และ G seven ซึ่งในการเปลี่ยนคอร์ดจากคอร์ดหนึ่งไปยังอีกคอร์ดหนึ่งนั้นจะมีนิ้วที่เป็นหลักอยู่ เป็นนิ้วที่ไม่ต้องเปลี่ยนไปยังตำแหน่งใหม่ ให้เล่นอยู่ที่เดิม และมีการนำคอร์ดไดอะแกรมมาเปรียบเทียบการใช้นิ้วมือขวา ซึ่งสอดคล้องกับงานของ (วาสนา ศิริชัยพร. 2547) กล่าวไว้ว่าคอร์ดชาร์ตหรือคอร์ดไดอะแกรมจะช่วยให้เล่นกีตาร์ได้ง่ายขึ้น ส่วนในเรื่องของจังหวะ มีการนำเทคนิคการเข้าจังหวะของโคดาเยมาใช้ เพื่อให้การเข้าจังหวะง่ายและกระชับขึ้น ผู้เรียนสามารถจดจำได้ง่ายและมีความสุขสนุกสนานใน

การเล่นจังหวะนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานของ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2544) ในเรื่องของหลักการสอนของโคตยา

ส่วนในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกีตาร์ ที่ผู้เรียนทำคะแนนได้น้อยที่สุด เนื่องจากว่าในหน่วยการเรียนรู้เน้นไปในภาคทฤษฎีเกี่ยวกับกีตาร์เป็นหลัก ไม่ได้เน้นไปทางปฏิบัติ และมีเนื้อหามากที่สุดจากหน่วยการเรียนรู้ทั้งหมด อีกทั้งมีเวลาไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนรู้ได้อย่างละเอียด อีกทั้งประสบการณ์ของผู้เรียนเอง บางคนมีประสบการณ์ทางดนตรีมาตั้งแต่เด็ก แต่ยังมีอีกส่วนหนึ่งที่ไม่เคยมีประสบการณ์ทางดนตรีมาก่อน หรืออาจมีเพียงน้อยนิด จึงทำให้ผู้เรียนในกลุ่มที่ไม่มีประสบการณ์ทางดนตรี ไม่สามารถเรียนรู้และเข้าใจได้อย่างทันเวลา ซึ่งในหนึ่งคาบเรียนนี้มีเวลาเพียง 50 นาทีเท่านั้น การเรียนให้ทันเวลาและทดสอบหลังเรียนให้ทันเวลานั้นเป็นไปได้ยาก ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นอุปสรรคต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ทำให้ประสิทธิภาพของชุดการสอนไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

9.1.1 การใช้ชุดการสอนนั้น ควรใช้อย่างถูกวิธี และเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของชุดการสอนก่อนเริ่มสอน ครูผู้สอนควรมีการเตรียมความพร้อมโดยการศึกษาคู่มือครู คู่มือนักเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละหน่วย กิจกรรม ใบความรู้ แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบทดสอบหลังเรียน ก่อนใช้งานจริง เพื่อลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ในขณะจัดการเรียนการสอน

9.1.2 ขณะที่จัดการเรียนการสอนอยู่นั้น เพื่อให้เกิดความผ่อนคลายทั้งสองฝ่ายระหว่างครูและนักเรียน ครูผู้สอนควรมีการพูดคุยถึงเรื่องราวที่จะสอน เพื่อปรับทัศนคติและความเข้าใจให้ตรงกันทั้งครูผู้สอนและตัวผู้เรียน ซึ่งจะทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปได้อย่างราบรื่นยิ่งขึ้น

9.1.3 ชุดการสอนนั้นเป็นเพียงองค์ประกอบส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่ใช่เครื่องมือที่สามารถทำทุกสิ่งทุกอย่างได้เอง ครูผู้สอนควรมีความเข้าใจในเนื้อหาส่วนหนึ่ง และคอยเป็นที่ปรึกษาและอธิบายสิ่งต่าง ๆ ให้ผู้เรียนเมื่อการจัดการเรียนการสอนเกิดปัญหขึ้น และเพื่อให้ชุดการสอนนั้นมีประสิทธิภาพสูงสุด

9.1.4 หลังจากที่ได้ทดสอบโดยใช้แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้และแบบทดสอบหลังเรียนแล้ว ครูผู้สอนควรเฉลยหรือสาธิตการปฏิบัติที่ถูกต้องให้ผู้เรียนได้รู้ เพื่อที่ผู้เรียนจะได้รู้ข้อบกพร่องหรือจุดผิดพลาดของตนเองเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

9.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

9.2.1 การพัฒนาชุดการสอนครั้งต่อไปควรพัฒนาให้ครอบคลุมเนื้อหาทักษะมากกว่านี้ เช่น การเล่นบันไดเสียงในแบบต่าง ๆ หรือการเล่นอาร์เพจโจ เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการเล่นที่หลากหลาย

9.2.2 การพัฒนาชุดการสอนครั้งต่อไปควรพัฒนาชุดการสอนเพื่อกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างจากเดิม อาจเป็นระดับประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งมีวุฒิภาวะที่ต่างกัน ผู้ที่จะพัฒนาชุดการสอนครั้งต่อไปต้องศึกษาค้นคว้าข้อมูลให้ดี

9.2.3 หากเป็นไปได้ในการพัฒนาชุดการสอนครั้งต่อไปควรมีการนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์เข้ามาร่วมใช้ให้มากขึ้นด้วย เพื่อให้มีความทันสมัยและเป็นที่น่าสนใจของผู้เรียน

9.2.4 จากปัญหาที่เกิดขึ้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยควรออกแบบและคำนวณระยะเวลาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ก่อน เนื่องจากในบางเรื่องมีเนื้อหาที่มาก อาจไม่สามารถจบได้ภายในคาบเรียนเดียว ควรคำนึงถึงเรื่องนี้ด้วย

บรรณานุกรม

- กมลธรรม เกือบตร. (2554). *กระบวนการสอนกีตาร์คลาสสิกของกัณตินันท์ สดประเสริฐ*. ปรินิพนธ์ (ศศ.บ.). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- กฤษฎา วงศ์คำจันทร์. (2551). *ชุดการสอน การปฏิบัติกีตาร์ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. ปรินิพนธ์ (ศศ.บ.). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- กัณตินันท์ สดประเสริฐ. (2525). *ตำรากีตาร์คลาสสิก*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- โกวิทย์ ชันธิศิริ. (2558). *ดุริยางคศิลป์ตะวันตกเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ครรชิต สุภาภรณ์รังสี. (2546). *การศึกษาสภาพการวัดผลและประเมินผลวิชาปฏิบัติกีตาร์ในสถาบันราชภัฏ*. ปรินิพนธ์ (ศศ.บ.). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2523). *เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อการศึกษา หน่วยที่ 11-15*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาญชัย อินทรสุณานนท์. (2539). *ศูนย์การเรียนรู้และชุดการสอน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จันทนา คชประเสริฐ. (2542). *การสร้างชุดการสอนฝึกปฏิบัติขับร้องเพลงพื้นเมืองภาคกลาง เรื่อง เพลงเทพทองสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. ปรินิพนธ์ (ศศ.บ.). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2541). *จิตวิทยาการสอนดนตรี*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2544). *พฤติกรรมการสอนดนตรี*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2555). *ดนตรีศึกษา หลักการและสาระสำคัญ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ณัฐ เชียงทอง. (2555). *แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านโน้ตแรกเห็นแบบมีดนตรีประกอบสำหรับกีตาร์คลาสสิกในระดับชั้นต้น*. ปรินญานิพนธ์ (ดศ.บ.). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ดวงใจ พัฒนาไชย. (2541). *ผลการใช้ชุดการสอนวิชาดนตรี เรื่องโน้ตสากลเบื้องต้น ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีรูปแบบการเรียนรู้แตกต่างกัน*. ปรินญานิพนธ์ (กศ.ม.). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ต่อพงศ์ อุตระพงศ์. (2551). *การศึกษาศาภาพการเรียนการสอนวิชาดนตรีปฏิบัติกีตาร์คลาสสิก กรณีศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ดุริยางคศาสตร์สากล) มหาวิทยาลัยทักษิณ*. ปรินญานิพนธ์ (ศศ.บ.). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ธวัชชัย นาควงษ์. (2541). *การสอนดนตรีสำหรับเด็กตามแนวของโคได*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- . (2543). *การสอนดนตรีสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธัญชนา ชัยวิรัตน์. (2559). *การพัฒนาชุดการสอนคีย์บอร์ด (เปียโน) สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรี วิชาโทเปียโน มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง*. ปรินญานิพนธ์ (กศ.ม.). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธำรงค์ศักดิ์ ธำรงเลิศฤทธิ์. (2552). *การสัมมนาทางดนตรี เรื่อง แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาของไทย*. นครปฐม: วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นัฐริกา สุนทรธนผล (2551). *ชุดการสอนเทคนิคการออกเสียงของการบรรเลงเปียโน ARTICULATION: LEGATO, STACCATO AND LEGATO-STACCATO สำหรับนักเรียนอายุระหว่าง 7-11 ปี*. ปรินญานิพนธ์ (ศศ.บ.). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นิติพงศ์ คุณยศยิ่ง. (2554). *แบบฝึกทักษะกีตาร์คอร์โดร์็อกเบื้องต้น*. ปรินญานิพนธ์ (ดนตรี). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2537). *การพัฒนาการสอน*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาธน์.
- บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. (2527). *การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ : แนวคิดและวิธีการ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

- บุญสิตา ภัคติกิจ. (2546). *การสร้างชุดการสอนวิชาดนตรี การเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์ จังหวัดตราด*. ปรินิพนธ์ (กศ.ม.). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2555). *ระเบียบวิธีวิจัยทางหลักสูตรและการสอน*. นครราชสีมา: โรงพิมพ์แหลมทอง.
- ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์. (2555). *รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาเพื่อสร้างชุดการสอนคีย์บอร์ดเบื้องต้นโดยใช้วิธีการของโคดาเย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประโมทย์ ฟ่อคำ. (2542). *การพัฒนาชุดการสอนทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยผ่านทักษะปฏิบัติขลุ่ยรีคอร์เดอร์ในรายวิชาดนตรี สำหรับครูประถมศึกษาของสถาบันราชภัฏ*. ปรินิพนธ์ (ศศ.บ.). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปฤณ รักชีพ. (2549). *ชุดการสอนกีตาร์สำหรับวิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี*. ปรินิพนธ์ (ดนตรี). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วรรณวุฒิ วรรณารุณ. (2553). *ผลของการใช้กิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของโคดาเยที่มีต่อทักษะทางดนตรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ*. ปรินิพนธ์ (กศ.ม.). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วาสนา ศิริชาพร. (2547). *คู่มือกีตาร์และเบสไฟฟ้า*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- วิทยา วอสเบียน. (2531). *ประวัติความเป็นมาของกีตาร์ ตั้งแต่ศตวรรษที่ 15 ถึงศตวรรษที่ 20*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วันชัย สุนทรถาวร. (2548). *โน้ตเบื้องต้น การเล่นกีตาร์ และคีย์บอร์ด*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์วัชรอะออฟเซ็ท.
- ศิริมา พนาภินันท์. (2552). *ชุดการสอนวิชาทฤษฎีดนตรี เรื่อง ทริยแอด ผ่านการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*. ปรินิพนธ์ (ศศ.บ.). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุกรี เจริญสุข. (2552). *การสัมมนาทางดนตรี เรื่อง แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาของไทย*. นครปฐม: วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุกิจ ลัดดาภรณ์. (2554). *ชุดการสอนขับร้องเพลงชาติไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. ปรินิพนธ์ (ศศ.บ.). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

สุเทพ อัครพทย. (2549). *กีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น*. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล-
ธัญบุรี.

สมศักดิ์ สนใจ. (2542). *การพัฒนาชุดการสอนการอ่านและร้องโน้ตสากลในรายวิชา ดส.1114 คีต-
ศิลป์สากล 2 ในวิทยาลัยนาฏศิลป์*. ปริญญาโท (ศศ.บ.). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล.

Chosky, Lois. (1999). *The Kodaly Method I: Comprehensive Music Education*. Upper Saddle
River, New Jersey: Prentice-Hall, Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- แบบประเมินชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น
- แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบและวัตถุประสงค์การเรียนรู้

**แบบประเมินชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน
ยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม**

คำชี้แจง แบบประเมินฉบับนี้ มุ่งพิจารณาความเหมาะสมทางเนื้อหาของชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ในด้านวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน และการวัดและประเมินผล

แบบประเมินในแต่ละข้อมีตัวเลือก 5 ช่อง โปรดอ่านประเด็นในแต่ละข้อให้ชัดเจน และทำเครื่องหมาย / เพียงเครื่องหมายเดียว ในช่องที่ตรงกับระดับการพิจารณาของท่าน โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

1	หมายถึง	ใช้ไม่ได้
2	หมายถึง	ปรับปรุง
3	หมายถึง	พอใช้
4	หมายถึง	ดี
5	หมายถึง	ดีมาก

ข้อ	ประเด็นการประเมิน	ระดับการพิจารณา					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
ด้านวัตถุประสงค์การเรียนรู้							
1.	วัตถุประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหา						
2.	มีการกำหนดพฤติกรรมที่คาดหวังไว้อย่างชัดเจน						
3.	ระบุพฤติกรรมด้านทักษะกีตาร์ได้อย่างเหมาะสม						
4.	วัตถุประสงค์การเรียนรู้สามารถวัดและประเมินผลได้						
ด้านเนื้อหาการเรียนการสอน							
5.	เนื้อหาของบทเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้						
6.	เนื้อหาของบทเรียนมีความถูกต้อง						

ข้อ	ประเด็นการประเมิน	ระดับการพิจารณา					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
7.	เนื้อหาของบทเรียนมีความเหมาะสมกับเวลาในการจัดการเรียนการสอน						
8.	เนื้อหาของบทเรียนมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน						
9.	กิจกรรมในแต่ละบทเรียนมีความเหมาะสม						
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน							
10.	มีการจัดเรียงลำดับกิจกรรมของการเรียนการสอนตามความยากง่ายได้อย่างเหมาะสม						
11.	มีการกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความสนใจในการเรียน						
12.	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน						
13.	กิจกรรมการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา						
ด้านสื่อการสอน							
14.	ชุดการสอนที่ตำราเบื้องต้นมีรูปแบบที่เหมาะสม						
15.	เอกสารประกอบการเรียนรู้ในชุดการสอนที่ตำราเบื้องต้นมีความชัดเจน และเข้าใจได้ง่าย						
16.	ชุดการเรียนที่ตำราเบื้องต้น มีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน						
17.	ชุดการสอนที่ตำราเบื้องต้นช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุได้ตรงตามวัตถุประสงค์						
ด้านการวัดและประเมินผล							
18.	แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ ทั้งในด้านเนื้อหาและกิจกรรม						
19.	แบบทดสอบหลังเรียนสามารถวัดความรู้และทักษะด้านกีตาร์ของผู้เรียนได้						
20.	ชุดการสอนที่ตำราเบื้องต้น สามารถนำไปใช้ได้จริง						

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข ต่อการพัฒนาชุดการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

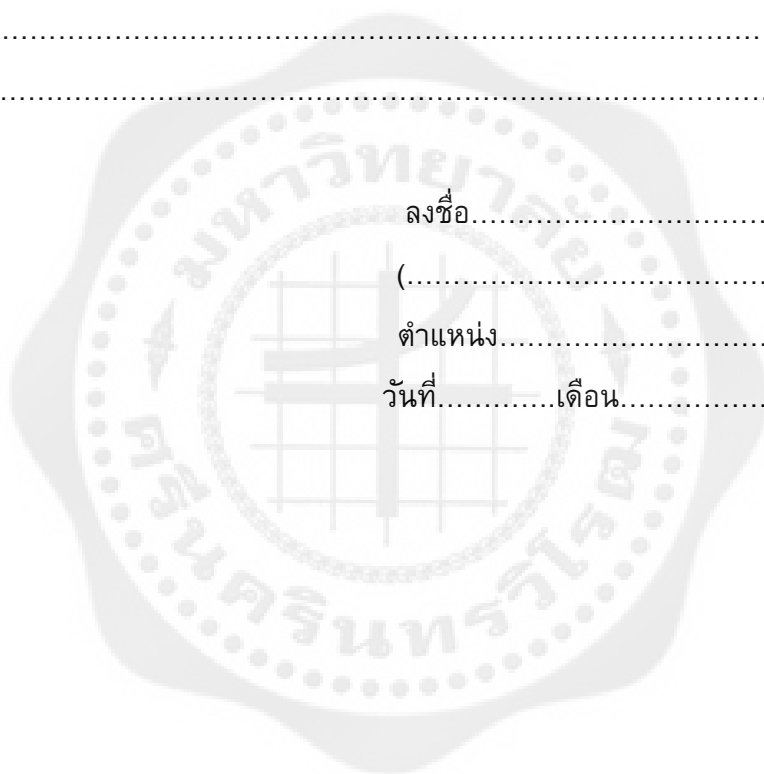
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

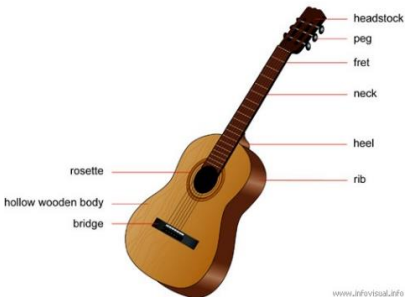

**แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของชุดการสอนกีตาร์
เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์
แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม**

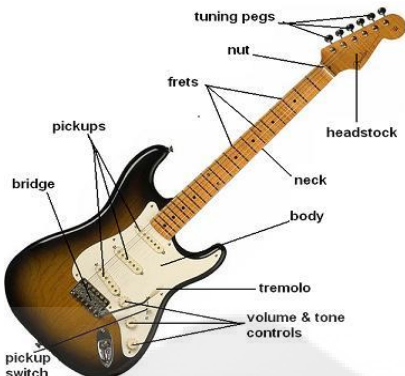
คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาว่าแบบทดสอบต่อไปนี้สามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับการพิจารณาของท่าน โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบนั้น **วัดได้ไม่ตรง** ตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้
- 0 หมายถึง **ไม่แน่ใจ** ว่าแบบทดสอบนั้นวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้
- +1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบนั้น **วัดได้ตรง** ตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	แบบทดสอบ	ระดับการพิจารณา			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
สามารถบอกประเภทของกีตาร์ได้	1. ข้อใดกล่าวถึง กีตาร์คลาสสิก ได้ถูกต้องที่สุด ก. ใช้สายเหล็ก คอกว้าง ลำตัวตัน ข. ใช้สายเหล็ก คอแคบ ลำตัวโปร่ง ค. ใช้สายไนลอน คอกว้าง ลำตัวโปร่ง ง. ใช้สายไนลอน คอแคบ ลำตัวโปร่ง				
	2. ข้อใดกล่าวถึง กีตาร์โปร่ง ได้ถูกต้องที่สุด ก. ใช้สายเหล็ก คอกว้าง ลำตัวตัน ข. ใช้สายเหล็ก คอแคบ ลำตัวโปร่ง ค. ใช้สายไนลอน คอกว้าง ลำตัวโปร่ง ง. ใช้สายไนลอน คอแคบ ลำตัวโปร่ง				
	3. ข้อใดกล่าวถึง กีตาร์ไฟฟ้า ได้ถูกต้องที่สุด ก. สามสายล่างเป็นสายไนลอน ข. นิยมใช้บรรเลงแบบ Single Note ค. มีการเจาะรูกลางลำตัว เสียงก้องกังวาน ง. ไม่มีการเจาะรู ใช้ Pick Up รับสัญญาณเพื่อขยายเสียง				

สามารถบอกลักษณะและส่วนประกอบของกีตาร์ได้	จากภาพตอบคำถามข้อที่ 4 – 8 				
	4. กีตาร์ที่ปรากฏอยู่ในภาพนั้น เป็นกีตาร์อะไร ก. กีตาร์อคูสติค ข. กีตาร์โปร่ง ค. กีตาร์คลาสสิก ง. กีตาร์โฟล์ค				
	5. สาย (Strings) ที่ใช้กับกีตาร์ประเภทนี้เป็นสายแบบใด ก. สายเหล็ก ข. สายลวด ค. สายไนลอน ง. สายแพลตวาล์				
	6. จากภาพ Rosette คืออะไร ก. ข้อต่อระหว่างคอและลำตัว ข. ส่วนของลำตัวที่นูนออก ค. แผ่นป้องกันการขีดข่วนของบีกกีตาร์ ง. ลายรอบช่องเสียง เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของกีตาร์คลาสสิก/โปร่ง				
	7. จากภาพ Heel คืออะไร ก. ข้อต่อระหว่างคอและลำตัว ข. สะพานสาย ใช้เพื่อขึงสายให้ตึง ค. แผ่นป้องกันการขีดข่วนของบีกกีตาร์ ง. ลายรอบช่องเสียง เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของกีตาร์คลาสสิก/โปร่ง				
	8. จากภาพ Bridge คืออะไร ก. ข้อต่อระหว่างคอและลำตัว ข. ส่วนของลำตัวที่นูนออก ค. สะพานสาย ใช้เพื่อขึงสายให้ตึง ง. ลายรอบช่องเสียง เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของกีตาร์คลาสสิก/โปร่ง				

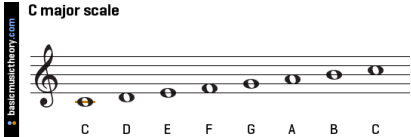
	จากภาพตอบคำถามข้อที่ 9 – 15 				
	9. กีตาร์ที่ปรากฏอยู่ในภาพนั้น เป็น กีตาร์อะไร ก. กีตาร์โปร่งไฟฟ้า ข. กีตาร์โปร่ง ค. กีตาร์คลาสสิก ง. กีตาร์ลาล่า				
	10. สาย (Strings) ที่ใช้กับกีตาร์ ประเภทนี้ เป็นสายแบบใด ก. สายเหล็ก ข. สายลวด ค. สายไนลอน ง. สายแพลตวาล์				
	11. จุด A คือส่วนใดของกีตาร์ ก. Sound Hole ข. Nut ค. Bridge ง. Pick Guard				
	12. จุด B คือส่วนใดของกีตาร์ ก. Sound Hole ข. Fret ค. Bridge ง. Pick Guard				
	13. จุด C คือส่วนใดของกีตาร์ ก. Neck ข. Nut ค. Rosette ง. Pick Guard				
	14. จุด D คือส่วนใดของกีตาร์ ก. Body ข. Fret ค. Bridge ง. Nut				
	15. จุด E คือส่วนใดของกีตาร์ ก. Body				

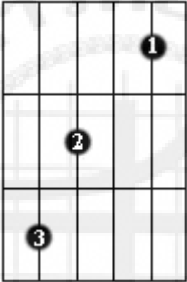
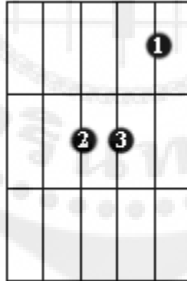
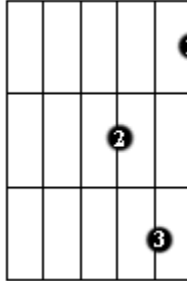
	ข. Nut ค. Rosette ง. Head				
	จากภาพตอบคำถามข้อที่ 16 – 21 				
	16. กีตาร์ที่ปรากฏอยู่ในภาพนั้น เป็น กีตาร์อะไร ก. กีตาร์อคูสติค ข. กีตาร์โปร่ง ค. กีตาร์โปร่งไฟฟ้า ง. กีตาร์ไฟฟ้า				
	17. สาย (Strings) ที่ใช้กับกีตาร์ ประเภทนี้ เป็นสายแบบใด ก. สายเหล็ก ข. สายลวด ค. สายไนลอน ง. สายแฟลตวาวล์				
	18. จากภาพ Tremolo คืออะไร ก. ส่วนควบคุมความตึง-เบา แหลม-ทุ้ม ข. คันโยก ใช้เพื่อยกให้สายตึงหย่อน ตามต้องการ ค. ตัวรับสัญญาณหรือแปลงสัญญาณ การสั่นสายให้เป็นเสียง ง. สวิตช์เลือก Pickups เพื่อเลือกใช้ ตัวรับสัญญาณตัวใดบนกีตาร์				
	19. จากภาพ Pickups คืออะไร ก. ส่วนควบคุมความตึง-เบา แหลม-ทุ้ม ข. คันโยก ใช้เพื่อยกให้สายตึงหย่อน ตามต้องการ ค. ตัวรับสัญญาณหรือแปลงสัญญาณ การสั่นสายให้เป็นเสียง				

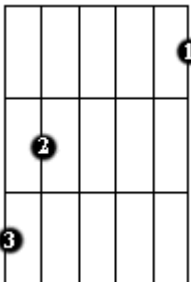
	ง. สวิตช์เลือก Pickups เพื่อเลือกใช้ตัวรับสัญญาณตัวใดบนกีตาร์				
	20. จากภาพ Pickups Switch คืออะไร ก. ส่วนควบคุมความดัง-เบา แหลม-ทึ่ม ข. คันโยก ใช้เพื่อยกให้สายตึงหย่อนตามต้องการ ค. ตัวรับสัญญาณหรือแปลงสัญญาณการสั่นสายให้เป็นเสียง ง. สวิตช์เลือก Pickups เพื่อเลือกใช้ตัวรับสัญญาณตัวใดบนกีตาร์				
	21. จากภาพ Volume & Tone Controls คืออะไร ก. ส่วนควบคุมความดัง-เบา แหลม-ทึ่ม ข. คันโยก ใช้เพื่อยกให้สายตึงหย่อนตามต้องการ ค. ตัวรับสัญญาณหรือแปลงสัญญาณการสั่นสายให้เป็นเสียง ง. สวิตช์เลือก Pickups เพื่อเลือกใช้ตัวรับสัญญาณตัวใดบนกีตาร์				
สามารถบอกวิธีการดูแลรักษากีตาร์ได้	22. หลังจากเล่นกีตาร์เสร็จควรทำความสะอาดกีตาร์ด้วยวิธีใด ก. ใช้ผ้าชุบน้ำบิดหมาดเช็ดทั่วลำตัวและสายกีตาร์ ข. ใช้ผ้าแห้งเช็ดคราบเหงื่อที่ติดตามลำตัวและสายกีตาร์ ค. ใช้กระดาษทิชชูเช็ดตามซอกเล็ก ๆ ที่ผ้าไม่สามารถเข้าถึง ง. ใช้แปรงสีฟันปัดฝุ่นให้สะอาดแล้วเช็ดด้วยผ้าชุบน้ำบิดหมาด				
	23. ข้อใดกล่าวถึงวิธีการเก็บกีตาร์หลังจากเล่นเสร็จได้ถูกต้องที่สุด ก. เก็บใส่กล่องไว้บนที่สูงให้ปลอดภัยจากมือเด็ก ข. เก็บใส่ตู้แบบตั้งตรงเพื่อให้สะดวกต่อการหยิบเล่นครั้งต่อไป ค. เก็บใส่กล่องหรือถุงสำหรับกีตาร์แล้วไว้ในกระโปรงท้ายรถยนต์				

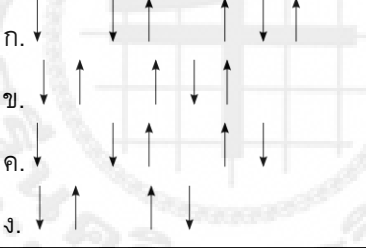
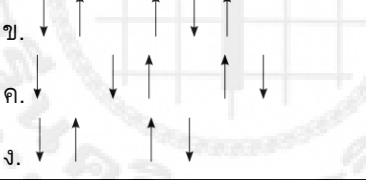
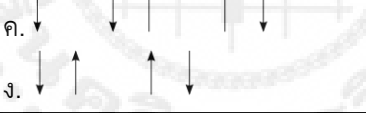
	ง. เก็บใส่กล่องหรือถุงสำหรับกีตาร์ ไม่ ไว้ที่สูงจนเกินไป และไว้ในที่อุณหภูมิ ปกติ				
	24. ข้อใดกล่าวถึงประโยชน์ของการ หย่อนสายกีตาร์ เมื่อไม่ได้เล่นกีตาร์ นาน ๆ ก. เพื่อให้กีตาร์มีเสียงที่ดีและไพเราะ ข. เพื่อให้สายกีตาร์ไม่ขึ้นสนิมเร็ว เกินไป ค. เพื่อป้องกันคอกีตาร์งอจากสาย กีตาร์ที่ขึงตึง ง. เป็นการถนอมสายกีตาร์เพื่อยืดอายุ การใช้งาน				
	ให้นักเรียนเลือกตอบว่าเหมาะสม หรือไม่เหมาะสม ในคำถามข้อที่ 25 – 30 ก. เหมาะสม ข. ไม่เหมาะสม				
	25. นายเอ ใช้น้ำมันรอนสัน (น้ำมันเติม ไฟแช็ก) เทใส่ผ้าเล็กน้อยแล้วเช็ดทั่ว ลำตัวกีตาร์				
	26. นายบี ใช้ผ้าชุบน้ำบิดหมาด เช็ดไป ที่สายกีตาร์ทั้งหมด แล้วนำกีตาร์ไป ตากแดด				
	27. นายซี มีกีตาร์อยู่ในกระโปรงท้าย รถยนต์ แต่ทว่ารถยนต์นั้นจอดตากแดด อยู่กลางลาดจอดรถ				
	28. นายดี เมื่อเล่นกีตาร์เสร็จแล้ว เช็ด ด้วยผ้าแห้ง แล้วนำกีตาร์เก็บใส่กล่อง กีตาร์เรียบร้อย				
	29. นายอี กำลังจะไปต่างประเทศ 1 ปี จึงปลดสายให้หย่อนทั้งหมดเพื่อถนอม สายกีตาร์				
	30. นายเอฟ หลังเล่นกีตาร์เสร็จ ได้เก็บ กีตาร์โดยนำกีตาร์ไปผึ่งไว้ข้างกำแพง ห้อง				
รู้ประโยชน์จากการวอร์มนิ้ว ก่อนเล่นกีตาร์	31. เหตุใดจึงต้องวอร์มนิ้วก่อนการ ปฏิบัติกีตาร์จริง				

	ก. ทำให้การปฏิบัติกีตาร์จริงมีความ สนุกมากขึ้น ข. ทำให้เราโซโล่กีตาร์ได้ติดนิ้วติดมือ ค. ป้องกันการบาดเจ็บของกล้ามเนื้อใน ระหว่างเล่น ง. เป็นการแสดงให้เห็นถึงผลกำลังใน การเล่นที่เหนือชั้น				
รู้และเข้าใจทฤษฎีเบื้องต้น (ระดับเสียง จังหวะ และ บันไดเสียง)	32. เราสามารถทราบระดับเสียงสูงหรือ เสียงต่ำได้จากการสังเกตสิ่งใด ก. โน้ตบนเครื่องดนตรี ข. โน้ตบนบรรทัด 5 เส้น ค. กุญแจเสียงที่เขียนไว้ ง. สัดส่วนตัวโน้ตแต่ละตัว				
	33. โน้ตในดนตรีสากลหลัก ๆ ที่ไม่ รวมตัวที่ติดเครื่องหมายแปลงเสียง มี ทั้งหมดกี่เสียง ก. 5 เสียง ข. 7 เสียง ค. 8 เสียง ง. 12 เสียง				
	34. ในระบบโซ-ฟา หากเราร้องเริ่มต้น ที่ โด เป็นตัวแรก ตัวที่ 5 คือตัวใด ก. มี ข. ฟา ค. ซอล ง. ลา				
	35. ข้อใดเรียงระดับเสียงโน้ตในระบบ โซ-ฟา ได้อย่างถูกต้อง ก. โด เร มี ซอล ลา ข. โด เร มี ฟา ซอล ลา ค. โด ดี เร มี ฟา ฟิ ซอล ง. โด เร มี ฟา ซอล ลา ที				
	36. ข้อใดจับคู่ความสัมพันธ์ของระบบ ตัวอักษรและโซ-ฟาได้ถูกต้อง ก. D = เร ข. A = ที ค. B = มี ง. C = ซี่				

สามารถบอกโน้ตบนคอกีตาร์ตำแหน่งแรกได้	จากภาพตอบคำถามข้อที่ 37 – 40 C major scale 				
	37. จากภาพหากต้องการเล่นโน้ตตัว E จะต้องใช้นิ้วใด กดสายใด และกดเฟรตใด ก. ใช้นิ้วชี้ กดสายที่ 3 เฟรตที่ 1 ข. ใช้นิ้วกลาง กดสายที่ 4 เฟรตที่ 2 ค. ใช้นิ้วนาง กดสายที่ 5 เฟรตที่ 3 ง. ไม่ใช้นิ้วใดเลย เล่นสายที่ 1				
	38. จากภาพหากต้องการเล่นโน้ตตัว D จะต้องใช้นิ้วใด กดสายใด และกดเฟรตใด ก. ใช้นิ้วชี้ กดสายที่ 2 เฟรตที่ 1 ข. ใช้นิ้วกลาง กดสายที่ 2 เฟรตที่ 2 ค. ใช้นิ้วนาง กดสายที่ 2 เฟรตที่ 3 ง. ไม่ใช้นิ้วใดเลย เล่นสายที่ 4				
	39. จากภาพหากต้องการเล่นโน้ตตัว A จะต้องใช้นิ้วใด กดสายใด และกดเฟรตใด ก. ใช้นิ้วชี้ กดสายที่ 1 เฟรตที่ 1 ข. ใช้นิ้วกลาง กดสายที่ 3 เฟรตที่ 2 ค. ใช้นิ้วนาง กดสายที่ 3 เฟรตที่ 3 ง. ไม่ใช้นิ้วใดเลย เล่นสายที่ 5				
	40. จากภาพหากต้องการเล่นโน้ตตัว F จะต้องใช้นิ้วใด กดสายใด และกดเฟรตใด ก. ใช้นิ้วชี้ กดสายที่ 2 เฟรตที่ 1 ข. ใช้นิ้วกลาง กดสายที่ 3 เฟรตที่ 2 ค. ใช้นิ้วนาง กดสายที่ 4 เฟรตที่ 3 ง. ไม่ใช้นิ้วใดเลย เล่นสายที่ 6				
	ภาคปฏิบัติ 41. ให้นักเรียนวอร์มนิ้วแบบโครมาติก ทั้งขาไปและกลับ 1 รอบ				
	ภาคปฏิบัติ				

	42. ให้นักเรียนเล่นบันไดเสียง C เมเจอร์ 1st position ทั้งขาไปและกลับ 1 รอบ				
สามารถจับคอร์ดและเล่นคอร์ดในจังหวะพื้นฐานได้	43. ข้อใดกล่าวถึงลักษณะของคอร์ดได้ถูกต้องที่สุด ก. คอร์ด คือ การเล่น C Am Dm G7 ซ้ำ 3 รอบขึ้นไป ข. คอร์ด คือ การเล่นโน้ตให้ออกมาพร้อม ๆ กันทั้งหมด ค. คอร์ด คือ การเล่นโน้ตตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไป ให้เสียงออกมาพร้อม ๆ กัน ง. คอร์ด คือ ขอบเขตของการเล่นดนตรี เพื่อป้องกันการล้าเส้นของดนตรี				
	จากภาพตอบคำถามข้อที่ 44 – 49 (I) (II) (III) 				

	 (IV)				
	44. จากภาพ (I) คีออร์ดใด ก. Am ข. Dm ค. G7 ง. C				
	45. จากภาพ (II) คีออร์ดใด ก. Am ข. Dm ค. G7 ง. C				
	46. จากภาพ (III) คีออร์ดใด ก. Am ข. Dm ค. G7 ง. C				
	47. จากภาพ (VI) คีออร์ดใด ก. Am ข. Dm ค. G7 ง. C				
	48. แนวทางเดินคอร์ดจากที่เรียนมา ข้อใดถูกต้อง ก. C / Dm / Am / G7 ข. C / Am / Dm / G7 ค. C / G7 / Am / Dm ง. C / Dm / G7 / Am				
	49. จากภาพ ตัวเลขที่อยู่ในวงกลมสีดำ 1 2 และ 3 ตัวเลขเหล่านี้บอกอะไร ก. เลขบอกเฟรต ข. เลขบอกสาย ค. เลขบอกนิ้ว				

	ง. เลขบอกลำดับการกด				
	50. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้อง ก. หมายเลข 1 ในวงกลม คือ การใช้ นิ้วกลาง ข. หมายเลข 2 ในวงกลม คือ การใช้ นิ้วนาง ค. หมายเลข 3 ในวงกลม คือ การใช้ นิ้วชี้ ง. หมายเลข 4 ในวงกลม คือ การใช้ นิ้วก้อย				
	51. การเล่นจังหวะพื้นฐานในข้อใดใช้ ทิศทางถูกต้อง ก. ลง ลง ขึ้น ขึ้น ลง ขึ้น ข. ลง ขึ้น ลง ขึ้น ลง ขึ้น ค. ลง ขึ้น ขึ้น ลง ลง ขึ้น ง. ขึ้น ลง ขึ้น ลง ลง ขึ้น				
	52. การเล่นจังหวะพื้นฐานในข้อใดใช้ ทิศทางและการเว้นจังหวะถูกต้องที่สุด ก. ข. ค. ง. 				
	ภาคปฏิบัติ 53. ให้นักเรียนเล่นคอร์ด C Am Dm G7 โดยใช้จังหวะ ลง ลง ขึ้น ขึ้น ลง ขึ้น คอร์ดละ 1 ห้องเพลง เล่นทั้งหมด 2 รอบ				
สามารถเล่นบทเพลงเบื้องต้นได้	ภาคปฏิบัติ ให้นักเรียนปฏิบัติกีตาร์โดยการอ่านและเล่นบทเพลงที่กำหนดให้				
	54. คำก่อน – UrboyTJ C / Am / Dm / G7				
	55. คนมีเสน่ห์ - บ้าง นครินทร์ C / Am / Dm / G7				
	56. ไสวาลิปภิมกัณ - ก้อง ห้วยไร่ C / Am / Dm / G7				

	57. หากต้องการค้นหาบทเพลงพร้อมคอร์ดกีตาร์ นักสามารถหาได้จากแหล่งใดต่อไปนี้ ก. www.google.com ข. www.facebook.com ค. www.chordtabs.in.th ง. www.sanook.com				
	58. หากต้องการเปลี่ยนคอร์ดให้ทันท่วงทีในขณะที่บรรเลงบทเพลง นักเรียนควรฝึกฝนอย่างไร ก. เปลี่ยนคอร์ดให้เร็วที่สุด ข. ไม่ยกนิ้วสูงจนเกินไปขณะเปลี่ยน ค. ฝึกสังเกตการหาจุดเชื่อมข้อมือ ง. ทั้งเสี่ยงจังหวะสุดท้ายก่อนเปลี่ยน				
	59. หากนักเรียนเจอคอร์ดยากในบทเพลงที่ต้องการเล่น นักเรียนควรทำอย่างไรเหมาะสมที่สุด ก. เปลี่ยนเพลงที่ต้องการเล่น ข. ฝึกฝนคอร์ดนั้นเพื่อให้เล่นได้ ค. ใช้วิธีโกงคอร์ด ตัดโน้ตบางตัวออก ง. ถูกทุกข้อ				
	60. หากนักเรียนไม่มีคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์ในการเข้าสู่แหล่งรวมคอร์ดกีตาร์บนเว็บไซต์ นักเรียนควรทำอย่างไรเหมาะสมที่สุด ก. แกะเพลงด้วยหูตัวเอง ข. ซื้อหนังสือเพลงตามท้องตลาด ค. ซื้ออุปกรณ์เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ง. ถูกทุกข้อ				

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข ต่อการพัฒนาชุดการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

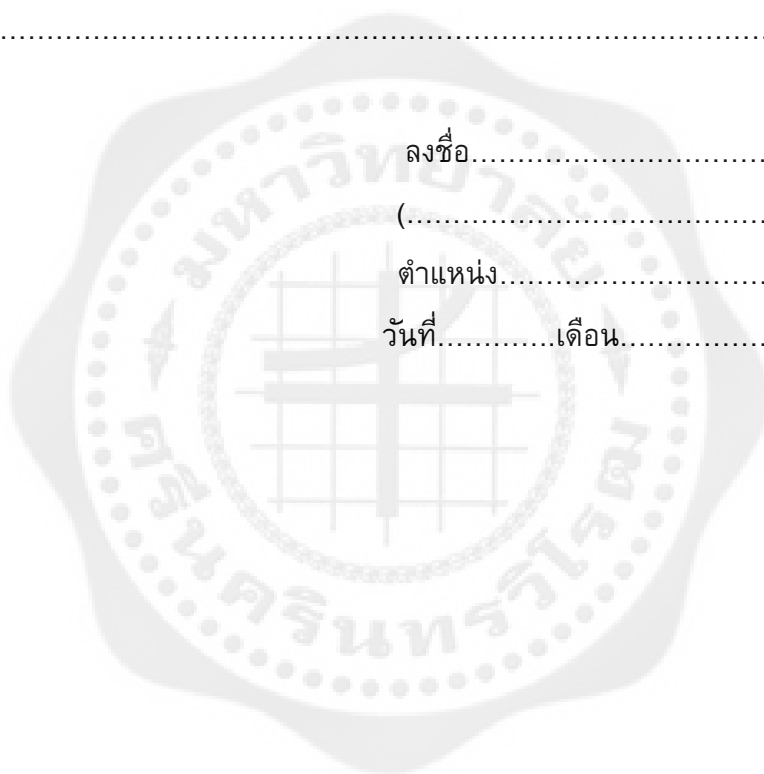
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวก ข

- รายนามผู้เชี่ยวชาญ
- ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น
- ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบทดสอบและวัตถุประสงค์การเรียนรู้

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. อาจารย์บรรดะวัน ไชแสง	อาจารย์ประจำหลักสูตรดนตรีสากล
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์มหาวิทยาลัยมหิดล
2. อาจารย์เตชา อินทากิรัต	อาจารย์ประจำหลักสูตรดนตรีสากล
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์มหาวิทยาลัยมหิดล
3. อาจารย์กิตติ เสวตกิตติกุล	อาจารย์ประจำหลักสูตรดนตรีสากล
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์มหาวิทยาลัยมหิดล

ตาราง 10 ผลวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

ข้อ	รายการข้อคำถาม	ค่าความคิดเห็น			ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	แปลผล
		ของผู้ทรงคุณวุฒิ				
		คนที่				
		1	2	3		
ด้านวัตถุประสงค์การเรียนรู้						
1.	วัตถุประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหา	4	4	5	4.33	เหมาะสมมาก
2.	มีการกำหนดพฤติกรรมที่คาดหวังไว้อย่างชัดเจน	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.	ระบุพฤติกรรมด้านทักษะกีตาร์ได้อย่างเหมาะสม	4	4	4	4.00	เหมาะสมมาก
4.	วัตถุประสงค์การเรียนรู้สามารถวัดและประเมินผลได้	4	4	5	4.33	เหมาะสมมาก
ด้านเนื้อหาการเรียนการสอน						
5.	เนื้อหาของบทเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	4.66	เหมาะสมมาก
6.	เนื้อหาของบทเรียนมีความถูกต้อง	4	4	5	4.33	เหมาะสมมาก
7.	เนื้อหาของบทเรียนมีความเหมาะสมกับเวลาในการจัดการเรียนการสอน	4	4	4	4.00	เหมาะสมมาก
8.	เนื้อหาของบทเรียนมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	4	4	5	4.33	เหมาะสมมาก
9.	กิจกรรมในแต่ละบทเรียนมีความเหมาะสม	3	5	4	3.66	เหมาะสมมาก
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน						
10.	มีการจัดเรียงลำดับกิจกรรมของการจัดการเรียนการสอนตามความยากง่ายได้อย่างเหมาะสม	4	4	5	4.33	เหมาะสมมาก

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	รายการข้อคำถาม	ค่าความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่			ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	แปลผล
		1	2	3		
11.	มีการกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความสนใจในการเรียน	3	3	3	3.00	เหมาะสมปานกลาง
12.	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน	4	4	5	4.33	เหมาะสมมาก
13.	กิจกรรมการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา	4	4	5	4.33	เหมาะสมมาก
ด้านสื่อการสอน						
14.	ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้นมีรูปแบบที่เหมาะสม	4	4	4	4.00	เหมาะสมมาก
15.	เอกสารประกอบการเรียนรู้ในชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้นมีความชัดเจน และเข้าใจง่าย	5	4	4	4.33	เหมาะสมมาก
16.	ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น มีการใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4	4	4	4.00	เหมาะสมมาก
17.	ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้นช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุได้ตรงตามวัตถุประสงค์	4	4	5	4.33	เหมาะสมมาก
ด้านการวัดและประเมินผล						
18.	แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ทั้งในด้านเนื้อหาและกิจกรรม	3	4	5	4.33	เหมาะสมมาก
19.	แบบทดสอบหลังเรียนสามารถวัดความรู้ และทักษะด้านกีตาร์ของผู้เรียนได้	4	4	5	4.33	เหมาะสมมาก

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	รายการข้อคำถาม	ค่าความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	แปลผล
		คนที่				
		1	2	3		
20.	ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สามารถนำไปใช้ได้จริง	4	4	4	4.00	เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ยรวม		3.95	4.10	4.55	4.20	เหมาะสมมาก

ตาราง 11 ผลวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบทดสอบและวัตถุประสงค์การเรียนรู้

คำถาม ข้อที่	วัตถุประสงค์ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของ			IOC	การแปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญ				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
2	1	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
3	1	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
4	2	+1	+1	0	0.66	สามารถนำไปใช้ได้
5	2	+1	+1	0	0.66	สามารถนำไปใช้ได้
6	2	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
7	2	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
8	2	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
9	2	+1	+1	0	0.66	สามารถนำไปใช้ได้
10	2	+1	+1	0	0.66	สามารถนำไปใช้ได้
11	2	+1	0	+1	0.66	สามารถนำไปใช้ได้
12	2	+1	0	+1	0.66	สามารถนำไปใช้ได้

ตาราง 11 (ต่อ)

คำถาม ข้อที่	วัตถุประสงค์ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของ			IOC	การแปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญ				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
13	2	+1	0	+1	0.66	สามารถนำไปใช้ได้
14	2	+1	0	+1	0.66	สามารถนำไปใช้ได้
15	2	+1	0	+1	0.66	สามารถนำไปใช้ได้
16	2	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
17	2	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
18	2	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
19	2	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
20	2	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
21	2	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
22	3	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
23	3	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
24	3	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
25	3	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
26	3	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
27	3	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
28	3	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
29	3	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
30	3	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
31	4	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
32	5	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
33	5	+1	0	+1	0.66	สามารถนำไปใช้ได้
34	5	+1	0	+1	0.66	สามารถนำไปใช้ได้
35	5	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้

ตาราง 11 (ต่อ)

คำถาม ข้อที่	วัตถุประสงค์ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของ			IOC	การแปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญ				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
36	5	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
37	6	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
38	6	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
39	6	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
40	6	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
41	6	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
42	6	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
43	7	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
44	7	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
45	7	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
46	7	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
47	7	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
48	7	+1	+1	0	0.66	สามารถนำไปใช้ได้
49	7	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
50	7	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
51	7	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
52	7	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
53	7	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
54	8	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
55	8	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
56	8	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
57	8	0	+1	0	0.33	ปรับปรุง / ตัดทิ้ง
58	8	+1	0	0	0.33	ปรับปรุง / ตัดทิ้ง
59	8	0	+1	0	0.33	ปรับปรุง / ตัดทิ้ง
60	8	0	0	+1	0.33	ปรับปรุง / ตัดทิ้ง

ภาคผนวก ค

- คำนำชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น
- คำแนะนำในการเรียนการสอนของชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น
- แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ / ใบความรู้ / แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้
- แบบทดสอบหลังเรียน

ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอ แซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

หลักการและเหตุผล

ดนตรีเป็นสาระสำคัญที่มุ่งเน้นพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สุนทรียของมนุษย์มาอย่างยาวนาน เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันอยู่ทุกเมื่อ มีการนำไปประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลาย ดนตรีเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งที่แยกออกมาจากศิลปะ และมีความสำคัญกับการเรียนรู้เป็นอย่างมาก ทำให้มีการบรรจุเข้าสู่หลักสูตรแกนกลางการศึกษา

ปัจจุบันการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาทั้งตอนต้นและตอนปลายจะเน้นไปทางการปฏิบัติเครื่องดนตรีเดี่ยวและกลุ่ม ครูดนตรีจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการที่จะต้องพัฒนาสื่อการสอน ชุดการสอน ใบความรู้ ใบงาน แบบฝึกหัดการปฏิบัติเครื่องดนตรีต่าง ๆ นานา เพื่อให้สามารถพัฒนาทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีของผู้เรียนให้เป็นที่ไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

ในการจัดการเรียนการสอนผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องของการปฏิบัติเครื่องดนตรีเบื้องต้น เพราะการเรียนการสอนดนตรีนั้นย่อมเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติเครื่องดนตรีอย่างแน่นนอน ผู้วิจัยได้พัฒนาชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้นขึ้นมา มีการเรียบเรียงความยากง่ายจากง่ายไปยาก ซึ่งมีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน โดยมีการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลแล้วสร้างสื่อประสมที่มีทั้งแผนการสอน ใบความรู้ แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบทดสอบหลังเรียน รวมกันเป็นชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้นที่มีคุณค่าช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการเรียนและผู้สอนเกิดความมั่นใจในการสอน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้นนี้ จะเป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยลดปัญหาการเรียนการสอนดนตรีลงได้ อีกทั้งยังเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการปฏิบัติกีตาร์ให้ดียิ่งขึ้น

เป้าหมาย

ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้นนี้ พัฒนาขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการเรียนการสอนวิชาดนตรี เรื่องการปฏิบัติเครื่องดนตรีเดี่ยว (กีตาร์) โดยมุ่งเน้นการเรียนรู้เกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกีตาร์ การวอร์มนิ้ว การเล่นบันไดเสียงเมเจอร์ในตำแหน่งแรก การเล่นคอร์ดและจังหวะเบื้องต้น และการเล่นบทเพลงเบื้องต้น เพื่อนำมาใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอนรายวิชาดนตรี ระดับชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 6 คาบ (คาบละ 50 นาที) ซึ่งผู้สอนสามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

จุดประสงค์ทั่วไป

1. เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนดนตรีระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาและทักษะการปฏิบัติกีตาร์เบื้องต้น
3. เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของดนตรี

จุดประสงค์เฉพาะ

1. สามารถบอกประเภทของกีตาร์ได้
2. สามารถบอกลักษณะและส่วนประกอบของกีตาร์ได้
3. สามารถบอกวิธีการดูแลรักษากีตาร์ได้
4. รู้และเข้าใจทฤษฎีเบื้องต้น (ระดับเสียง จังหวะ และบันไดเสียง)
5. สามารถบอกโน้ตบนคอกีตาร์ตำแหน่งแรกได้
6. รู้ประโยชน์จากการวอร์มนิ้วก่อนเล่นกีตาร์
7. สามารถจับคอร์ดและเล่นคอร์ดในจังหวะพื้นฐานได้
8. สามารถเล่นบทเพลงเบื้องต้นได้

คำแนะนำในการเรียน

ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

คู่มือครู

ชุดการสอนนี้เหมาะสำหรับผู้เรียนที่ไม่มีพื้นฐานการปฏิบัติกีตาร์มาก่อน สามารถใช้ใบความรู้และแบบฝึกหัดเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ตามเป้าหมายในแต่ละแผนการสอน ระยะเวลา 6 คาบ (คาบละ 50 นาที) โดยแบ่งเป็นการสอนจำนวน 5 คาบ และการทดสอบหลังเรียนอีก 1 คาบ

การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

1. ขั้นเตรียมการสอน ครูผู้สอนศึกษารายละเอียดดังนี้
 - 1.1 ศึกษาโครงสร้าง จุดประสงค์การเรียนรู้ให้เข้าใจอย่างละเอียด
 - 1.2 ศึกษาแผนการสอน การดำเนินกิจกรรม และใช้เวลาในการเรียนการสอน
 - 1.3 ตรวจสอบเอกสารประกอบการสอน ใบความรู้ สื่อการสอน และเครื่องดนตรีให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน
 - 1.4 ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีพื้นฐานการปฏิบัติกีตาร์เบื้องต้น
2. ขั้นดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 2.1 ครูแจกใบความรู้ให้นักเรียนได้ศึกษา
 - 2.2 ครูอธิบายและสาธิตเกี่ยวกับความรู้ทั้งหมดในใบความรู้
 - 2.3 ครูควรเตรียมความรู้ในเนื้อหาเป็นอย่างดี และสามารถแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที
 - 2.4 ครูผู้สอนสามารถอธิบายเพิ่มเติมในเรื่องที่เห็นสมควรตามใบความรู้
3. การประเมินผล
 - 3.1 ครูผู้สอนใช้แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ เพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาทั้งหมดหลังจากที่สอนหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ จบ แบบทดสอบจะมีทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ
 - 3.2 ครูผู้สอนประเมินผลแบบทดสอบหลังเรียนหลังจากที่ได้สอนครบทุกหน่วยการเรียนรู้แล้ว และแจ้งให้นักเรียนทราบถึงผลงานของนักเรียน

คู่มือนักเรียน

1. ศึกษาขั้นตอน การปฏิบัติกิจกรรมจากใบความรู้ให้เข้าใจ ถ้ามีปัญหาหรือข้อสงสัยประการใดให้ซักถามครูผู้สอนทันที
2. ฟังคำอธิบาย และการสาธิตของครูผู้สอนอย่างตั้งใจ พร้อมทั้งฝึกปฏิบัติตามคำสั่ง หลังจากการสาธิตเสร็จสิ้นแล้ว
3. ศึกษาเอกสารใบความรู้ประกอบการสอน แล้วปฏิบัติตามกิจกรรมต่าง ๆ ตามใบความรู้ที่กำหนดไว้
4. ศึกษารายการประเมินผลให้ชัดเจน หากมีข้อสงสัยให้ถามผู้สอนได้ทันที
5. ผู้เรียนควรศึกษาบทวนและฝึกปฏิบัติซ้ำจนเกิดทักษะและความชำนาญ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกีตาร์

สาระสำคัญ

กีตาร์ (Guitar) จัดเป็นเครื่องดนตรีสากลประเภท เครื่องสาย (String instrument) มีสายจำนวน 6 สาย และเฟรตจำนวนมาก ขึ้นอยู่กับประเภทของกีตาร์ สามารถบรรเลงบทเพลงได้หลากหลายรูปแบบ พกพาสะดวก ดูแลรักษาได้ง่าย อีกทั้งมีราคาไม่แพง ทำให้ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย

จุดประสงค์

1. สามารถบอกประเภทของกีตาร์ได้
2. สามารถบอกลักษณะและส่วนประกอบของกีตาร์ได้
3. สามารถบอกวิธีการดูแลรักษากีตาร์ได้

เนื้อหา

1. ประเภทของกีตาร์
2. ลักษณะและส่วนประกอบของกีตาร์
3. วิธีการดูแลรักษากีตาร์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูบรรเลงกีตาร์ให้นักเรียนฟัง โดยบรรเลงด้วยการตีคอร์ด 4 คอร์ดมาตรฐาน เช่น C Am Dm G7 เป็นต้น และฟังเกอร์สไตล์บนคอร์ดที่กล่าวมา แล้วให้นักเรียนบอกความรู้สึกของเสียงที่ได้ยินว่าเป็นอย่างไร มีความไพเราะหรือไม่ มีความแตกต่างจากเครื่องดนตรีประเภทอื่นที่นักเรียนรู้จักหรือเคยได้ฟังหรือไม่

ขั้นสอน

2. ครูอธิบายประเภทของกีตาร์ ให้นักเรียนฟังพอสังเขป โดยเนื้อหาที่ใช้จะมีกีตาร์อยู่ทั้งหมด 3 ประเภท คือ กีตาร์คลาสสิก กีตาร์โปร่ง และกีตาร์ไฟฟ้า นักเรียนสามารถดูรูปภาพประกอบได้ตามใบความรู้

3. ครูอธิบายลักษณะและส่วนประกอบต่าง ๆ ของกีตาร์แต่ละประเภทตามเนื้อหาในใบความรู้

4. ครูให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าวิธีการดูแลรักษากีตาร์ด้วยตนเองจากใบความรู้

5. ครูสุ่มถามคำถามกับนักเรียนในเรื่องประเภทของกีตาร์ ลักษณะและส่วนประกอบของกีตาร์ และวิธีการดูแลรักษากีตาร์

ขั้นสรุป

6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับประเภทของกีตาร์ ลักษณะและส่วนประกอบของกีตาร์ และวิธีการดูแลรักษากีตาร์

7. นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เป็นรายบุคคล

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 1
2. กีตาร์โปร่ง หรือกีตาร์ประเภทอื่น เช่น กีตาร์คลาสสิก กีตาร์ไฟฟ้า เป็นต้น

การประเมินผล

- ทำแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกีตาร์ เป็นรายบุคคล โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนในการทำแบบทดสอบปรนัยคือ ตอบถูก 1 ข้อ ได้ 1 คะแนน และคะแนนรวมทั้งหมดต้องไม่ต่ำกว่า 15 คะแนน

ใบความรู้ที่ 1

ประเภท ลักษณะและส่วนประกอบของกีตาร์ และวิธีการดูแลรักษากีตาร์

ประเภทของกีตาร์

กีตาร์ในอดีตจนถึงปัจจุบันมีหลากหลายประเภท ในใบงานนี้จะนำเสนอเพียง 3 ประเภทหลัก ๆ ที่นิยมใช้กันในปัจจุบัน ได้แก่

1. กีตาร์คลาสสิก (Classical)

กีตาร์สายไนลอน นิยมเล่นเพลงบรรเลง แบบ Single Note (Finger-Picking) ดังนั้นคอกีตาร์คลาสสิกจึงมีความกว้างกว่ากีตาร์ไซต์มาตรฐานทั่วไป

2. กีตาร์โปร่ง (Acoustic)

กีตาร์โปร่งสายเหล็กต่างจากกีตาร์คลาสสิกอยู่หลายประการ เช่น วิธีการเล่น สายกีตาร์ที่ใช้ โครงสร้างภายในตัวกีตาร์ เหล็กตามคอ เพื่อปรับแต่งองศาคอได้ เนื่องจากแรงดึงของสายกีตาร์มีมาก อาจจะทำให้องศาเปลี่ยนได้ ผู้เล่นจึงสามารถปรับแต่งองศาได้ตามความชอบ กีตาร์โปร่งสายเหล็ก ถูกสร้างมานานกว่า 180 ปี หลังจากกีตาร์สายไนลอน เนื่องจากในวงดนตรี มีเครื่องดนตรีชนิดอื่น ๆ เข้ามาเล่นด้วย และประกอบกับสไตล์เพลงมีความหลากหลายมากขึ้น ผู้เล่นจึงต้องการกีตาร์ที่มีเสียงดัง และกังวานมากขึ้นเพื่อที่จะสามารถใช้ร่วมเล่นกับเครื่องดนตรีประเภทอื่น ๆ ดังนั้น กีตาร์โปร่งสายเหล็กจึงมีเอกลักษณ์ที่เสียงดังกังวาน กีตาร์โปร่งสายเหล็กสามารถเล่นเพลงได้กว้างและหลากหลายรูปแบบ เช่น Pop, Folk, Finger-style, Jazz, Blues เป็นต้น กีตาร์โปร่งที่ดีจะต้องให้เสียงที่ดัง กังวาน มีความ Balance ของทุก ๆ ย่านเสียง ทุก ๆ สายกีตาร์ต้อง Balance หรือสมดุลกัน

3. กีตาร์ไฟฟ้า (Solid / Electric Guitar)

ลำตัวมีลักษณะตัน (Solid) ไม่มีการเจาะช่องในลำตัว (Sound whole) กีตาร์เหมือนอย่างกีตาร์โปร่ง หรือ อะคู-स्टิกกีตาร์ แต่บริเวณลำตัวจะมีตัวรับสัญญาณแรงสั่นสะเทือนของสายกีตาร์ (Pick Up) ขณะที่ดีด เพื่อส่งต่อไปยังเครื่องขยายเสียง (Amplifier) ต่อไป โดยทั่วไป ตัวรับสัญญาณจะมี 2 ประเภท คือ ตัวรับสัญญาณแบบแถวเดี่ยวที่เรียกว่า Single Coil และแบบแถวคู่ที่เรียกว่า Humbucker

กีตาร์คลาสสิก¹

กีตาร์โปร่ง²

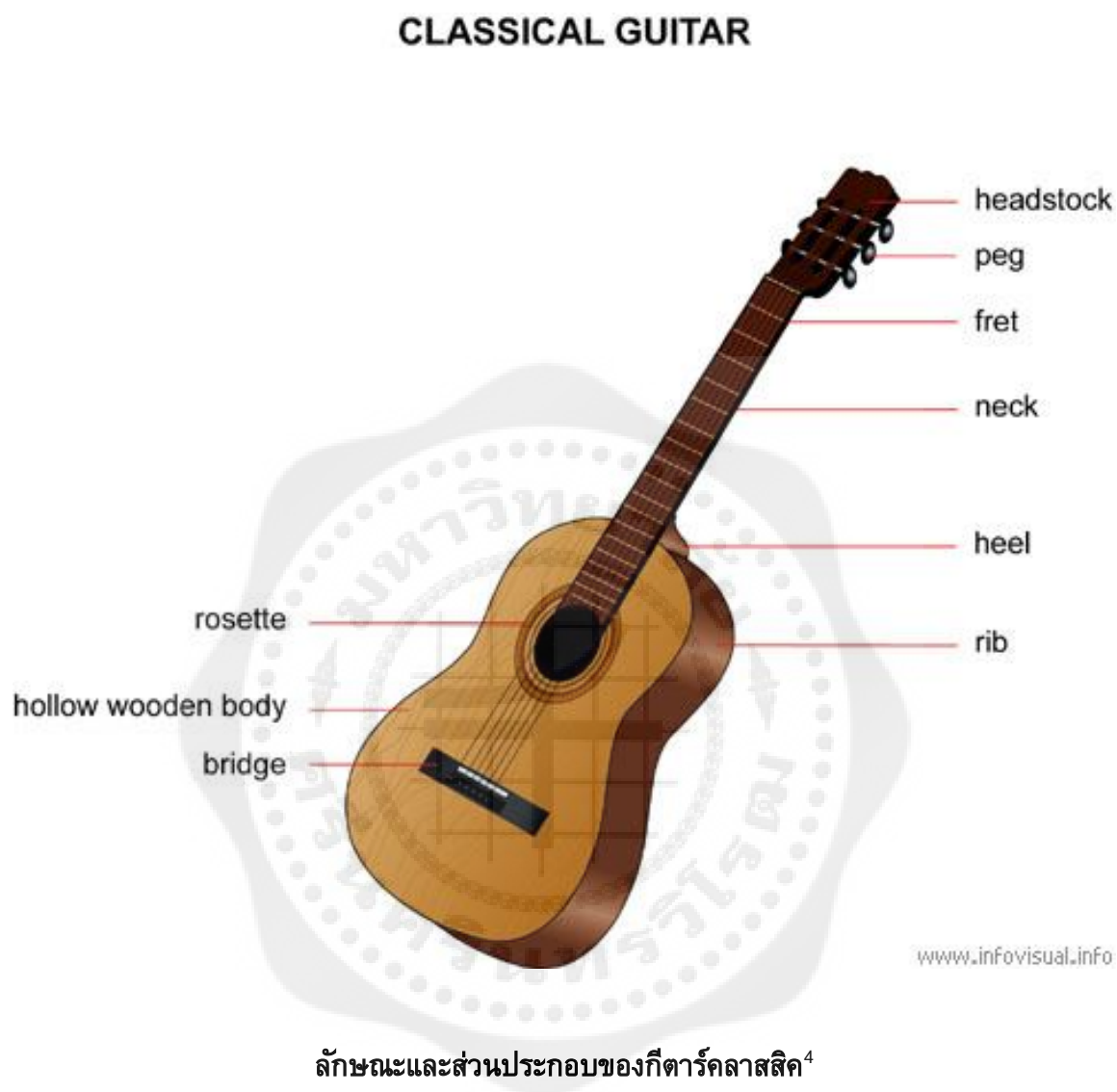
กีตาร์ไฟฟ้า³

¹ภาพกีตาร์คลาสสิก ที่มา <https://anan21.files.wordpress.com/2013/03/gcp-1.jpg> สืบค้นเมื่อ 18 มกราคม 2560

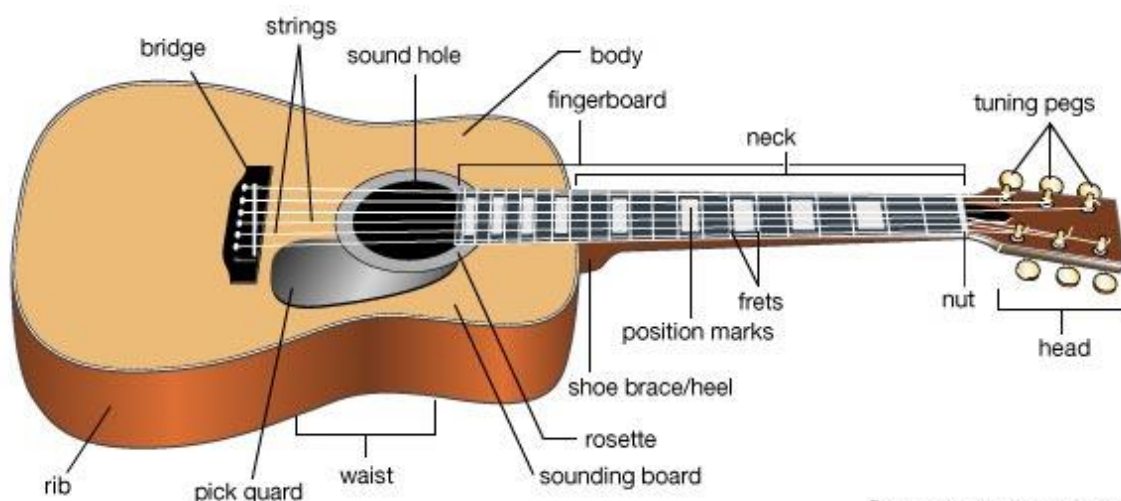
²ภาพกีตาร์โปร่ง ที่มา http://www.clipmass.com/thumb/350/1_349201.jpg สืบค้นเมื่อ 18 มกราคม 2560

³ภาพกีตาร์ไฟฟ้า ที่มา http://img.tarad.com/shop/c/chenmusic/img-lib/spd_20140329191818_b.jpg สืบค้นเมื่อ 18 มกราคม 2560

ลักษณะและส่วนประกอบของกีตาร์

Headstock	คือ ส่วนหัวของกีตาร์
Peck	คือ ลูกบิดใช้เพื่อปรับความหย่อนตึงของสาย (ตึงสายหรือตึงเสียง)
Fret	คือ แท่งเหล็กที่ฝังไว้อยู่บนคอกีตาร์เพื่อแบ่งช่องคลื่นความถี่เสียง
Neck	คือ ส่วนคอของกีตาร์
Rosette	คือ ลายรอบช่องเสียง เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของกีตาร์คลาสสิก/โปร่ง
Body	คือ ส่วนลำตัวของกีตาร์
Bridge	คือ สะพานสาย ใช้เพื่อขึงสายให้ตึง

© 2006 Merriam-Webster, Inc.

ลักษณะและส่วนประกอบของกีตาร์โปร่ง⁵

Head	คือ ส่วนหัวของกีตาร์
Tuning Pegs	คือ ลูกบิดใช้เพื่อปรับความหย่อนตึงของสาย (ตึงสายหรือตึงเสียง)
Nut	คือ ส่วนควบคุมทิศทางและรองสายกีตาร์ ให้มีระยะห่างแต่ละสายเท่ากัน
Neck	คือ ส่วนคอของกีตาร์
Frets	คือ แท่งเหล็กที่ฝังไว้อยู่บนคอกีตาร์เพื่อแบ่งช่องคลื่นความถี่เสียง
Position Marks	คือ จุดหรือเครื่องหมายบอกตำแหน่งของเฟรต
Shoe/Heel	คือ ข้อต่อระหว่างคอและลำตัว
Fingerboard	คือ แผ่นไม้ที่ประกบลงบนคอกีตาร์ เป็นส่วนหน้าของคอกีตาร์
Body	คือ ส่วนลำตัวของกีตาร์
Rosette	คือ ลายรอบช่องเสียง เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของกีตาร์คลาสสิก/โปร่ง
Sound Hole	คือ ช่องเสียง
Sounding B.	คือ แผ่นไม้ที่ประกบลงบนลำตัวกีตาร์ เป็นส่วนหน้าของลำตัว
Rib	คือ ส่วนของลำตัวที่นูนออก
Waist	คือ ส่วนของลำตัวที่เว้าเข้าไป ทำให้ตั้งไวบนหน้าขาได้พอดี
Pick Guard	คือ แผ่นป้องกันการขีดข่วนของปิ๊กกีตาร์
Strings	คือ สายกีตาร์
Bridge	คือ สะพานสาย ใช้เพื่อขึงสายให้ตึง

ลักษณะและส่วนประกอบของกีตาร์ไฟฟ้า⁶

Pickups

คือ ตัวรับสัญญาณหรือแปลงสัญญาณการสั่นสายให้เป็นเสียง

Tremolo

คือ คันโยก ใช้เพื่อยกให้สายตึงหย่อนตามต้องการ

Pickup Switch

คือ สวิตช์เลือก Pickups เพื่อเลือกใช้ตัวรับสัญญาณตัวใดบนกีตาร์

Volume & Tone Controls

คือ ส่วนควบคุมความดัง-เบา แหลม-ทุ้ม

⁴ภาพลักษณะและส่วนประกอบของกีตาร์คลาสสิก ที่มา <http://www.guitarthai.com/picpost/lessonpost/Q77.jpg> สืบค้นเมื่อ 18 มกราคม 2560

⁵ภาพลักษณะและส่วนประกอบของกีตาร์โปร่ง ที่มา

<http://content.answcdn.com/main/content/img/BritannicaConcise/images/72170.jpg> สืบค้นเมื่อ 18 มกราคม 2560

⁶ภาพลักษณะและส่วนประกอบของกีตาร์ไฟฟ้า ที่มา [http://](http://3.bp.blogspot.com/_cGORVdPLSpQ/TEO2j0JCPAI/AAAAAAAAAEs/-n5_pyGikwc/s1600/images_electric-guitar-parts.jpg)

3.bp.blogspot.com/_cGORVdPLSpQ/TEO2j0JCPAI/AAAAAAAAAEs/-n5_pyGikwc/s1600/images_electric-guitar-parts.jpg สืบค้นเมื่อ 18 มกราคม 2560

การดูแลรักษากีตาร์

การดูแลรักษากีตาร์ ถือเป็นสิ่งสำคัญที่ควรปฏิบัติ เพราะจะทำให้กีตาร์ของเรามีเสียงที่ดีตลอดไป โดยวิธีการดูแลรักษากีตาร์นั้นมีการดังนี้

1. ทำความสะอาดกีตาร์ทุกครั้งหลังเล่นเสร็จ เพราะขณะที่เราเล่น จะมีคราบเหงื่อติดอยู่ ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อตัวกีตาร์ (Body) และฟิงเกอร์บอร์ด (Fingerboard) ได้ โดยเฉพาะในส่วนของฟิงเกอร์บอร์ด (Fingerboard) ที่เราใช้นิ้วกดสายกีตาร์จะเกิดสนิมได้ง่าย วิธีการทำความสะอาดคือใช้ผ้าแห้งสำหรับเช็ดเครื่องดนตรีควบคู่กับนํ้ายาทำความสะอาดกีตาร์โดยเฉพาะ เพื่อรักษาเนื้อไม้ให้อยู่ในสภาพดี แข็งแรง

2. หลังจากทำความสะอาดเรียบร้อยแล้ว กีตาร์ควรเก็บไว้ในที่ปลอดภัย บรรจุกีตาร์ลงในกล่องเก็บกีตาร์หรือกระเป๋าใส่กีตาร์ให้เรียบร้อย เพื่อป้องกันการเกิดรอยขีดข่วนบนกีตาร์ แล้วนำใส่ไว้ในตู้เก็บของหรือซิดก่าแพงห้อง ไม่ควรเก็บไวบนที่สูงเพราะอาจทำให้กีตาร์ตกหล่นลงมาและเกิดความเสียหายได้ และควรเก็บในอุณหภูมิห้อง ห้ามเก็บในที่ร้อนหรือชื้น จะทำให้กีตาร์เกิดความเสียหายได้

3. ควรผ่อนสายกีตาร์ให้หย่อนหลังจากเล่นเสร็จ เพื่อเป็นการถนอมสายกีตาร์ คอกีตาร์ และลูกบิด

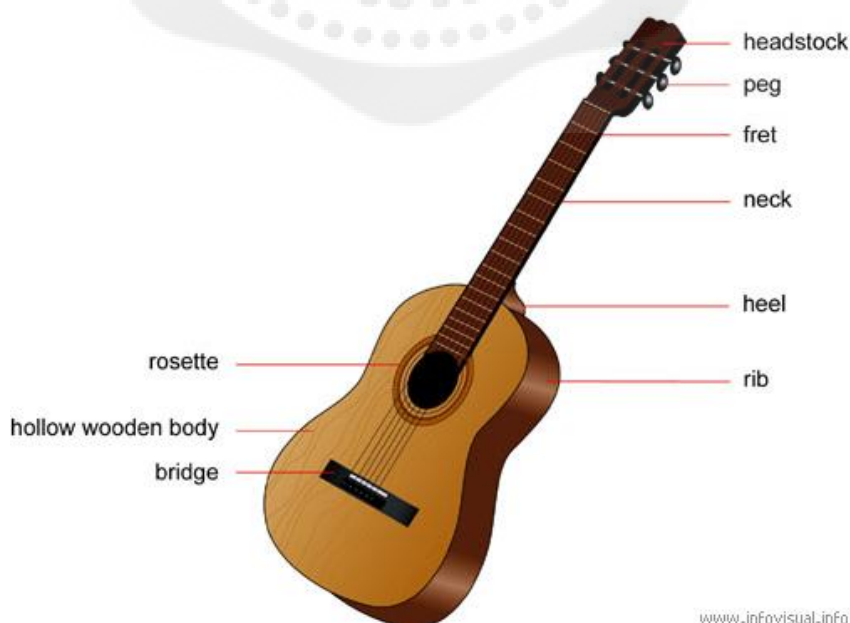
แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกีตาร์

คำชี้แจง จงทำเครื่องหมาย ✕ หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว (30 คะแนน)

1. ข้อใดกล่าวถึง *กีตาร์คลาสสิก* ได้ถูกต้องที่สุด
 - ก. ใช้สายเหล็ก คอกกว้าง ลำตัวตัน ข. ใช้สายเหล็ก คอแคบ ลำตัวโปร่ง
 - ค. ใช้สายไนลอน คอกกว้าง ลำตัวโปร่ง ง. ใช้สายไนลอน คอแคบ ลำตัวโปร่ง
2. ข้อใดกล่าวถึง *กีตาร์โปร่ง* ได้ถูกต้องที่สุด
 - ก. ใช้สายเหล็ก คอกกว้าง ลำตัวตัน ข. ใช้สายเหล็ก คอแคบ ลำตัวโปร่ง
 - ค. ใช้สายไนลอน คอกกว้าง ลำตัวโปร่ง ง. ใช้สายไนลอน คอแคบ ลำตัวโปร่ง
3. ข้อใดกล่าวถึง *กีตาร์ไฟฟ้า* ได้ถูกต้องที่สุด
 - ก. สามสายล่างเป็นสายไนลอน
 - ข. นิยมใช้บรรเลงแบบ Single Note
 - ค. มีการเจาะรูกลางลำตัว เสียงก้องกังวาน
 - ง. ไม่มีการเจาะรู ใช้ Pick Up รับสัญญาณเพื่อขยายเสียง

จากภาพตอบคำถามข้อที่ 4 – 8

4. กีตาร์ที่ปรากฏอยู่ในภาพนั้น เป็นกีตาร์อะไร

ก. กีตาร์อคูสติค

ข. กีตาร์โปร่ง

ค. กีตาร์คลาสสิก

ง. กีตาร์โฟล์ค

5. สาย (Strings) ที่ใช้กับกีตาร์ประเภทนี้ เป็นสายแบบใด

ก. สายเหล็ก

ข. สายลวด

ค. สายไนลอน

ง. สายแพลตวาวล์

6. จากภาพ Rosette คืออะไร

ก. ข้อต่อระหว่างคอและลำตัว

ข. ส่วนของลำตัวที่นูนออก

ค. แผ่นป้องกันการขีดข่วนของบีกกีตาร์

ง. ลายรอบช่องเสียง เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของกีตาร์คลาสสิก/โปร่ง

7. จากภาพ Heel คืออะไร

ก. ข้อต่อระหว่างคอและลำตัว

ข. สะพานสาย ใช้เพื่อขึงสายให้ตึง

ค. แผ่นป้องกันการขีดข่วนของบีกกีตาร์

ง. ลายรอบช่องเสียง เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของกีตาร์คลาสสิก/โปร่ง

8. จากภาพ Bridge คืออะไร

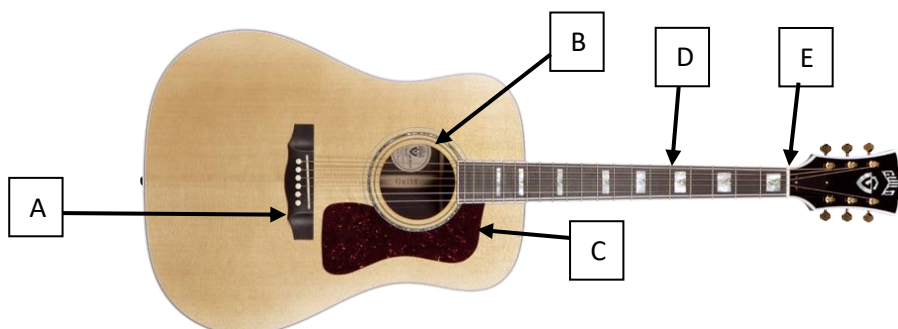
ก. ข้อต่อระหว่างคอและลำตัว

ข. ส่วนของลำตัวที่นูนออก

ค. สะพานสาย ใช้เพื่อขึงสายให้ตึง

ง. ลายรอบช่องเสียง เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของกีตาร์คลาสสิก/โปร่ง

จากภาพตอบคำถามข้อที่ 9 – 15

9. กีตาร์ที่ปรากฏอยู่ในภาพนั้น เป็นกีตาร์อะไร

ก. กีตาร์โปร่งไฟฟ้า

ข. กีตาร์โปร่ง

ค. กีตาร์คลาสสิก

ง. กีตาร์ลาล่า

10. สาย (Strings) ที่ใช้กับกีตาร์ประเภทนี้ เป็นสายแบบใด

ก. สายเหล็ก

ข. สายลวด

ค. สายไนลอน

ง. สายแฟลตวาวล์

11. จุด A คือส่วนใดของกีตาร์

ก. Sound Hole

ข. Nut

ค. Bridge

ง. Pick Guard

12. จุด B คือส่วนใดของกีตาร์

ก. Sound Hole

ข. Fret

ค. Bridge

ง. Pick Guard

13. จุด C คือส่วนใดของกีตาร์

ก. Neck

ข. Nut

ค. Rosette

ง. Pick Guard

14. จุด D คือส่วนใดของกีตาร์

ก. Body

ข. Fret

ค. Bridge

ง. Nut

15. จุด E คือส่วนใดของกีตาร์

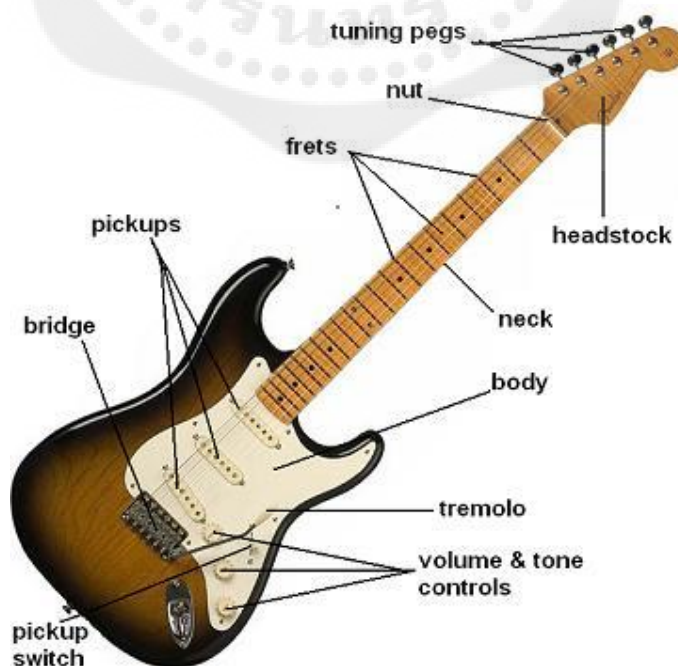
ก. Body

ข. Nut

ค. Rosette

ง. Head

จากภาพตอบคำถามข้อที่ 16 – 21

16. กีตาร์ที่ปรากฏอยู่ในภาพนั้น เป็นกีตาร์อะไร

- ก. กีตาร์อคูสติค
- ข. กีตาร์โปร่ง
- ค. กีตาร์โปร่งไฟฟ้า
- ง. กีตาร์ไฟฟ้า

17. สาย (Strings) ที่ใช้กับกีตาร์ประเภทนี้ เป็นสายแบบใด

- ก. สายเหล็ก
- ข. สายลวด
- ค. สายไนลอน
- ง. สายแพลตวาวล์

18. จากภาพ Tremolo คืออะไร

- ก. ส่วนควบคุมความตึง-เบา แหลม-หุ้ม
- ข. คันโยก ใช้เพื่อโยกให้สายตึงหย่อนตามต้องการ
- ค. ตัวรับสัญญาณหรือแปลงสัญญาณการสั่นสายให้เป็นเสียง
- ง. สวิตช์เลือก Pickups เพื่อเลือกใช้ตัวรับสัญญาณตัวใดบนกีตาร์

19. จากภาพ Pickups คืออะไร

- ก. ส่วนควบคุมความตึง-เบา แหลม-หุ้ม
- ข. คันโยก ใช้เพื่อโยกให้สายตึงหย่อนตามต้องการ
- ค. ตัวรับสัญญาณหรือแปลงสัญญาณการสั่นสายให้เป็นเสียง
- ง. สวิตช์เลือก Pickups เพื่อเลือกใช้ตัวรับสัญญาณตัวใดบนกีตาร์

20. จากภาพ Pickups Switch คืออะไร

- ก. ส่วนควบคุมความตึง-เบา แหลม-หุ้ม
- ข. คันโยก ใช้เพื่อโยกให้สายตึงหย่อนตามต้องการ
- ค. ตัวรับสัญญาณหรือแปลงสัญญาณการสั่นสายให้เป็นเสียง
- ง. สวิตช์เลือก Pickups เพื่อเลือกใช้ตัวรับสัญญาณตัวใดบนกีตาร์

21. จากภาพ Volume & Tone Controls คืออะไร

- ก. ส่วนควบคุมความตึง-เบา แหลม-หุ้ม
- ข. คันโยก ใช้เพื่อโยกให้สายตึงหย่อนตามต้องการ
- ค. ตัวรับสัญญาณหรือแปลงสัญญาณการสั่นสายให้เป็นเสียง
- ง. สวิตช์เลือก Pickups เพื่อเลือกใช้ตัวรับสัญญาณตัวใดบนกีตาร์

22. หลังจากเล่นกีตาร์เสร็จควรทำความสะอาดกีตาร์ด้วยวิธีใด

- ก. ใช้ผ้าชุบน้ำบิดหมาดเช็ดทั่วลำตัวและสายกีตาร์
- ข. ใช้ผ้าแห้งเช็ดคราบเหงื่อที่ติดตามลำตัวและสายกีตาร์
- ค. ใช้กระดาษทิชชูเช็ดตามซอกเล็ก ๆ ที่ผ้าไม่สามารถเข้าถึง
- ง. ใช้แปรงสีฟันปัดฝุ่นให้สะอาดแล้วเช็ดด้วยผ้าชุบน้ำบิดหมาด

23. ข้อใดกล่าวถึงวิธีการเก็บกีตาร์หลังจากเล่นเสร็จได้ถูกต้องที่สุด

- ก. เก็บใส่กล่องไว้บนที่สูงให้ปลอดภัยจากมือเด็ก
- ข. เก็บใส่ตู้แบบตั้งตรงเพื่อให้สะดวกต่อการหยิบเล่นครั้งต่อไป
- ค. เก็บใส่กล่องหรือถุงสำหรับกีตาร์แล้วไว้ในกระโปรงท้ายรถยนต์
- ง. เก็บใส่กล่องหรือถุงสำหรับกีตาร์ ไม่ไว้ในที่สูงจนเกินไป และไว้ในที่อุณหภูมิปกติ

24. ข้อใดกล่าวถึงประโยชน์ของการหย่อนสายกีตาร์ เมื่อไม่ได้เล่นกีตาร์นาน ๆ

- ก. เพื่อให้กีตาร์มีเสียงที่ดีและไพเราะ
- ข. เพื่อให้สายกีตาร์ไม่ขึ้นสนิมเร็วเกินไป
- ค. เพื่อป้องกันคอกีตาร์งอจากสายกีตาร์ที่ขึงตึง
- ง. เป็นการถนอมสายกีตาร์เพื่อยืดอายุการใช้งาน

ให้นักเรียนเลือกตอบว่าเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ในคำถามข้อที่ 25 – 30

ก. เหมาะสม

ข. ไม่เหมาะสม

25. นายเอ ใช้น้ำมันรอนสัน (น้ำมันเติมไฟแช็ก) เทใส่ผ้าเล็กน้อยแล้วเช็ดทั่วลำตัวกีตาร์

26. นายบี ใช้ผ้าชุบน้ำบิดหมาด เช็ดไปที่สายกีตาร์ทั้งหมด แล้วนำกีตาร์ไปตากแดด

27. นายซี มีกีตาร์อยู่ในกระโปรงท้ายรถยนต์ แต่ทว่ารถยนต์นั้นจอดตากแดดอยู่กลางลาดจอดรถ

28. นายดี เมื่อเล่นกีตาร์เสร็จแล้ว เช็ดด้วยผ้าแห้ง แล้วนำกีตาร์เก็บใส่กล่องกีตาร์เรียบร้อย

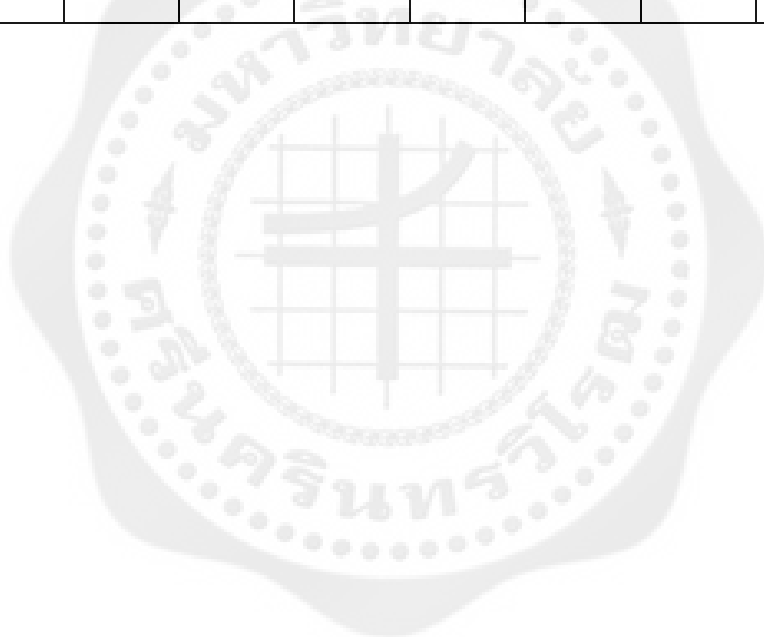
29. นายอี กำลังจะไปต่างประเทศ 1 ปี จึงปลดสายให้หย่อนทั้งหมดเพื่อถนอมสายกีตาร์

30. นายเอฟ หลังเล่นกีตาร์เสร็จ ได้เก็บกีตาร์โดยนำกีตาร์ไปพึ่งไว้ข้างกำแพงห้อง

เฉลยแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 1
เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกีตาร์

.....

1. ค	2. ข	3. ง	4. ค	5. ค	6. ง	7. ก	8. ค	9. ข	10. ก
11. ค	12. ก	13. ง	14. ข	15. ข	16. ง	17. ก	18. ข	19. ค	20. ง
21. ก	22. ข	23. ง	24. ง	25. ข	26. ข	27. ข	28. ก	29. ก	30. ข

แบบบันทึกผลการประเมินแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 1
เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกีตาร์

.....

ลำดับที่	ชื่อ – นามสกุล	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ตอบได้	หมายเหตุ
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง การวอร์มนิ้วและการเล่นบันไดเสียง

สาระสำคัญ

ก่อนเริ่มเล่นกีตาร์อย่างจริงจัง จำเป็นต้องมีการวอร์มนิ้วอุ่นเครื่องก่อน เพื่อลดอาการบาดเจ็บจากการเล่นกีตาร์ อย่างนักกีฬาก่อนที่จะเล่นกีฬาก็จำเป็นต้องมีการวอร์มร่างกายก่อน นักดนตรีก็เช่นกัน ดังนั้นเพื่อให้การวอร์มนิ้วมีประสิทธิภาพจะต้องมีรูปแบบการวอร์มนิ้วที่หลากหลาย ทั้งการวอร์มนิ้วแบบโครมาติกและบันไดเสียงเมเจอร์ เพื่อลดการบาดเจ็บจากการเล่นกีตาร์ และสร้างความแข็งแรงของนิ้วมือ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่ดีในการเล่นดนตรี

จุดประสงค์

1. รู้วิธีการและประโยชน์จากการวอร์มนิ้วก่อนเล่นกีตาร์
2. รู้และเข้าใจทฤษฎีดนตรีเบื้องต้น (ระดับเสียง จังหวะ และบันไดเสียง)
3. สามารถบอกโน้ตบนคอกีตาร์ตำแหน่งแรกได้

เนื้อหา

1. การวอร์มนิ้วแบบโครมาติก และบันไดเสียง C เมเจอร์
2. ทฤษฎีดนตรีเบื้องต้น (ระดับเสียง จังหวะ และบันไดเสียงเมเจอร์)
3. โน้ตบนคอกีตาร์ 1st Position (Open Strings Form)

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูวอร์มนิ้วแบบโครมาติกและแบบบันไดเสียง C เมเจอร์ให้นักเรียนฟัง พร้อมทั้งร้องเป็นโน้ตในระบบ โซ-ฟา ออกมาด้วย เพื่อสร้างบรรยากาศในความเป็นห้องเรียนดนตรี แล้วตั้งคำถามท้าทาย เช่น ทำไมเราจึงต้องวอร์มนิ้วก่อนการเล่นกีตาร์ ทำไมนักฟุตบอลต้องวิ่งรอบสนามก่อนลงสนามจริง ทำไมนักว่ายน้ำต้องยืดเส้นสายก่อนการแข่งขันว่ายน้ำ เป็นต้น

ขั้นสอน

2. ครูอธิบายความสำคัญของการวอร์มนิ้วให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนศึกษาตามใบความรู้

3. ครูอธิบายวิธีการอ่านโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น โดยมีขอบเขตตั้งแต่โน้ต Middle-C จนถึง C อีกช่วงเสียงหนึ่ง ทั้งหมด 8 ตัวโน้ต บนกุญแจซอล ทั้งหมดนี้คือบันไดเสียง C เมเจอร์

4. ครูแจกสายแท่งแผนผังคอกีตาร์ 3 เฟรตแรกให้นักเรียน และให้นักเรียนเขียนโน้ตลงบนแผนผังกีตาร์ ประกอบไปด้วยโน้ต 8 ตัว C – D – E – F – G – A – B – C (มีตัวอย่าง) แล้วให้นักเรียนเก็บไว้ที่ตนเองก่อน

5. ครูเขียนโน้ตตัวดำ 4 ตัวลงบนกระดานผังซ้าย และเขียนโน้ตเข้บิตหนึ่งชั้น 8 ตัวพร้อมรวมหาให้เรียบร้อย ลงบนกระดานผังขวา จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันปรบมือตามค่าโน้ตทั้งสองผังพร้อมกัน

6. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มโดยการจับคู่ 2 คน ร่วมกันฝึกการวอร์มนิ้วแบบโครมาติก (ครูอธิบายเพิ่มเติม การเล่นโครมาติกคือการเล่นโน้ตที่มีระยะห่างแต่ละโน้ตเพียงครึ่งเสียง โดยการเล่นคือเล่นทุกนิ้ว บนเฟรต 4 เฟรต ทั้ง 6 สาย บนคอกีตาร์) เป็นค่าโน้ตตัวดำ และค่าโน้ตเข้บิตหนึ่งชั้น โดยมีครูสาธิตให้ดูก่อน แล้วให้นักเรียนเล่นเอง ส่วนครูคอยให้คำปรึกษาเมื่อนักเรียนเกิดปัญหา

7. ให้นักเรียนใช้กลุ่มเดิม หยิบสายแท่งแผนผังบันไดเสียง C เมเจอร์ขึ้นมาหาบที่คอกีตาร์ เพื่อดูจุดที่ต้องกดนิ้วลงไป ให้เล่นบันไดเสียง C เมเจอร์เรียงตั้งแต่โน้ต Middle-C จนถึง C แล้วไล่ถอยกลับ แล้วกำชับให้ฝึกฝนจนชำนาญ

ขั้นสรุป

8. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับ การวอร์มนิ้วและการเล่นบันไดเสียง

9. นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เป็นรายบุคคล

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

2. กีตาร์โปร่ง หรือกีตาร์ประเภทอื่น เช่น กีตาร์คลาสสิก กีตาร์ไฟฟ้า เป็นต้น

การประเมินผล

- ทำแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การวอร์มนิ้วและการเล่นบันไดเสียง เป็นรายบุคคล โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนในการทำแบบทดสอบปรนัยคือ ตอบถูก 1 ข้อ ได้ 1 คะแนน ซึ่งมีจำนวนข้อของแบบทดสอบทั้งหมด 10 ข้อ และแบบทดสอบภาคปฏิบัติคือข้อละ 10 คะแนน ปฏิบัติผิด 1 จุด ลบ 1 คะแนน จำนวน 2 ข้อ และมีคะแนนรวมทั้งหมดต้องไม่ต่ำกว่า 15 คะแนน

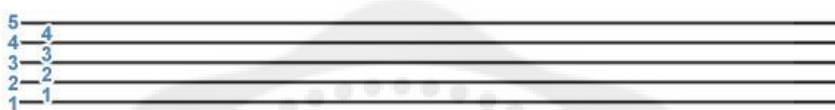

ใบความรู้ที่ 2

ทฤษฎีดนตรีเบื้องต้น ระดับเสียง จังหวะ บันไดเสียง และการวอร์มนิ้ว

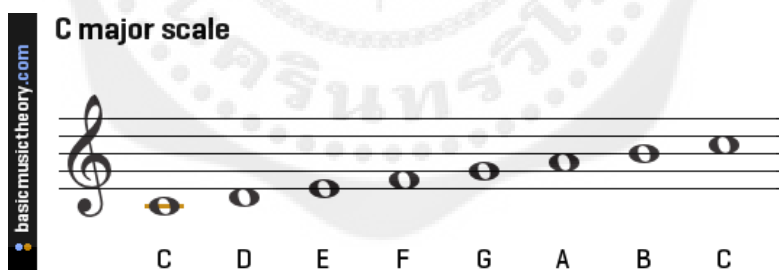
ระดับเสียง

การบันทึกโน้ตทางดนตรีสามารถทำให้ทราบถึงระดับเสียง (Pitch) หรือความแตกต่างของเสียงได้ โดยใช้บรรทัด 5 เส้น ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงความสูงต่ำของเสียงอย่างชัดเจน โดยการวางตัวโน้ตต่าง ๆ ไว้บนบรรทัด 5 เส้น ซึ่งประกอบด้วย 5 เส้น และ 4 ช่องระหว่างเส้น ดังนี้

บรรทัด 5 เส้น (Staff)¹

บรรทัด 5 เส้น คือ เส้นตรง 5 เส้น ที่ลากขนานกันในแนวนอนซึ่งทำให้สามารถจำแนกระดับเสียงสูง-ต่ำ ได้อย่างเป็นรูปธรรมได้ แต่ทั้งนี้การที่จะระบุระดับเสียงโน้ตได้อย่างชัดเจนนั้น ต้องมีกฎแฉะประจำหลักไว้ด้านหน้าของบรรทัด 5 เส้นด้วยดังนี้

ระดับเสียง C เมเจอร์บนบรรทัด 5 เส้น²

¹ภาพบรรทัดห้าเส้น ที่มา <http://www.octavebox.com/media/music-staff-lines1.jpg> สืบค้นเมื่อ 19 มกราคม 2560

²ภาพระดับเสียง C เมเจอร์บนบรรทัดห้าเส้น ที่มา <https://www.basicmusictheory.com/img/c-major-scale-on-treble-clef.png> สืบค้นเมื่อ 19 มกราคม 2560

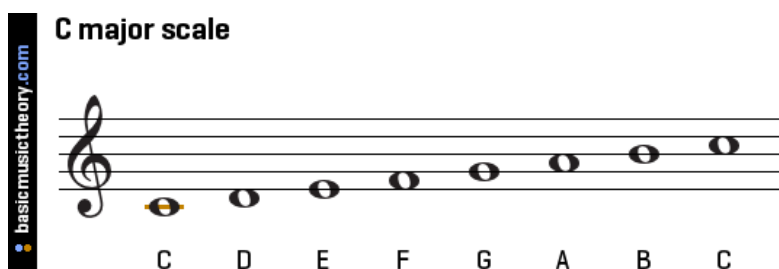
แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง การวอร์มนิ้วและการเล่นบันไดเสียง

คำชี้แจง จงทำเครื่องหมาย ✕ หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว (10 คะแนน)

1. เหตุใดจึงต้องวอร์มนิ้วก่อนการปฏิบัติกีตาร์จริง
 - ก. ทำให้การปฏิบัติกีตาร์จริงมีความสุขมากขึ้น
 - ข. ทำให้เราโซโล่กีตาร์ได้ติดนิ้วติดมือ
 - ค. ป้องกันการบาดเจ็บของกล้ามเนื้อในระหว่างเล่น
 - ง. เป็นการแสดงให้เห็นถึงพลังกำลังในการเล่นที่เหนือชั้น
2. เราสามารถทราบระดับเสียงสูงหรือเสียงต่ำได้จากการสังเกตสิ่งใด
 - ก. โน้ตบนเครื่องดนตรี
 - ข. โน้ตบนบรรทัด 5 เส้น
 - ค. กุญแจเสียงที่เขียนไว้
 - ง. สัดส่วนตัวโน้ตแต่ละตัว
3. โน้ตในดนตรีสากลหลัก ๆ ที่ไม่รวมตัวที่ติดเครื่องหมายแปลงเสียง มีทั้งหมดกี่เสียง
 - ก. 5 เสียง
 - ข. 7 เสียง
 - ค. 8 เสียง
 - ง. 12 เสียง
4. ในระบบโซ-ฟา หากเราร้องเริ่มต้นที่ โด เป็นตัวแรก ตัวที่ 5 คือตัวใด
 - ก. มี
 - ข. ฟา
 - ค. ซอล
 - ง. ลา
5. ข้อใดเรียงระดับเสียงโน้ตในระบบโซ-ฟา ได้อย่างถูกต้อง
 - ก. โด เร มี ซอล ลา
 - ข. โด เร มี ฟา ซอล ลา
 - ค. โด ดี เร มี ฟา ฟี ซอล
 - ง. โด เร มี ฟา ซอล ลา ที
6. ข้อใดจับคู่ความสัมพันธ์ของระบบตัวอักษรและโซ-ฟาได้ถูกต้อง
 - ก. D = เร
 - ข. A = ที
 - ค. B = มี
 - ง. C = ซี

จากภาพตอบคำถามข้อที่ 7 – 10

7. จากภาพหากต้องการเล่นโน้ตตัว E จะต้องใช้นิ้วใด กดสายใด และกดเฟรตใด
- ก. ใช้นิ้วชี้ กดสายที่ 3 เฟรตที่ 1 ข. ใช้นิ้วกลาง กดสายที่ 4 เฟรตที่ 2
- ค. ใช้นิ้วนาง กดสายที่ 5 เฟรตที่ 3 ง. ไม่ใช้นิ้วใดเลย เล่นสายที่ 1
8. จากภาพหากต้องการเล่นโน้ตตัว D จะต้องใช้นิ้วใด กดสายใด และกดเฟรตใด
- ก. ใช้นิ้วชี้ กดสายที่ 2 เฟรตที่ 1 ข. ใช้นิ้วกลาง กดสายที่ 2 เฟรตที่ 2
- ค. ใช้นิ้วนาง กดสายที่ 2 เฟรตที่ 3 ง. ไม่ใช้นิ้วใดเลย เล่นสายที่ 4
9. จากภาพหากต้องการเล่นโน้ตตัว A จะต้องใช้นิ้วใด กดสายใด และกดเฟรตใด
- ก. ใช้นิ้วชี้ กดสายที่ 1 เฟรตที่ 1 ข. ใช้นิ้วกลาง กดสายที่ 3 เฟรตที่ 2
- ค. ใช้นิ้วนาง กดสายที่ 3 เฟรตที่ 3 ง. ไม่ใช้นิ้วใดเลย เล่นสายที่ 5
10. จากภาพหากต้องการเล่นโน้ตตัว F จะต้องใช้นิ้วใด กดสายใด และกดเฟรตใด
- ก. ใช้นิ้วชี้ กดสายที่ 2 เฟรตที่ 1 ข. ใช้นิ้วกลาง กดสายที่ 3 เฟรตที่ 2
- ค. ใช้นิ้วนาง กดสายที่ 4 เฟรตที่ 3 ง. ไม่ใช้นิ้วใดเลย เล่นสายที่ 6

- ก. ใช้หัวชี้ กดสายที่ 3 เฟรตที่ 1 ข. ใช้หัวกลาง กดสายที่ 4 เฟรตที่ 2
ค. ใช้หัวนาง กดสายที่ 5 เฟรตที่ 3 ง. ไม่ใช้หัวใดเลย เล่นสายที่ 1

- ข. ใช้นิ้วกลาง กดสายที่ 4 เฟรตที่ 2

- ค. ใช้นิ้วนาง กดสายที่ 5 เฟรตที่ 3 ง. ไม่ใช้นิ้วใดเลย เล่นสายที่ 1

- ง. ไม่ใช่หัวใจเลย เล่นสายที่ 1

8. จากภาพหากต้องการเล่นโน้ตตัว D จะต้องใช้นิ้วใด กดสายใด และกดเฟรตใด

- ก. ใช้วิธี กดสายที่ 2 เฟรตที่ 1

- ข. ใช้นิ้วกลาง กดสายที่ 2 เฟรตที่ 2

- ค. ใช้น้ำมัน กดสายที่ 2 เฟรตที่ 3

- ง. ไม่ใช่หัวใจเลย เล่นสายที่ 4

9. จากภาพหากต้องการเล่นโน้ตตัว A จะต้องใช้นิ้วใด กดสายใด และกดเฟรตใด

- ก. ใช้ไม้ขีด กดสายที่ 1 เฟรตที่ 1

- ข. ใช้หัวกลาง กดสายที่ 3 เฟรตที่ 2

- ค. ใช้น้ำมัน กดสายที่ 3 เฟรตที่ 3

- ง. ไม่ใช่หัวใจเลย เล่นสายที่ 5

10. จากภาพหาต้องการเล่นเน็ตตัว F จะต้องใช้นิ้วใด กดสายใด และกดเฟรตใด

- ก. ใช้วิธี กดสายที่ 2 เฟรตที่ 1

- ข. ใช้นิ้วกลาง กดสายที่ 3 เฟรตที่ 2

- ค. ใช้ฉนวนาง กดสายที่ 4 เฟรตที่ 3

- ง. ไม่ใช่หัวใจเลย เล่นสายที่ 6

คำชี้แจงให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามคำสั่งข้อ 11 – 12 ให้ปฏิบัติแบบรายบุคคล โดยมีเกณฑ์ดังนี้

- ความถูกต้องของมือซ้ายและมือขวา
- ความคล่องแคล่วในการปฏิบัติ
- หากปฏิบัติผิด 1 จุด ลบคะแนนจุดละ 1 คะแนน

- ความคล่องแคล่วในการปฏิบัติ

- หากปฏิบัติผิด 1 จุด ลบคะแนนจุดละ 1 คะแนน

11. ให้นักเรียนวอร์มนิ้วแบบโครมาติก ทั้งขาไปและกลับ 1 รอบ (10 คะแนน)

12. ให้นักเรียนเล่นบันไดเสียง C เมเจอร์ 1st position ทั้งขาไปและกลับ 1 รอบ (10 คะแนน)

เฉลยแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง การวอร์มนิ้วและการเล่นบันไดเสียง

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
ค	ข	ข	ค	ง	ก	ข	ง	ข	ค

แบบบันทึกผลการประเมินแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 2
เรื่อง การวอร์มนิ้วและการเล่นบันไดเสียง

.....

ลำดับที่	ชื่อ – นามสกุล	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ตอบได้	หมายเหตุ
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

เรื่อง การเล่นคอร์ดและจังหวะพื้นฐาน

สาระสำคัญ

ทักษะที่สำคัญของมือกีตาร์ทุกคนที่จำเป็นอย่างมากคือการตีคอร์ด มือกีตาร์ทุกคนจำเป็นต้องมีคอร์ดหรือเปรียบเทียบกับคลังคำศัพท์ในรายวิชาทางภาษานั้นเอง นี่ก็อยากเล่นคอร์ดอะไรก็สามารถหยิบยกขึ้นมาบนคอกีตาร์ได้อย่างทันท่วงที และมีการตีคอร์ดด้วยมือขวาอย่างเป็นระบบหรือสัดส่วนที่ดี ซึ่งทำให้เกิดความไพเราะทางดนตรีขึ้นมา

จุดประสงค์

- สามารถจับคอร์ดและเล่นคอร์ดในจังหวะพื้นฐานได้

เนื้อหา

- การจับคอร์ดและเล่นคอร์ดในจังหวะพื้นฐาน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

คาบที่ 1

ขั้นนำ

1. ครูบรรเลงกีตาร์โดยการตีคอร์ดพื้นฐานในแนวทางเดินคอร์ดต่าง ๆ และมีการใช้สัดส่วนการตีคอร์ดที่หลากหลาย เช่น ลง ลง ขึ้น ขึ้น ลง ขึ้น หรือ ลง ลง ลง ขึ้น ขึ้น ขึ้น ลง เป็นต้น เพื่อสร้างความแตกต่างของการเล่นกีตาร์ และยกตัวอย่างเพลงบางเพลงที่มีทางเดินคอร์ดแบบง่าย เล่นให้นักเรียนได้ฟัง

ขั้นสอน

2. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นคอร์ดแบบง่าย คอร์ดประกอบไปด้วยคอร์ด C Am Dm G7 4 คอร์ด แล้วเล่นซ้ำ นักเรียนสามารถศึกษาวิธีการเล่นคอร์ดได้ตามใบความรู้
3. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 2-3 คนตามความเหมาะสม ถ้ามีนักเรียนที่มีทักษะติดตัวอยู่แล้ว ให้แยกกลุ่มกัน จากนั้นให้ครูแจกแผ่นผังคอร์ดกีตาร์เช่นเดิม เพื่อให้นักเรียนเขียนแผนผังการกดคอร์ดลงไปด้วยตนเอง

4. ให้นักเรียนจับคอร์ดตามแผนผัง โดยที่มีมือซ้ายปรับนิ้วให้ตรงตามแผนผังคอร์ดแล้วกดเบา ๆ จากนั้นให้ปล่อยแล้วจับคอร์ดใหม่ ทำซ้ำจนชำนาญ ส่วนมือขวายังไม่ต้องดีดกีตาร์

ขั้นสรุป

5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง การจับคอร์ดพื้นฐาน จำนวน 4 คอร์ด คือ C Am Dm G7

คาบที่ 2

ขั้นนำ

1. ครูบรรเลงกีตาร์โดยการตีคอร์ดพื้นฐานในแนวทางเดินคอร์ดต่าง ๆ และมีการใช้สัดส่วนการตีคอร์ดที่หลากหลาย เช่นเดิมเหมือนคาบที่ผ่านมา แล้วให้นักเรียนตอบคำถามว่าครูดีดจังหวะในทิศทางแบบใด ระหว่าง ลง ลง ขึ้น ขึ้น ลง ขึ้น (สำหรับเพลงเร็ว) และ ลง ลง ลง ขึ้น ขึ้น ขึ้น ลง (สำหรับเพลงช้า)

ขั้นสอน

2. ครูสาธิตการเล่นจังหวะเพลงเร็ว (ลง ลง ขึ้น ขึ้น ลง ขึ้น) จำนวน 1 ห้องเพลง แล้วให้นักเรียนฝึกดีดตามอีก 1 ห้องเพลง รับส่งซึ่งกันและกัน

3. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 2-3 คนตามความเหมาะสม ถ้ามีนักเรียนที่มีทักษะดีติดตัวอยู่แล้ว ให้แยกกลุ่มกัน จากนั้นให้นักเรียนฝึกซ้อมด้วยตนเอง และบูรณาการความรู้กับคาบที่ผ่านมาเรื่องคอร์ดพื้นฐาน ตามไปความรู้

ขั้นสรุป

4. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง การจับคอร์ดพื้นฐาน จำนวน 4 คอร์ด คือ C Am Dm G7 และการเล่นจังหวะพื้นฐาน ลง ลง ขึ้น ขึ้น ลง ขึ้น

5. นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เป็นรายบุคคล

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 3
2. กีตาร์โปร่ง หรือกีตาร์ประเภทอื่น เช่น กีตาร์คลาสสิก กีตาร์ไฟฟ้า เป็นต้น

การประเมินผล

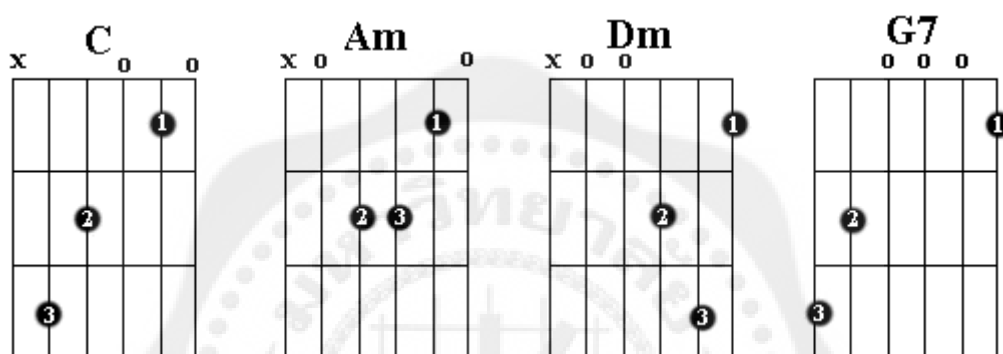
- ทำแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การเล่นบอร์ดและจังหวะพื้นฐาน เป็นรายบุคคล โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนในการทำแบบทดสอบปรนัยคือ ตอบถูก 1 ข้อ ได้ 1 คะแนน ซึ่งมีจำนวนข้อของแบบทดสอบทั้งหมด 10 ข้อ และแบบทดสอบภาคปฏิบัติ 20 คะแนน ปฏิบัติผิด 1 จุด ลบ 1 คะแนน จำนวน 1 ข้อ และมีคะแนนรวมทั้งหมดต้องไม่ต่ำกว่า 15 คะแนน

ใบความรู้ที่ 3

การเล่นคอร์ดและจังหวะพื้นฐาน

คอร์ดกีตาร์ คือ การเล่นโน้ตตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไปให้เสียงนั้นออกมาพร้อม ๆ กัน ผสมผสานกันจนเกิดเป็นเอกลักษณ์และความไพเราะของคอร์ดนั้น ๆ ขึ้นมา

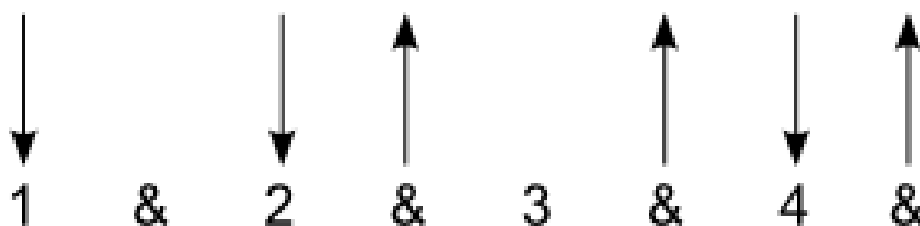

แผนผังคอร์ดพื้นฐาน¹

จากภาพให้สังเกตตัวเลขบนสัญลักษณ์วงกลมสีดำ ในแต่ละแผนผังคอร์ดนั้นจะประกอบด้วยนิ้ว 3 นิ้ว คือ เลข 1 แขนนิ้วชี้, เลข 2 แขนนิ้วกลาง และเลข 3 แขนนิ้วนาง ความจริงแล้วอาจจะมีเลข 4 ที่แทนด้วยนิ้วก้อย แต่ในที่นี้ขอจำกัดขอบเขตเนื้อหาไว้ที่คอร์ด 4 คอร์ดพื้นฐานที่ใช้ นิ้วเพียง 3 นิ้ว

การจับคอร์ดที่ดีนั้นควรฝึกจับคอร์ดอย่างประณีต ละเอียดยรอบคอบ เพื่อป้องกันนิ้วที่กำลังกดอยู่ไปโดนสายอื่น ๆ อาจทำให้เกิดเสียง Mute หรือเสียงบอดได้นั่นเอง

ส่วนการตีคอร์ดในแต่ละเพลงนั้นมีความแตกต่างกันไป สิ่งที่แตกต่างกันก็คือทิศทางของมือขวาในการกวาดบีคั้นเอง ซึ่งนักเรียนควรฝึกฝนการแกว่งทิศทางของมือขวาให้ชินก่อน ในความชินนี้ต้องมีระบบการตีที่ถูกต้องและมีความสัมพันธ์กันกับจังหวะด้วย

ภาพจังหวะพื้นฐาน²

จากภาพข้างต้นเป็นทิศทางการตีคอร์ดของมือขวา และเป็นจังหวะที่นิยมใช้กันทั่วไป

ข้อแนะนำ

1. ให้นักเรียนเริ่มฝึกจากช้าให้คล่องก่อนแล้วจึงเล่นเร็วได้
2. ให้นักเรียนเคาะเท้าในจังหวะที่เป็นตัวเลขด้วย
3. ให้นักเรียนระวังการลงจังหวะให้ดี

¹ภาพแผนผังคอร์ดพื้นฐาน ที่มา http://1.bp.blogspot.com/-ydY0j1ez_Bc/TWBhUF7-NHI/AAAAAAAAAvU/csZ-5JvHFJE/s1600/Guitar-Basic-chords.gif สืบค้นเมื่อ 19 มกราคม 2560

²ภาพจังหวะพื้นฐาน ที่มา <http://www.ukela.fr/wp-content/uploads/2010/06/dduudu2.png> สืบค้นเมื่อ 19 มกราคม 2560

แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 3

เรื่อง การเล่นคอร์ดและจังหวะพื้นฐาน

คำชี้แจง จงทำเครื่องหมาย ✕ หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว (10 คะแนน)

1. ข้อใดกล่าวถึงลักษณะของคอร์ดได้ถูกต้องที่สุด

- ก. คอร์ด คือ การเล่น C Am Dm G7 ซ้ำ 3 รอบขึ้นไป
- ข. คอร์ด คือ การเล่นโน้ตให้ออกมาพร้อม ๆ กันทั้งหมด
- ค. คอร์ด คือ การเล่นโน้ตตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไป ให้เสียงออกมาพร้อม ๆ กัน
- ง. คอร์ด คือ ขอบเขตของการเล่นดนตรี เพื่อป้องกันการล้าเส้นของดนตรี

จากภาพตอบคำถามข้อที่ 2 – 7

(I)

(II)

(III)

(IV)

2. จากภาพ (I) คือคอร์ดใด

- ก. Am
- ข. Dm
- ค. G7
- ง. C

3. จากภาพ (II) คือคอร์ดใด

- ก. Am
- ข. Dm
- ค. G7
- ง. C

4. จากภาพ (III) คือคอร์ดใด

- ก. Am
- ข. Dm
- ค. G7
- ง. C

5. จากภาพ (VI) คือคอร์ดใด

ก. Am

ข. Dm

ค. G7

ง. C

6. แนวทางเดินคอร์ดจากที่เรียนมา ข้อใดถูกต้อง

ก. C / Dm / Am / G7

ข. C / Am / Dm / G7

ค. C / G7 / Am / Dm

ง. C / Dm / G7 / Am

7. จากภาพ ตัวเลขที่อยู่ในวงกลมสีดำ 1 2 และ 3 ตัวเลขเหล่านี้บอกอะไร

ก. เลขบอกเฟรต

ข. เลขบอกสาย

ค. เลขบอกนิ้ว

ง. เลขบอกลำดับการกด

8. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้อง

ก. หมายเลข 1 ในวงกลม คือ การใช้นิ้วกลาง

ข. หมายเลข 2 ในวงกลม คือ การใช้นิ้วนาง

ค. หมายเลข 3 ในวงกลม คือ การใช้นิ้วชี้

ง. หมายเลข 4 ในวงกลม คือ การใช้นิ้วก้อย

9. การเล่นจังหวะพื้นฐานในข้อใดใช้ทิศทางถูกต้อง

ก. ลง ลง ขึ้น ขึ้น ลง ขึ้น

ข. ลง ขึ้น ลง ขึ้น ลง ขึ้น

ค. ลง ขึ้น ขึ้น ลง ลง ขึ้น

ง. ขึ้น ลง ขึ้น ลง ลง ขึ้น

10. การเล่นจังหวะพื้นฐานในข้อใดใช้ทิศทางและการเว้นจังหวะถูกต้องที่สุด

ก. ↓ ↓ ↑ ↑ ↓ ↑

ข. ↓ ↑ ↑ ↓ ↑

ค. ↓ ↓ ↑ ↑ ↓ ↓

ง. ↓ ↑ ↑ ↓ ↓

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติกีตาร์ตามคำสั่งข้อ 11 ให้ปฏิบัติแบบรายบุคคล โดยมีเกณฑ์ดังนี้

- ความถูกต้องของมือซ้ายและมือขวา
- ความคล่องแคล่วในการปฏิบัติ
- หากปฏิบัติผิด 1 จุด ลบคะแนนจุดละ 1 คะแนน

11. ให้นักเรียนเล่นคอร์ด C Am Dm G7 โดยใช้จังหวะ ลง ลง ขึ้น ขึ้น ลง ขึ้น คอร์ดละ 1 ห้องเพลง เล่นทั้งหมด 2 รอบ (20 คะแนน)

เฉลยแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 3
เรื่อง การเล่นคอมพิวเตอร์และจังหวะพื้นฐาน

.....

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
ค	ง	ก	ข	ค	ข	ค	ง	ก	ก

แบบบันทึกผลการประเมินแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 3
เรื่อง การเล่นเกมและจังหวะพื้นฐาน

.....

ลำดับที่	ชื่อ – นามสกุล	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ตอบได้	หมายเหตุ
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

เรื่อง การเล่นบทเพลงเบื้องต้น

สาระสำคัญ

การเล่นบทเพลงต่าง ๆ ให้นั้นเป็นเป้าหมายของมือกีตาร์มือใหม่อยู่แล้ว ในหน่วยการเรียนรู้นี้จะทำให้นักเรียนที่เรียนรู้อุปกรณ์ประกอบจากหน่วยการเรียนรู้ที่ผ่านมาแล้วทั้งหมด ได้มาประยุกต์ใช้กับบทเพลงจริง

จุดประสงค์

- สามารถเล่นบทเพลงเบื้องต้น

เนื้อหา

- การเล่นบทเพลงเบื้องต้น

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูบรรเลงกีตาร์โดยบรรเลงจากบทเพลงจริงที่เปิดคอร์ตจากเว็บไซต์หรือหนังสือเพลง เล่นให้นักเรียนฟังพร้อมอธิบายคร่าว ๆ ในเรื่องการอ่านคอร์ตจากเว็บไซต์หรือหนังสือเพลงอย่างง่าย

ขั้นสอน

2. ครูอธิบายวิธีการอ่านคอร์ตจากหนังสือเพลงหรือเว็บไซต์ตามใบความรู้
3. นักเรียนแบ่งกลุ่ม 2-3 คนตามความเหมาะสม หากมีนักเรียนที่มีทักษะแล้ว ให้แยกกลุ่มกัน เพื่อฝึกอ่านและเล่นเป็นกลุ่มตามใบความรู้โดยมีครูคอยให้คำปรึกษา

ขั้นสรุป

4. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับ การเล่นบทเพลงเบื้องต้น
5. ทำแบบทดสอบภาคปฏิบัติ เรื่อง การเล่นบทเพลงเบื้องต้น เป็นรายบุคคล

ใบความรู้ที่ 4

การเล่นบทเพลงเบื้องต้น

ตัวอย่างที่ 1 เพลงสาวเชียงใหม่

ศิลปินจรล มโนเพชร

C Am Dm G7

ข้าเจ้าเป็นสาวเชียงใหม่ แสมบ่อเต้าใดก็จะเป็นสาวแล้ว

C Am Dm G7

ตั้งวันมีปาวมาแอ่ว มาอู้มาแซว เป็นคนหละปูน

ตัวอย่างที่ 2 เพลงใจนักเลง

ศิลปินพงษ์พัฒน์ วชิรบรรจง

C Am Dm G7

เมื่อเธอเลือกอยู่กับเขา ตัวฉันคุกเข่าสั่นไหว

ตัวอย่างที่ 3 เพลงไสว่สปีถ่มกัน

ศิลปินก้อง ห้วยไร่

C Am Dm G7

ไสว่สปีถ่มกัน ไสว่สปีถ่มกันและกัน ไสว่สปีฮักแพงกัน ไสว่สปีถ่มกันตลอดไป

C Am Dm G7

ไสว่สปีถ่มกัน ไสว่สปีถ่มกันเรื่อยไป ไสว่สปีแบ่งใจ ไสว่สปีมีแค่..เขา

ตัวอย่างที่ 4 เพลงคนมีเสน่ห์

ศิลปิน บ้าง นครินทร์

C	Am	Dm	G7
พอดูรวม ๆ แล้วมีเสน่ห์เหลือเกิน		ไม่ต้องมาเขินฉันพูดจริง ๆ	
C	Am	Dm	G7
เธอมีเสน่ห์มากมาย จะน่ารักไปไหน		อยากจะได้แอบอิง ยิ่งดูยิ่งมีเสน่ห์	

ตัวอย่างที่ 5 เพลงแค่ก่อน

ศิลปิน UrboyTJ

C	Am		
อยากให้เธอไปคุยเธอไปคุยกับเค้าก่อน		อยากให้เธอไปเจอเธอไปเจอกับเค้าก่อน	
Dm	G7		
เธอจะทำอะไรก็ไปทำกับเค้าก่อน		จะรอเธอตรงนี้ไม่หนีไปไหนแน่นอน	

แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 4

เรื่อง การเล่นบทเพลงเบื้องต้น

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติกีตาร์โดยการอ่านและเล่นบทเพลงที่กำหนดให้ (30 คะแนน) โดยแบ่งเป็นบทเพลงละ 10 คะแนน และมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- ความถูกต้องของมือซ้ายและมือขวา - ความคล่องแคล่วในการเล่นปฏิบัติ
- หากปฏิบัติผิด 1 จุด ลบคะแนนจุดละ 1 คะแนน

1. C Am
 อยากให้เธอไปคุยเธอไปคุยกับเค้าก่อน อยากให้เธอไปเจอเธอไปเจอกับเค้าก่อน
Dm G7
 เธอจะทำอะไรก็ไปทำกับเค้าก่อน จะรอเธอตรงนี้ไม่หนีไปไหนแน่นอน

2. C Am Dm G7
 พอดูรวม ๆ แล้วมีเสน่ห์เหลือเกิน ไม่ต้องมาเซินฉันพูดจริง ๆ
C Am Dm G7
 เธอมีเสน่ห์มากมาย จะน่ารักไปไหน อยากจะได้แอบอิง ยิ่งดูยิ่งมีเสน่ห์

3. C Am Dm G7
 ไสว่สลิปก็มกััน ไสว่สลิปก็มกัันและกััน ไสว่สลิปก็แวกกััน ไสว่สลิปก็มกัันตลอดไป
C Am Dm G7
 ไสว่สลิปก็มกััน ไสว่สลิปก็มกัันเรื่อยไป ไสว่สลิปแบ่งใจ ไสว่สลิปมีแค่..เขา

แบบบันทึกผลการประเมินแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 4
เรื่อง การเล่นบทเพลงเบื้องต้น

.....

ลำดับที่	ชื่อ – นามสกุล	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

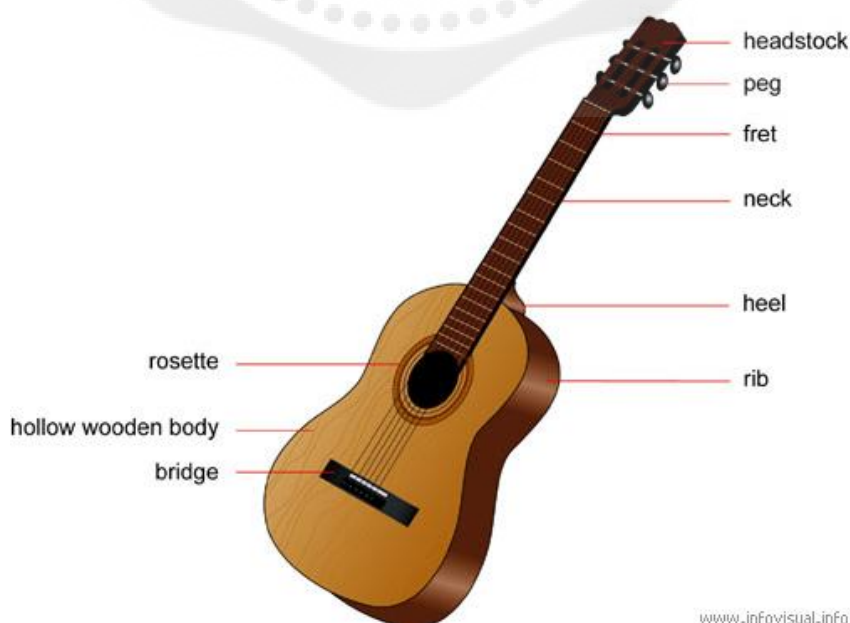
ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น

แบบทดสอบหลังเรียน

คำชี้แจง จงทำเครื่องหมาย ✕ หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว (50 คะแนน)

1. ข้อใดกล่าวถึง *กีตาร์คลาสสิก* ได้ถูกต้องที่สุด
 - ก. ใช้สายเหล็ก คอกว้าง ลำตัวตัน
 - ข. ใช้สายเหล็ก คอแคบ ลำตัวโปร่ง
 - ค. ใช้สายไนลอน คอกว้าง ลำตัวโปร่ง
 - ง. ใช้สายไนลอน คอแคบ ลำตัวโปร่ง
2. ข้อใดกล่าวถึง *กีตาร์โปร่ง* ได้ถูกต้องที่สุด
 - ก. ใช้สายเหล็ก คอกว้าง ลำตัวตัน
 - ข. ใช้สายเหล็ก คอแคบ ลำตัวโปร่ง
 - ค. ใช้สายไนลอน คอกว้าง ลำตัวโปร่ง
 - ง. ใช้สายไนลอน คอแคบ ลำตัวโปร่ง
3. ข้อใดกล่าวถึง *กีตาร์ไฟฟ้า* ได้ถูกต้องที่สุด
 - ก. สามสายล่างเป็นสายไนลอน
 - ข. นิยมใช้บรรเลงแบบ Single Note
 - ค. มีการเจาะรูกลางลำตัว เสียงก้องกังวาน
 - ง. ไม่มีการเจาะรู ใช้ Pick Up รับสัญญาณเพื่อขยายเสียง

จากภาพตอบคำถามข้อที่ 4 – 8

4. กีตาร์ที่ปรากฏอยู่ในภาพนั้น เป็นกีตาร์อะไร

ก. กีตาร์อคูสติค	ข. กีตาร์โปร่ง
ค. กีตาร์คลาสสิก	ง. กีตาร์โฟล์ค

5. สาย (Strings) ที่ใช้กับกีตาร์ประเภทนี้ เป็นสายแบบใด

ก. สายเหล็ก	ข. สายลวด
ค. สายไนลอน	ง. สายแพลตวาวล์

6. จากภาพ Rosette คืออะไร

- ก. ข้อต่อระหว่างคอและลำตัว
- ข. ส่วนของลำตัวที่นูนออก
- ค. แผ่นป้องกันการขีดข่วนของบีกกีตาร์
- ง. ลายรอบช่องเสียง เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของกีตาร์คลาสสิก/โปร่ง

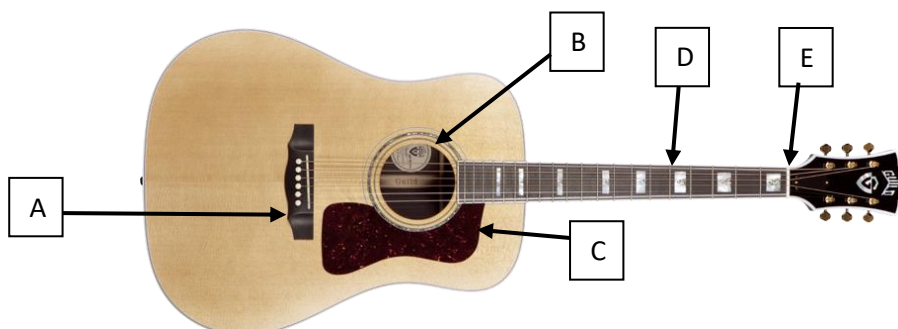
7. จากภาพ Heel คืออะไร

- ก. ข้อต่อระหว่างคอและลำตัว
- ข. สะพานสาย ใช้เพื่อขึงสายให้ตึง
- ค. แผ่นป้องกันการขีดข่วนของบีกกีตาร์
- ง. ลายรอบช่องเสียง เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของกีตาร์คลาสสิก/โปร่ง

8. จากภาพ Bridge คืออะไร

- ก. ข้อต่อระหว่างคอและลำตัว
- ข. ส่วนของลำตัวที่นูนออก
- ค. สะพานสาย ใช้เพื่อขึงสายให้ตึง
- ง. ลายรอบช่องเสียง เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของกีตาร์คลาสสิก/โปร่ง

จากภาพตอบคำถามข้อที่ 9 – 15

9. กีตาร์ที่ปรากฏอยู่ในภาพนั้น เป็นกีตาร์อะไร

ก. กีตาร์โปร่งไฟฟ้า

ข. กีตาร์โปร่ง

ค. กีตาร์คลาสสิก

ง. กีตาร์ลาล่า

10. สาย (Strings) ที่ใช้กับกีตาร์ประเภทนี้ เป็นสายแบบใด

ก. สายเหล็ก

ข. สายลวด

ค. สายไนลอน

ง. สายแฟลตวาวล์

11. จุด A คือส่วนใดของกีตาร์

ก. Sound Hole

ข. Nut

ค. Bridge

ง. Pick Guard

12. จุด B คือส่วนใดของกีตาร์

ก. Sound Hole

ข. Fret

ค. Bridge

ง. Pick Guard

13. จุด C คือส่วนใดของกีตาร์

ก. Neck

ข. Nut

ค. Rosette

ง. Pick Guard

14. จุด D คือส่วนใดของกีตาร์

ก. Body

ข. Fret

ค. Bridge

ง. Nut

15. จุด E คือส่วนใดของกีตาร์

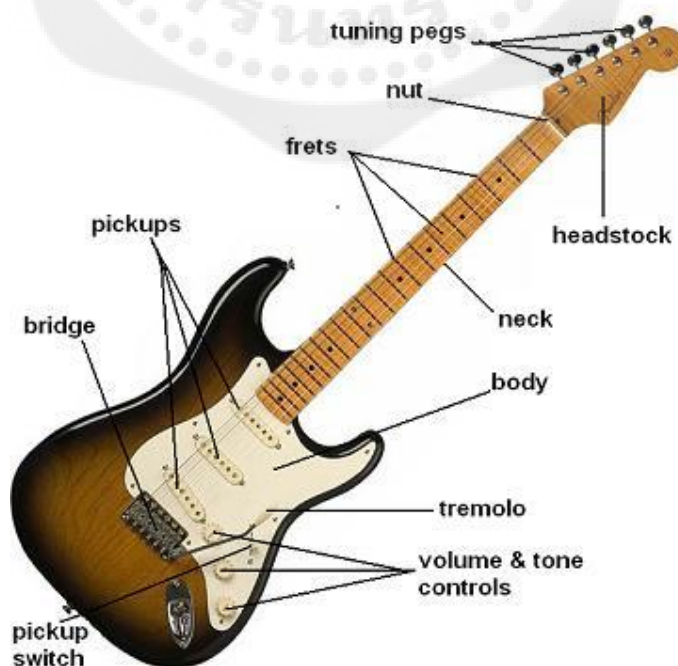
ก. Body

ข. Nut

ค. Rosette

ง. Head

จากภาพตอบคำถามข้อที่ 16 – 21

16. กีตาร์ที่ปรากฏอยู่ในภาพนั้น เป็นกีตาร์อะไร

- ก. กีตาร์อคูสติค
- ข. กีตาร์โปร่ง
- ค. กีตาร์โปร่งไฟฟ้า
- ง. กีตาร์ไฟฟ้า

17. สาย (Strings) ที่ใช้กับกีตาร์ประเภทนี้ เป็นสายแบบใด

- ก. สายเหล็ก
- ข. สายลวด
- ค. สายไนลอน
- ง. สายแพลตวาวล์

18. จากภาพ Tremolo คืออะไร

- ก. ส่วนควบคุมความตึง-เบา แหลม-ทึม
- ข. คันโยก ใช้เพื่อยกให้สายตึงหย่อนตามต้องการ
- ค. ตัวรับสัญญาณหรือแปลงสัญญาณการสั่นสายให้เป็นเสียง
- ง. สวิตช์เลือก Pickups เพื่อเลือกใช้ตัวรับสัญญาณตัวใดบนกีตาร์

19. จากภาพ Pickups คืออะไร

- ก. ส่วนควบคุมความตึง-เบา แหลม-ทึม
- ข. คันโยก ใช้เพื่อยกให้สายตึงหย่อนตามต้องการ
- ค. ตัวรับสัญญาณหรือแปลงสัญญาณการสั่นสายให้เป็นเสียง
- ง. สวิตช์เลือก Pickups เพื่อเลือกใช้ตัวรับสัญญาณตัวใดบนกีตาร์

20. จากภาพ Pickups Switch คืออะไร

- ก. ส่วนควบคุมความตึง-เบา แหลม-ทึม
- ข. คันโยก ใช้เพื่อยกให้สายตึงหย่อนตามต้องการ
- ค. ตัวรับสัญญาณหรือแปลงสัญญาณการสั่นสายให้เป็นเสียง
- ง. สวิตช์เลือก Pickups เพื่อเลือกใช้ตัวรับสัญญาณตัวใดบนกีตาร์

21. จากภาพ Volume & Tone Controls คืออะไร

- ก. ส่วนควบคุมความตึง-เบา แหลม-ทึม
- ข. คันโยก ใช้เพื่อยกให้สายตึงหย่อนตามต้องการ
- ค. ตัวรับสัญญาณหรือแปลงสัญญาณการสั่นสายให้เป็นเสียง
- ง. สวิตช์เลือก Pickups เพื่อเลือกใช้ตัวรับสัญญาณตัวใดบนกีตาร์

22. หลังจากเล่นกีตาร์เสร็จควรทำความสะอาดกีตาร์ด้วยวิธีใด

- ก. ใช้ผ้าชุบน้ำบิดหมาดเช็ดทั่วลำตัวและสายกีตาร์
- ข. ใช้ผ้าแห้งเช็ดคราบเหงื่อที่ติดตามลำตัวและสายกีตาร์
- ค. ใช้กระดาษทิชชูเช็ดตามซอกเล็ก ๆ ที่ผ้าไม่สามารถเข้าถึง
- ง. ใช้แปรงสีฟันปัดฝุ่นให้สะอาดแล้วเช็ดด้วยผ้าชุบน้ำบิดหมาด

23. ข้อใดกล่าวถึงวิธีการเก็บกีตาร์หลังจากเล่นเสร็จได้ถูกต้องที่สุด

- ก. เก็บใส่กล่องไว้บนที่สูงให้ปลอดภัยจากมือเด็ก
- ข. เก็บใส่ตู้แบบตั้งตรงเพื่อให้สะดวกต่อการหยิบเล่นครั้งต่อไป
- ค. เก็บใส่กล่องหรือถุงสำหรับกีตาร์แล้วไว้ในกระโปรงท้ายรถยนต์
- ง. เก็บใส่กล่องหรือถุงสำหรับกีตาร์ ไม่ไว้ที่สูงจนเกินไป และไว้ในที่อุณหภูมิปกติ

24. ข้อใดกล่าวถึงประโยชน์ของการหย่อนสายกีตาร์ เมื่อไม่ได้เล่นกีตาร์นาน ๆ

- ก. เพื่อให้กีตาร์มีเสียงที่ดีและไพเราะ
- ข. เพื่อให้สายกีตาร์ไม่ขึ้นสนิมเร็วเกินไป
- ค. เพื่อป้องกันคอกีตาร์งอจากสายกีตาร์ที่ขึงตึง
- ง. เป็นการถนอมสายกีตาร์เพื่อยืดอายุการใช้งาน

ให้นักเรียนเลือกตอบว่าเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ในคำถามข้อที่ 25 – 30

ก. เหมาะสม

ข. ไม่เหมาะสม

25. นายเอ ใช้น้ำมันรอนสัน (น้ำมันเติมไฟแช็ก) เทใส่ผ้าเล็กน้อยแล้วเช็ดทั่วลำตัวกีตาร์

26. นายบี ใช้ผ้าชุบน้ำบิดหมาด เช็ดไปที่สายกีตาร์ทั้งหมด แล้วนำกีตาร์ไปตากแดด

27. นายซี มีกีตาร์อยู่ในกระโปรงท้ายรถยนต์ แต่ทว่ารถยนต์นั้นจอดตากแดดอยู่กลางลาดจอดรถ

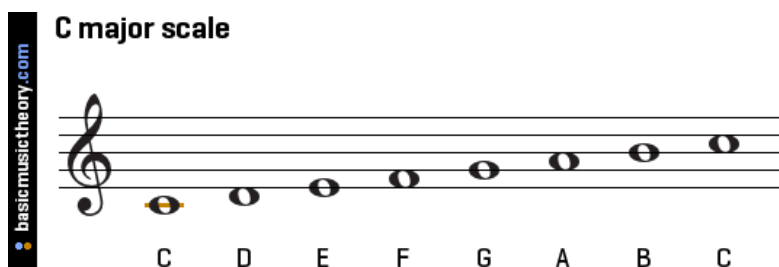
28. นายดี เมื่อเล่นกีตาร์เสร็จแล้ว เช็ดด้วยผ้าแห้ง แล้วนำกีตาร์เก็บใส่กล่องกีตาร์เรียบร้อย

29. นายอี กำลังจะไปต่างประเทศ 1 ปี จึงปลดสายให้หย่อนทั้งหมดเพื่อถนอมสายกีตาร์

30. นายเอฟ หลังเล่นกีตาร์เสร็จ ได้เก็บกีตาร์โดยนำกีตาร์ไปฝังไว้ข้างกำแพงห้อง

31. เหตุใดจึงต้องวอร์มนิ้วก่อนการปฏิบัติกีตาร์จริง
- ทำให้การปฏิบัติกีตาร์จริงมีความสุขมากขึ้น
 - ทำให้เราโซโล่กีตาร์ได้ติดนิ้วติดมือ
 - ป้องกันการบาดเจ็บของกล้ามเนื้อในระหว่างเล่น
 - เป็นการแสดงให้เห็นถึงพลังกำลังในการเล่นที่เหนือชั้น
32. เราสามารถทราบระดับเสียงสูงหรือเสียงต่ำได้จากการสังเกตสิ่งใด
- โน้ตบนเครื่องดนตรี
 - โน้ตบนบรรทัด 5 เส้น
 - กุญแจเสียงที่เขียนไว้
 - สัดส่วนตัวโน้ตแต่ละตัว
33. โน้ตในดนตรีสากลหลัก ๆ ที่ไม่รวมตัวที่ติดเครื่องหมายแปลงเสียง มีทั้งหมดกี่เสียง
- 5 เสียง
 - 7 เสียง
 - 8 เสียง
 - 12 เสียง
34. ในระบบโซ-ฟา หากเราร้องเริ่มต้นที่ โด เป็นตัวแรก ตัวที่ 5 คือตัวใด
- มี
 - ฟา
 - ซอล
 - ลา
35. ข้อใดเรียงระดับเสียงโน้ตในระบบโซ-ฟา ได้อย่างถูกต้อง
- โด เร มี ซอล ลา
 - โด เร มี ฟา ซอล ลา
 - โด ดี เร มี ฟา ฟี ซอล
 - โด เร มี ฟา ซอล ลา ที
36. ข้อใดจับคู่ความสัมพันธ์ของระบบตัวอักษรและโซ-ฟาได้ถูกต้อง
- D = เร
 - A = ที
 - B = มี
 - C = ซี

จากภาพตอบคำถามข้อที่ 37 – 40

37. จากภาพหากต้องการเล่นโน้ตตัว E จะต้องใช้นิ้วใด กดสายใด และกดเฟรตใด
- ใช้นิ้วชี้ กดสายที่ 3 เฟรตที่ 1
 - ใช้นิ้วกลาง กดสายที่ 4 เฟรตที่ 2
 - ใช้นิ้วนาง กดสายที่ 5 เฟรตที่ 3
 - ไม่ใช้นิ้วใดเลย เล่นสายที่ 1

42. จากภาพ (I) คีอคอร์ดใด

- ก. Am ข. Dm ค. G7 ง. C

43. จากภาพ (II) คีอคอร์ดใด

- ก. Am ข. Dm ค. G7 ง. C

44. จากภาพ (III) คีอคอร์ดใด

- ก. Am ข. Dm ค. G7 ง. C

45. จากภาพ (VI) คีอคอร์ดใด

- ก. Am ข. Dm ค. G7 ง. C

46. แนวทางเดินคอร์ดจากที่เรียนมา ข้อใดถูกต้อง

- ก. C / Dm / Am / G7 ข. C / Am / Dm / G7
ค. C / G7 / Am / Dm ง. C / Dm / G7 / Am

47. จากภาพ ตัวเลขที่อยู่ในวงกลมสีดำ 1 2 และ 3 ตัวเลขเหล่านี้บอกอะไร

- ก. เลขบอกเฟรต ข. เลขบอกสาย
ค. เลขบอกนิ้ว ง. เลขบอกลำดับการกด

48. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้อง

- ก. หมายเลข 1 ในวงกลม คือ การใช้นิ้วกลาง
ข. หมายเลข 2 ในวงกลม คือ การใช้นิ้วนาง
ค. หมายเลข 3 ในวงกลม คือ การใช้นิ้วชี้
ง. หมายเลข 4 ในวงกลม คือ การใช้นิ้วก้อย

49. การเล่นจังหวะพื้นฐานในข้อใดใช้ทิศทางถูกต้อง

- ก. ลง ลง ขึ้น ขึ้น ลง ขึ้น ข. ลง ขึ้น ลง ขึ้น ลง ขึ้น
ค. ลง ขึ้น ขึ้น ลง ลง ขึ้น ง. ขึ้น ลง ขึ้น ลง ลง ขึ้น

50. การเล่นจังหวะพื้นฐานในข้อใดใช้ทิศทางและการเว้นจังหวะถูกต้องที่สุด

- ก. ↓ ↓ ↑ ↑ ↓ ↑ ข. ↓ ↑ ↑ ↓ ↑
ค. ↓ ↓ ↑ ↑ ↓ ง. ↓ ↑ ↑ ↓

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติกีตาร์โดยการอ่านและเล่นบทเพลงที่กำหนดให้ (50 คะแนน) โดยแบ่งเป็นบทเพลงละ 10 คะแนน และมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- ความถูกต้องของมือซ้ายและมือขวา
- ความคล่องแคล่วในการปฏิบัติ
- หากปฏิบัติผิด 1 จุด ลบคะแนนจุดละ 1 คะแนน

1. C Am
 อยากให้เธอไปคุยเธอไปคุยกับเค้าก่อน อยากให้เธอไปเจอเธอไปเจอกับเค้าก่อน
Dm G7
 เธอจะทำอะไรก็ไปทำกับเค้าก่อน จะรอเธอตรงนี้ไม่หนีไปไหนแน่นอน

2. C Am Dm G7
 พอดูรวม ๆ แล้วมีเสน่ห์เหลือเกิน ไม่ต้องมาเซินฉันพูดจริง ๆ
C Am Dm G7
 เธอมีเสน่ห์มากมาย จะน่ารักไปไหน อยากจะได้แอบอิง ยิ่งดูยิ่งมีเสน่ห์

3. C Am Dm G7
 ไสวาลีบถึมกัน ไสวาลีมิกันและกัน ไสวาลีอักแพงกัน ไสวาลีมิกันตลอดไป
C Am Dm G7
 ไสวาลีบถึมกัน ไสวาลีมิกันเรื่อยไป ไสวาลีบแบ่งใจ ไสวาลีมีแค่..เฮา

4. C Am Dm G7
 ข้าเจ้าเป็นสาวเชียงใหม่ แหมบ่อเต้าใดก็จะเป็นสาวแล้ว
- C Am Dm G7
 ดั่งวันมีป้ามาเฝ้า มาอู้มาแซว เป็นคนหละปุ่น
5. C Am Dm G7
 เมื่อเธอเลิอกอยู่กับเขา ตัวฉันคุกเข่าสั่นไหว

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

1. ค	2. ข	3. ง	4. ค	5. ค	6. ง	7. ก	8. ค	9. ข	10. ก
11. ค	12. ก	13. ง	14. ข	15. ข	16. ง	17. ก	18. ข	19. ค	20. ง
21. ก	22. ข	23. ง	24. ง	25. ข	26. ข	27. ข	28. ก	29. ก	30. ข
31. ค	32. ข	33. ข	34. ค	35. ง	36. ก	37. ข	38. ง	39. ข	40. ค
41. ค	42. ง	43. ก	44. ข	45. ค	46. ข	47. ค	48. ง	49. ก	50. ก

แบบบันทึกผลการประเมินแบบทดสอบหลังเรียน
แบบทดสอบปรนัย

ลำดับที่	ชื่อ – นามสกุล	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ตอบได้	หมายเหตุ
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

แบบบันทึกผลการประเมินแบบทดสอบหลังเรียน
แบบทดสอบปฏิบัติ

ลำดับที่	ชื่อ – นามสกุล	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล

นายณัฐกร ชาคโรทัย

วัน เดือน ปีเกิด

18 กันยายน พ.ศ. 2532

ที่อยู่ปัจจุบัน

21/713 ถนนนวมินทร์ แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม จังหวัด
กรุงเทพฯ 10240

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2553

ดุริยางคศาสตรบัณฑิต (ดศ.บ.) สาขาดนตรีสมัยนิยม
จาก มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2556

ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู (ป.บัณฑิต)
จาก มหาวิทยาลัยธนบุรี

พ.ศ. 2560

การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาศิลปศึกษา
จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ